

U d d r a g

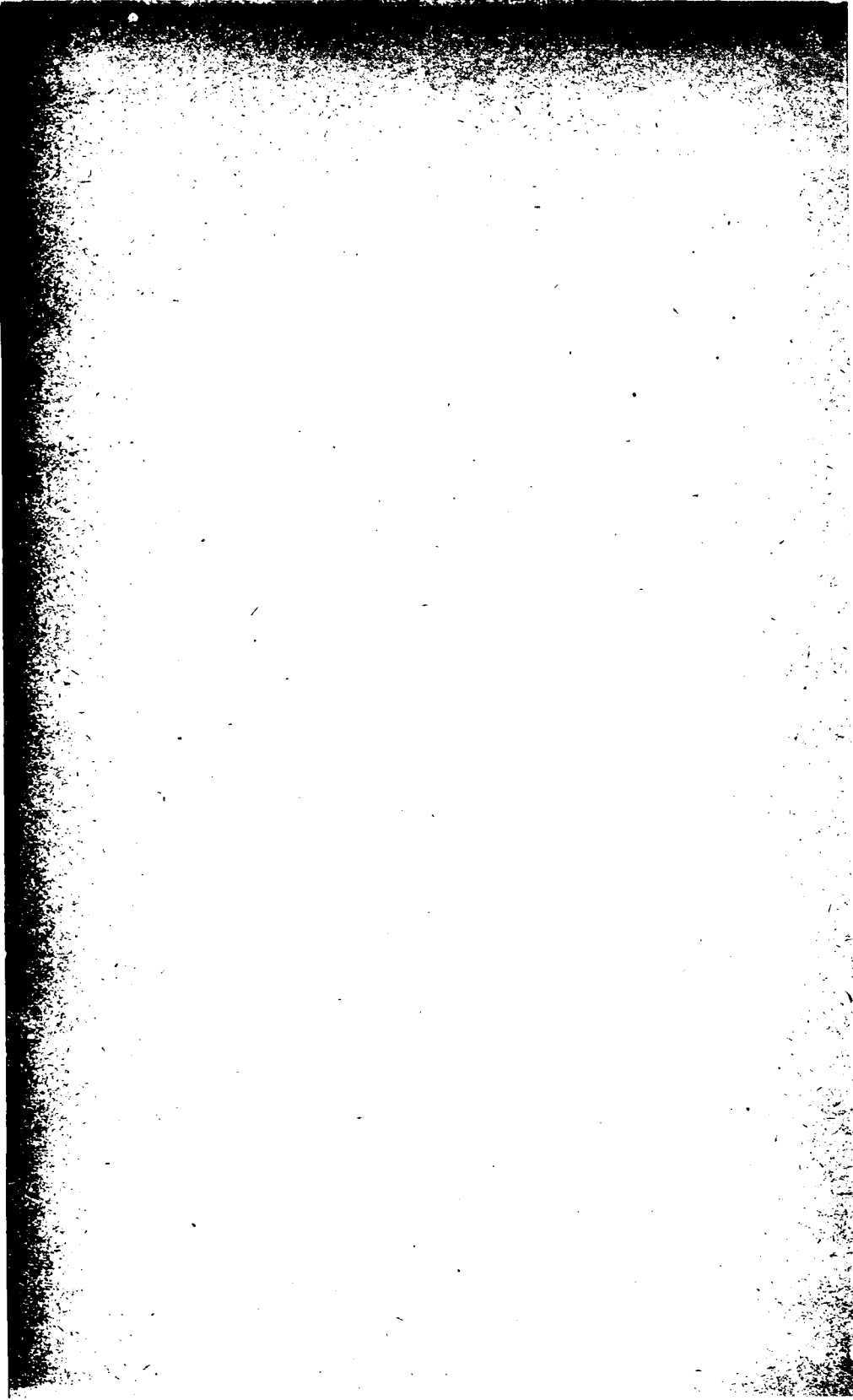
af

Aarhus Byraads Forhandlinger

for

1879.

Aarhus.
Trykt hos Bygbr. Badstaußen.
1880.

Indhold.

	Side.
A. Fortegnelse over Medlemmerne af Byraadet og de særlige kommunale Kommissioner og Udvalg samt Byraadets Bestillingsmænd	1—11.
B. Byraadets Forhandlinger	12—115.
Mødet den 2den Januar	12—14.
do. " 9de —	14—15.
do. " 16de —	15—17.
do. " 23de —	17—19.
do. " 30te —	19—22.
do. " 6te Februar	22—24.
do. " 13de —	24—26.
do. " 20de —	26—28.
do. " 6te Marts	28—30.
do. " 13de —	30—33.
do. " 20de —	33—35.
do. " 27de —	35—40.
Extraord. Møde den 9de April	40—41.
Mødet den 17de April	42.
do. " 24de —	43—45.
do. " 1ste Maj	46—48.
do. " 12te —	48—50.
do. " 15de —	50—53.
do. " 29de —	53—60.
do. " 6te Juni	60—61.
do. " 12te —	61—63.
Extraord. Møde den 13de Juni	63—64.
do. do.	64—65.

II

	Sibe.
Mødet den 26de Juni	65—69.
do. " 3die Juli	69—72.
do. " 10de —	72—74.
do. " 17de —	74—75.
do. " 7de August	76—80.
do. " 14de —	80—82.
do. " 21de —	83—86.
do. " 28de —	86—90.
do. " 11te Septbr.	90—91.
do. " 18de —	91—93.
do. " 25de —	93—95.
do. " 2den Oktober	95—96.
do. " 9de —	96—98.
do. " 16de —	98—99.
do. " 23de —	99—101.
Extraord. Møde den 27de Oktober	101.
Mødet den 30te Oktober	101—102.
do. " 6te November	102—105.
do. " 13de —	105—106.
do. " 20de —	107—108.
do. " 27de —	108—109.
do. " 4de December	109—110.
do. " 11te —	110—112.
do. " 18de —	112—114.
Extraord. Møde den 22de Decbr.	114—115.
C. Overslag over Aarhus Kjøbstads Indtægter og Ud-	
gifter i Aaret 1880	1—35.
Det almindelige Kommunebudget	Sibe. 1—34.
Budget for Legatmidlerne	35.
D. Tillæg	
	Sibe. 1—105.
Regnskab over Indtægter og Udgifter i 1879 (o: det almindelige Regnskab) ..	1—42.
Regnskab for 1879 over Laanet af 1874 hos „Vifuben“ og Laanet af 1879 hos Indvoarteringsfonden	43—46.

III

	Side.
Overfigt over Indtægter og Udgifter vedrørende de nysnævnte Laan fra Laanenes Stiftelse indtil Udgangen af 1879.	47—48.
Regnskab over Indtægter og Udgifter i 1879 af Legatmidler under Byraadets Bestyrelse	49—50.
Opgjørelse over Kommunens Formue og Gjæld	51—64.
Kommunens Kapitaler	51—55.
Tilgodehavende for Brolægning, Kloak- anlæg og lignende Arbejder	55—58.
Beholdning af Brolægningsmaterialier	58.
Doerftud ifølge Regnskaberne	58.
Kommunens faste Ejendomme	58—61.
Kommunens Gjæld	62—64.
Refapitulation	64.
Fortegnelse over Legater under Byraadets Bestyrelse med Oplysning om, hvorledes Kapitalerne ere anbragte	65—66.
Fortegnelse over Legater under Fattigvæsenets Bestyrelse med Oplysning om, hvorledes Kapitalerne ere anbragte ..	67—69.
Uddrag af Havnens Regnskab for 1879 .	71—72.
Havnens Kapitalstatus til 1880	73.
Aarhus Havnepudget for 1880	74—78.
Instrux for en Opsynsmand ved Aarhus Bys Kloaker, Vandløb m. m.	79—81.
Kommunens Obligation til Indkvarterings- fonden for 63,000 Kr.	82—83.
Overenskomst mellem Krigsbestyrelsen og Aarhus Byraad om Hærens Overtagelse af den ved Kommunens Foranstaltning tilvejebragte Fodfolkskafernes økono- miske Bestyrelse	84—87.
Kjøbekontrakt mellem Kommunen og det danske Gaskompagni om Aarhus Gas- værk	88—91.
Eftjæde paa samme med dertil hørende Fuldmagt	92—93.

	Side.	Side.
Rgl. konfirmeret Fundats for Christen Møller Schmidts Legat for ugifte Da- mer i Aarhus Kjøbstad	94—98.	
Magelægsstjøde fra Kommunen til Expedi- tør Bergmann paa Matr.=Nr. 1150 af Bygrunden.....	99—101.	
Magelægsstjøde fra Expeditør Bergmann til Kommunen paa en Del af Matr.= Nr. 1150 a af Bygrunden.....	102—103.	
Veretning om Vandprøver fra Aarhus Vandværk	104—105.	
E. Særligt Tillæg, indeholdende en Del i Aaret 1879 efter Byraadets Foranstaltning trykte Veretninger, Forflag m. v.	1—60.	
Veretning af November 1879 til Aarhus Byraad fra det nedsatte Udvalg til Opførelsen af Kasernebygninger m. v.	1—16.	
Forflag til Vedtægt for den i Aarhus ansatte Bygningsinspektørs Forretnin- ger m. v.	17—22.	
Forflag til Bygningsvedtægt for Aarhus Kjøbstad og den Del af sammes Grund, der ligger indenfor den i Henshold til Bygningsloven af 30te Decbr. 1858 § 1 af Justitsministeriet fastsatte Grænse	23—32.	
Regulatio for Benyttelsen af Gas fra Aarhus Gasværk	33—44.	
Forflag til Vedtægt for Aarhus Kjøbstads Skolevæsen	45—60.	

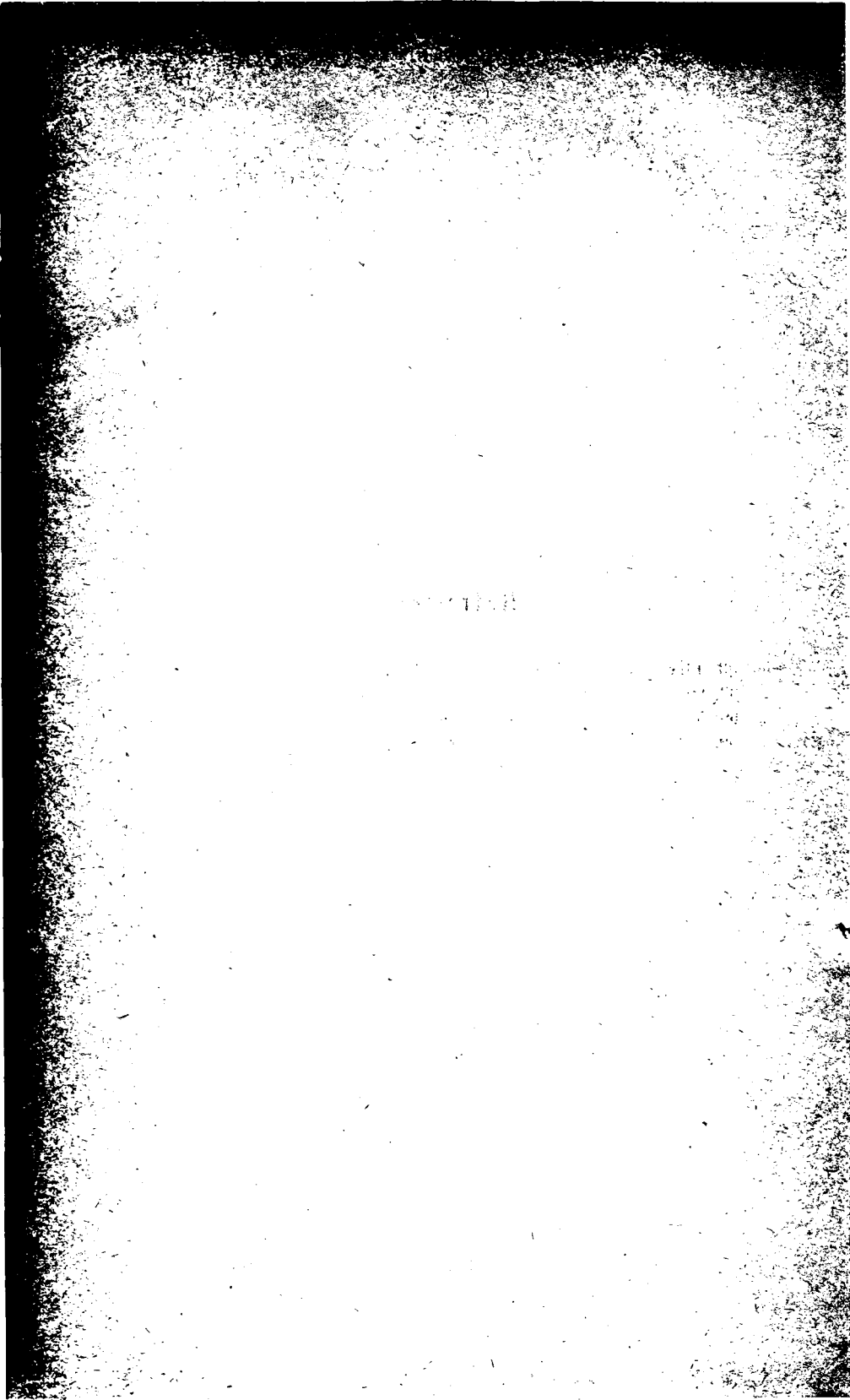
Rettelser.

Side 33, 14de Linie f. o., staar 1878, læs: 1877.

" 38, 6te " f. n., " i det, læs: idet.

" 39, 5te " f. n., " Ophold paa flere, læs: Ophold i flere.

" 39, 2den " f. n., " hvor, læs: hvor.

Fortegnelse

over

Medlemmerne af Byraadet og de særlige kommunale Kommissioner og Udvalg samt Kommunens Bestillingsmænd.

Byraadet.

(Sfr. Lov 26. Maj 1868).

Generalkrigskommissær, Borgmester U. C. Schmidten, K., D. M.
Formand.

Den større Halvdel, valgt den 5. Januar 1876 for 6 Aar:

Overlærer N. Kraiberg, D. M., R.,

Gjortler N. Gald,

Bankdirektør, Kjøbmand Harald Skovby,

Fabrikant A. B. Holm,

Farver J. Rjer,

Kjøbmand Otto Langballe,

Redaktør, Konsul J. M. Mørk, R.,

Overretssagsfører Chr Rjer,

Fabrikant K. Christiansen,

Alædefabrikant P. B. Stampe, valgt d. 22. Aug. 1877 for 4 Aar.

Den mindre Halvdel, valgt den 6. Januar 1879 for 6 Aar:

Profesor C. L. Funch, R.,

Kammerraad, Sagsfører, Branddirektør J. B. Esmann,

Prokurator A. Langballe,

Forligsmægler, og Auktionsholder Fr. Mellemann.

Kjøbmand M. Meden,

Brændevinsbrænder L. Raaber,

Asurancebestyrer Speyer,

Bryggeriejer L. Chr. Meulengracht,

Kaptajn C. H. F. R. Baumann, R.

Sekretær: Sagsfører F. C. C. Holst.

Byraadets staaende Udvalg.

Udvalget for Havnevæsenet:

Borgmesteren, Formand,	
Kjøbmand D. Langballe,	}
Konful J. M. Mørk,	
Kjøbmand og Konful J. P. Seierjen, R. St.	}
— Chr. P. Spliid,	

valgte af Byraadets Midte,
valgte uden for Byraadet.

Agent, Konful P. Herfskind, R. V., Sekretær og Regnskabsfører.
Ingeniør L. Hornemann, Havneingeniør.

Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet:

Borgmesteren, Formand,
Bankdirektør Harald Skovby,
Overretssagfører Rjer.

Suppleanter:

Kammerraab Esmann,
Assurancebestyrer Speyer.

Udvalget for Fattigvæsenet:

Auktionsholder Mellemann, Formand,
Overlærer Kraiberg,
Fabrikant A. B. Holm,
Farver J. Rjer,
Kjøbmand D. Langballe,
samt forøgsvis som Tilforordnede:
Brændevinsbrænder Raaber,
Assurancebestyrer Speyer.

Exam. juris N. Dyrlund-Jensen, Sekretær og Regnskabsfører.
C. B. Mogensén, Inspektør paa Fattiggaarden.

Udvalget for Skolevæsenet:

Profesor Funch, Formand,
Bankdirektør Harald Skovby,
Kammerraab Esmann.

Udvalget for Brolægningvæsenet:

Kaptajn Baumann, Formand,

Profurator Langballe,
Brændevinsbrænder Kaaaber.

Udvalget for Vejvæsenet:

Kaptajn Baumann, Formand.
Profurator Langballe,
Brændevinsbrænder Kaaaber.

Udvalget for Markvæsenet:

Bryggeriejer L. C. Meulengracht, Formand,
Profurator Langballe.

Udvalget for Gasværket og den offentlige Belysning:

Overretsfagsfører Rjer, Formand,
Kjøbmand Langballe,
Assurancebestyrer Speyer.

Stadsingeniør Sletting, Gasværksinspektør.

Udvalget for Sygehuset og for Epidemilokalet:

Overlærer Kraiberg, Formand,
Auktionsholder Mellemann,
Kjøbmand Meden.

Alterdegn Madsen, Inspektør og Regnskabsfører.

Udvalget for Bygninger og Inventariefager:

Kammerraad Esmann, Formand.
Farver Rjær,
Fabrikant Stampe.

Udvalget for Legater:

Borgmesteren, Formand,
Overretsfagsfører Rjer,
Konsul Mørk.

Udvalget for Stovvæsenet:

Kammerraad Esmann, Formand,
Farver Rjær,
Profurator Langballe.

Udvalget for Byens og dens Omegns Forstjønneelse:

Bankdirektør Harald Skovby, Formand,
 Kaptajn Baumann,
 Kjøbmand Meben.

Udvalget for Vandværket.

Overretssagsfører C. Rjer, Formand,
 Fabrikant Holm,
 Bryggeriejer Meulengracht.

Stabsingeniør P. Sletting, Vandinspektør.

Skatteindtægtskommissionen:

Den større Salddel, valgt den 22. August 1879 for 3 Aar:

Blikkenslager P. Meyer,
 Guldmægtig Stoltenberg,
 Snekermester S. Petersen,
 Kjøbmand Jens Petersen,
 Fabrikant Gustav Werner,
 Tømmermester Thorbrøgger,
 Værkstedformand F. Bruun,
 Værksfører A. L. Müller.

Den mindre Salddel, valgt den 23. August 1878 for 3 Aar:

Kjøbmand Jens Drmsleo,
 Ræmner A. Weng, Formand,
 Kjøbmand Fr. Arby,
 — H. Schorup,

Sadelmager Halling,
 Slagter Bendix Petersen,

Kjøbmand L. Koch, valgt den 29. Aug. 1879 for 2 Aar.

Inspektionen for Aarhus Domkirke:

Stiftsprovst Sørensen, Formand,

Borgmesteren (af Magistraten),

Overretssagsfører C. Rjer, valgt af Byraadet den 16. Jan. 1879 for
 3 Aar,

Prokurator J. Winge, Kirkeværge.

Inspektionen for Frue Kirke:

Pastor C. Seidelin, R., Formand.

Borgmesteren (af Magistraten),
 Gjørtler Hald, valgt af Byraadet den 16. Jan. 1879 for 3 Aar,
 Rjøbmand M. G. Bøch, Kirkevæрге.

Skolekommissionen:

Pastor E. Seidelin, Formand,
 Stiftsprovst Sørensen,
 Professor Funch, }
 Bankdirektør Skovby, } valgte af Byraadet den 16. Jan. 1879
 Kaptajn Baumann, } for 3 Aar.
 Rammerraad Esmann, }

Bygningskommissionen:

Borgmesteren, Formand,
 Politimesteren,
 Bygnings- og Brandinspektøren,
 Prokurator Langballe, } af Byraadet, valgte den 16. Jan. 1879
 Fabrikant Stampe, } for 3 Aar.
 Murmester R. Nielsen, } udenfor Byraadet, valgte som forrige.
 Arkitekt B. Puck, }

Markdirektionen:

Bryggeriejer L. C. Meulengracht, Formand, }
 Prokurator Langballe, } valgte af Byraadet,
 Bognmand A. P. Dyhr, valgt af Forbejerne d. 17. Febr. 1879 for 3 Aar.

Fhv. Vagtmester Theisen, Markbetjent.

Sundhedskommissionen:

Politimesteren, Formand,
 Stabslægen,
 Gjørtler Hald, valgt blandt Byraadets Medlemmer d. 16. Jan. 1879 f. 3 A.
 Apotheker A. Meyer, } valgte uden for Byraadet af dette den
 Skorstensfejer Schawo, } 16. Jan. 1879 for 3 Aar,
 Læge Bønger, }
 — Juul, } ligeledes den 29. Avg. 1878 til Udgangen af 1881.

Indkvarteringskommissionen:

Borgmesteren, Formand,
 Fabrikant Holm, } valgte blandt Byraadets Medlemmer d.
 Asuransiestyrer Speyer, } 16. Jan. 1879 for 3 Aar,

Intendant Truelsen, valgt af den Høistbefalende.

Hov. Rådmand P. Paulsen, Villettør, Sekretær og Regnskabsfører.

Brandkommissionen:

(Sfr. Lov af 21. Marts 1873 § 3)

Politimesteren, Formand,

Brandinspektøren,

Farver Rjør,

Gjortler Halb,

Fabrikant Stampe,

} valgte af Byraadet d. 16 Jan. 1879 for 3 Aar.

Bestyrelsen for Malerisamlingen:

Doerlærer Kleisborff, R., Formand,

Apotheker A. Meyer,

Cand E. Weis,

Borgmester Schmidten,

Redaktør, Konsul Mørk,

} valgte af Kunstforeningen,

} valgte af Byraadet den 16. Jan. 1879
for 3 Aar.

Examenskommissionen for Navigationskolen.

Rådmand Worre, R., valgt den 10. Febr. 1876.

Kommunale Revisorer:

Doerretssagsfører Rud. Schwenn, valgt af den almindelige Bælger-
klasse den 26. Maj 1878 for 4 Aar,

Rådmand Wistoft, ligeledes den 27. April 1876 for 6 Aar.

Overligningskommissær:

Prokurator J. Winge, for 3 Aar fra 15. Jan. 1878.

Suppleant:

Rammerraad Esmann, ligeledes.

Bestyrelsen for de Fattiges Kasse:

(Sfr. Lov af 8. Marts 1856)

For Domsognet:

Stiftsprovst Sørensen,

Bankdirektør H. Skooby,

Prokurator Langballe,

} valgte d. 9. Septbr. 1878 for 3 Aar.

For Frue Sogn:

Pastor Seidelin,	} valgte d. 9. Septbr. 1878 for 3 Aar.
Overlærer Kraiberg,	
Kjøbmand F. W. Høyer,	

Kommunale Embeds- og Bestillingsmænd:

Sagfører F. C. C. Holst, Sekretær ved Byraadet;

— A. Beng, Ræmner;

— N. Byberg, Kommunebogholder;

Civilingeniør P. Sletting, Stadsingeniør;

— L. Hornemann, Havneingeniør;

Agent, Konsul P. Herskind, Sekretær og Regnskabsf. ved Havnevæsenet;

Læge C. Heide, Sygehus- og Politilæge;

Premier-Løjtnant Springborg, Bygnings- og Brandinspektør;

Exam. juris N. Dyrland-Jensen, Sekretær og Regnskabsfører ved
Fattigvæsenet;

Fattigforstandere: 1. Distrikt: Kjøbmand A. Sørensen,

2. do. — S. M. Holst,

3. do. — L. Houmann,

4. do. Snedker N. Christensen,

5. do. Kjøbmand Th. Gall,

6. do. — Fr. Petersen,

7. do. — N. W. Møller,

8. do. — Carl Christensen,

9. do. — J. Nielsen,

10. do. — Termøhlen,

11. do. — A. Thybo,

12. do. Gartner Ulstrup.

Retssvidner: Skomagermester L. Larsen.

Urmager Pallesen-Rohde;

fhv. Klubvært Noose og

Rentorist S. Sørensen,

} Suppleanter:

Fhv. Kjøbmand P. Paulsen, Villettør, Sekretær og Regnskabsfører
ved Indkvarteringskommissionen;

Overkanonér J. Hoppe, D. M., Havnefoged;

Havneløbser: A. Nicolaisen,

A. Rasmussen,

D. L. Berg,

H. Offenbergh,

N. Bang;

C. B. Mogensén, D. M., Inspektør ved Fattiggaarden;
 Jhv. Oversergent Lindholm, D. M., Økonom ved Fattiggaarden;
 Aldebegn C. Madsén, Inspektør ved Sygehospitalét;
 Simonsén, Økonom ved Sygehospitalét;
 Tønyberg, do. ved Epidemihuset;
 Knudsen, Skovfoged;
 Jhv. Bagtmester Theisen, Markbetjent;
 Kontorist H. Hansen og Bogholder Tøttrup, Skatteopkrævere.

Ved Skolevæsenet ere fast ansatte:

Overlærer ved 1ste Borgerbrengefskole: N. N. Kraiberg, D. M., [R.,
 — — — — — C. Meyer, konst.,
 — — Borgerpigefskolen: Cand. theol. H. N. Nielsen,
 — — Frisfskolen: J. J. Olsen;

Lærerne:

P. J. G. Launy, D. M.,
 B. Friis,
 J. Michaelsen, D. M.,
 M. C. Handest,
 P. Ingerslev,
 J. A. Pape,
 A. L. C. C. Müller,
 H. C. Christensen,
 N. D. Sørensen,
 J. Nørgaard,
 L. Sørensen,
 S. Gundesen,
 S. Petersen,
 A. Krogh;

Lærerinderne:

C. Johansen,
 C. Møller,
 C. Kors,
 J. C. Becher;

Lærerinderne i Haandgjerning:

J. Hansen, ved Frisfskolen,
 C. Kamløfs, ved Borgerpigefskolen;

Medhjælperinderne i Haandgjerning:

J. Nielsen,
P. Lønne,
M. Svendsen,
J. Iversen;

Bedellerne:

J. B. Spiller, ved Borgerstolen,
J. Holdensen, ved Friiskolen.

Ved Politiet ere ansatte:

Exam. jur. O. Jørgensen, Politiasistent;

Politibetjente (til Dagtjenesten):

Overpolitibetjent: bestrides ved Konstitution.

1. Kl.	{	H. Rasmussen, D. M.,
	{	H. Larsen,
	{	N. Mortensen, D. M.,
	{	J. Petersen,
	{	J. Borch,
2. Kl.	{	J. C. Sørensen,
	{	C. Hansen,
	{	N. Jensen.
	{	C. Berthelsen,
3. Kl.	{	B. Romhild,
	{	P. Gregersen,

Reservopolitibetjente M. Hansen,

do. J. Lund,

Patrouillebetjente (til Nattjenesten):

1. Kl.	{	P. Hansen,
	{	H. H. Hjort,
	{	N. Larsen,
	{	L. Mikkelsen,
	{	H. Spier,
2. Kl.	{	N. Nielsen,
	{	N. Mortensen,
	{	L. Mogensén,
	{	N. Jørgensen,
3. Kl.	{	Joh. Jensen,
	{	H. Ryeb,
	{	H. Neuhaus,

3. Kl. { L. Andersen,
 C. Christiansen,
 C. Hveifel, konst.
 Krarup, do.
 Jensen, Reseroepatrouillebetjent,
 Schou, do.
 Stødelbach, Arrestforvarer.

Af Byraadet valgte:

til Medlemmer af Aarhus Amts Skoleraad:

Konful Mørk, } valgte den 23. April 1874,
 Profesfor Funch, }
 Bankdirektør Skooby, valgt den 27. Maj 1875;

til Medlem af Forligskommissionen for Aarhus Amts 1ste Forligsfreds:
 Auktionsholder Fr. Nellemann, valgt den 20. Jan. 1876;

til Voldgiftsmænd for Jagtafsøgningen:

Doerretsfagsfører Chr. Rier, } valgte den 12. Decbr. 1878,
 Kammerraad Esmann, }

til Medlem af Doerformynderiets Laanebestyrelse for Aarhus Amt:

Kammerraad Esmann, valgt den 11. Marts 1875 for 6 Aar;

til Hegnsmænd efter Lov af 6. Marts 1869 § 14, samt til Bur-
 deringsmænd efter Lov om Vej- og Markfred af 25. Marts
 1872 (valgte af Byraadet den 22. August 1878 for 3 Aar):

Kammerraad Esmann,

Kjøbmand J. S. Lottrup,

Bognmand Dyhr;

Kjøbmand J. Drmslev, Suppleant;

til at afgive Votum til Kapitelstarten:

Kjøbmand C. P. Spliid, valgt den 22. Avg. 1878 for 3 Aar;

til Taxationsmænd i Henhold til Lov af 19. Marts 1869 (valgte den
 22. Avg. 1878):

Murmeistrene K. Nielsen, C. Lund og J. Jensen,

Lømmereistrene J. Jensen Broue, S. W. Bang og A. C.
 Andersen,

Smedemeistrene J. C. Peteresen og H. P. Jensen,

Bognmand C. Stjær,

Kjøbmand J. S. Lottrup,

Forpagter Faurichou, Højvang,

Jernstøber Frich;

til Jordboniteringsmænd efter Lov af 4. Juli 1850 (valgt den 3. Jan. 1878. for 3 Aar):

Kammerraad Esmann, Formand,

Gartner Møllerup,

Vognmand C. Stjær;

til Strandfynsmænd efter Lov af 23. Jan. 1862 (valgte den 3. Jan. 1878 for 3 Aar):

Kammerraad Esmann,

Kjøbmand H. Raab;

til Vandfynsmænd for de mindre Vandløb efter Lov af 29. Juli 1846,
Lov af 16. Marts 1851 og 17. Jan. 1859:

Vejinspektør Müller,

Lømmermester Anderfen;

Kjøbmand C. B. Spliid, Suppleant.

Mødet den 2. Januar 1879.

I Anledning af det til Hs Maj. Kongen paa Hds. tgl. Højhed Prinsesse Thyras Formælingsdag af Byraadets Formand paa Kommunens Vegne affendte Lykønskningstelegram var fra Hs. Majestæts Kabinetssekretær modtaget følgende Telegram:

„Byraadet i Aarhus.

Hans Majestæt Kongen har paalagt mig at bringe faaøel Deres Majestæters, som de høje Ryformælede naadigste Tak for den af Aarhus Byraad i Kommunens Navn udtalte hjertelige Lykønskning i Anledning af Gaarsdagens glædelige Begivenhed.

Tray.“

(Se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 129).

²⁰¹/₇₇. I Genhold til den til Udvalget for Stadslægeembedets Omordning, i Mødet den 14de Noobr. f. A., rettede Anmodning (se Byraadsforhandlingerne Side 117) var fra dette Udvalg modtaget Forslag til Instrux for Spgehus- og Politilægen.

Man vedtog det foreliggende Forslag og besluttede at undergive Instruxen Gjennemsyn om et Aar.

Da Instruxen bleo vedtagen nforandret ved Revisionen, er den allerede nu optagen i Tillæget. Angaaende Embedets Besættelse se Sagen ⁶/₇₉ i Mødet den 23de. dennes. (Se Mødet den 6. Marts). ²¹⁰/₇₈. Fra Vandløbsudvalget forelaa et med Politimesterens Tilrædelsesserklæring forsynet Forslag til Instrux for en Opsynsmand ved Byens Kloaker, Vandløb m. v.

Man vedtog at udsætte Sagens endelige Behandling til næste Møde.

²²²/₇₈. Den 5te og 6te f. M. var der afholdt Auktion til Bortleje i 10 Aar fra den 1ste Oktober 1880 at regne af de Kommunen tilhørende Jorder, Nr. 1 og 2 samt 4—85 i Møllevang, Nr. 1—14, 18—28, 30—34 og 39—41 i Skovvang, Borregaardsvang, Galgesalbet og paa Galgebakken. (Se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 116).

I denne Anledning oar af Markudvalget i Skrivelse af 30te f. M. indstillet, at Buddene paa Nr. 84 og 85 i Møllevang til samlet Beløb 427 Kr. forkastes, medens derimod samtlige øvrige Bud til samlet Beløb 25,229 Kroner, hooroed Kommunen opnaar en Merindtægt aarlig af 4061 Kroner, antages.

Man udfatte Sagens Behandling til næste Møde.

²⁵¹/₇₈. Fra Amtet forelaa Kommunikation af en Skrivelse af 17. f. M., hvori Indenrigsministeriet meddeler, at der fra dets Side ikke er noget til Hinder for, at det i Byraadets Møde den 28. f. M. ommeldte Driftstilskud til Silkeborg—Herning Jernbanen udbetales Kammerraad Møller i Ringkjøbing, og at hans Kvittering for Modtagelsen tages fyldest. (Se Byraadsforhandlingerne f. 1878 Side 120).

Man vedtog at anvise Beløbet.

²⁷⁸/₇₈. I Anledning af det af Inspektionen for Domkirken fremsatte Forslag til Taarnvægterpostens Inddragelse havde Brandkommissionen (se Mødet den 19. f. M., Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 129) i Skrivelse af 27. Decbr. f. M. svaret, at efter de indvundne Erfaringer med Hensyn til Taarnvægterens Betydning som Opdager af Ildbrande og under Hensyn til den Brandsfare for Domkirkens Spir, som hans Vibeholdelse medfører, kunde Kommissionen ikke finde Anledning til at modsætte sig, at Posten inddrages, naar der blot sørges for, at Stormkloffen blioer ophængt paa en saadan Maade, at den fra Torvet kan med Lethed ringes af en Mand.

Man vedtog at adspørge Kirkeinspektionen, om Stormkloffen maa blive ophængt paa den af Brandkommissionen foreslaaede Maade. (Se Mødet den 3die Juli).

²⁷⁹/₇₈. Fra de af vedkommende Herredsting udmeldte Burderingsmænd forelaa Taxationsforretning med Hensyn til den Skadeserstatning, Kommunen tilkommer for Militærets Benyttelse i Aaret 1878 af de tvende Exercerpladser ved Skejby Leb og paa Galgebakken. Ved Forretningen, der er afholdt den 28. f. M., er Erstatningen for den første Pladses Vedkommende paa ca. 52 Tdr. Land ansat til

50 Kr. pr. Tdr. Land eller til ialt 2600 Kr. og for den anden Plads paa ca. 8 Tdr. Land til 100 Kr. pr. Td. Land eller til i alt 800 Kr. i alt til 3400 Kr.

dog med Fradrag af Indtægten for Græsleje.

Uagtet Galgebaffen forrige Aar med betydelig Bekostning blev drænet og de den omgivende Jorder i denne Tid paa ny ere udlejede til forholdsvis højere Priser, henholdt Byraadet sig dog til den fete Burdering. (Se Mødet den 13. Februar).

^{280/78.} Paa Foranledning af Politiet, der havde klaget over, at Spildevandet fra Stedet Nr. 39 i Frederiksalles, tilhørende Gartner H. F. Simonfen, paa Grund af manglende Afløb samlede sig i Pøle og generede Færdselen paa Gangstien ud for Stedet Nr. 41 paa Hjørnet af Frederiksalles og Banegaardsvejen, tilhørende Murer K. P. Jensen, havde Udvalget for Hovedvandløb under 23. f. M. foreslaaet, at den nuværende Rendeften ud for Nr. 39 forlænges forbi Hjørnestedet indtil Afløbsrenden paa Banegaardsvejen. Udvalget havde derhos henstillet, om Arbejdet kunde udføres for Gartner Simonsens Regning i Medfør af Byvedtægtens §§ 49—51.

Byraadet tiltraadte Udvalgets Indstilling og anmodede det om at foranstalte det videre fornødne. (Se Mødet den 15. Maj).

Mødet den 9. Januar.

Formanden meddelte, at de Herrer Professor C. L. Funch, R., Kammerraad, Sagsfører, Branddirektør Esmann, Bryggeriejer L. Chr. Meulengracht og Kaptajn C. H. F. R. Baumann, R., vare gjenvalgte samt de Herrer Prokurator M. Langballe, Kjøbmand M. Wieden, Brændevinsbrænder L. Raaber, Auktionsholder F. Nellesmann og Assurancebestyrer Speyer vare valgte til Medlemmer af Byraadet i 6 Aar ved det den 6te dennes foretagne Valg af de højstbestedte Vælgere.

^{154/77.} Fra det i Byraadets Møde den 7. Novbr. f. A. nedfatte Udvalg forelaa Forslag til en Overenskomst med Byfoged Thorup angaaende Udarbejdelsen af nye Pantereregistre for Kjøbstaden.

Man vedtog desangaaende at indhente Byfogdens Erklæring. (Se næste Møde).

^{136/78.} Fra Murer K. P. Peterfen forelaa Erklæring om at ville følge det i Mødet den 12te f. M. (Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 126) omhandlede Jordstykke paa Hjørnet af Jægergaardsvejen og Frederiksalles for 300 Kr.

Man besluttede at anmode Ræmneren om at bringe Kjøbet i Orden for saa vidt angaar Udstedelsen af de fornødne Dokumenter.

(Fra Ræmneren er senere indløbet Meddelelse om, at Sælgeren paa Grund af uforudsete Banstigeligheder ved Berigtigelsen af hans Adkomst m. v. har taget sit Tilbud tilbage).

²¹⁰/₇₈. Den i forrige Møde fremlagte Instrux for en Opsynsmand ved Byens Kloaker, Vandløb m. v. blev vedtagen i Overensstemmelse med Udvalgets Forslag. (Er optagen i Tillæget).

²²²/₇₈. Den i forrige Møde foreliggende Indstilling fra Markudvalget angaaende Markjordernes Udlejning vedtoges.

²⁴²/₇₈. Fra Amtet var modtaget Kommunikation af en Skrivelse af 24. f. M., hvori Indenrigsministeriet med Hensyn til det i Mødet den 7. Novbr. f. A. behandlede Andragende fra de Herrer N. Jørgensen & Komp. om at erholde Redfættelse i Havneargiften af et Parti brugte Jernbaneskinner, der agtes udsorte her fra Havnen, udtaler, at det har maattet nære Betænkelighed ved at indrømme en saadan Undtagelse fra Haonetartens Bestemmelser i det enkelte foreliggende Tilfælde, uden at en almindelig Redfættelse af Tarten finder Sted, og at det ansøgte derfor ikke har kunnet bevilges.

Toges til Efterretning.

Mødet den 16. Januar.

— Efter at Raadets staaende Udvalg vare blevne besatte og de Kommissioner m. v., hvortil Byraadet har delvis Besættelsesret, supplerede, foretoges følgende Valg af Medlemmer til de midlertidige Udvalg (for et Aar), nemlig:

Udvalget for Høvedvandløb:

Baumann, A. Langballe og Kaaber;
til at forestaa de kommunale Valg:

Borgmesteren, Mørk og J. Rjør;
til at forfatte Lister til de kommunale Valg og til Rigsdagsvalg:

Mørk, Christian Jensen og Kaaber;
Udvalget for Redaktionen af Byraadets Forhandlinger:

Borgmesteren og Funch;
til at tiltræde Kasse- og Regnskabsudvalget som Budgetudvalg:

Mørk og A. Langballe;
til at gjøre Forslag til Kapitelstarten:

Meden;
til Revision af Skatterestancelister:

Kellemann, A. Langballe og Meden;

til Ansættelse af Offerpligt:

J. Rjær, A. Langballe og Meben;
Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse:

E. Rjær, Holm og Speyer;
Udvalget for Ombannelsen af Byens Borger- og Almueskolevæsen, der
tillige fungerer som Byggeudvalg:

Skoleudvalget samt Mørk og Kraiberg;
Udvalget for Kasernebygningerne:
Borgmesteren, Holm, D. Langballe, Stampe og Bau-
mann;

Udvalget for Aaens Forsyning med Stenboldværk:
Esmann, Skovby og Stampe;

Udvalget for St. Klemensbro;
Udvalgene for Byens Bebyggelse og Udvidelse og for Brolæg-
ningsvæsenet;

Udvalget for Ordningen af Afgiften efter Jrd. 18. Oktober 1811:
Esmann.

Udvalget for Prostitutionsvæsenets Ordning:
Mørk, J. Rjær og Kraiberg;

Udvalget for Grinbringstavler:
Legatudvalget;

Udvalget for Andragender om Indsødsret, Fuldmyndighed, Hjemsteds-
ret samt om Forening af Næringsadkomster:
Mørk, A. Langballe og E. Rjær;

Udvalget for Ordningen af de kirkelige Forhold samt Sognegrænser-
nes Regulering:

Borgmesteren, E. Rjær, Funch, Skovby og Mørk;
Udvalget for Anstæffelsen af nye Panteregistre:

Mørk, Skovby og D. Langballe;
Udvalget for Bestemmelsen af Landdistriktets Bidrag til Skole- og
Fattigvæsenet:

Borgmesteren, Skovby og E. Rjær;
Udvalget for en forandret Ordning af Sygehusets Forhold:
Borgmesteren, E. Rjær og Kraiberg;

Udvalget for Kommunens Forhold til Museumsbygningen:
Mørk, Skovby og E. Rjær;

til at tiltræde som Medlem af Museumsbestyrelsen:
Borgmesteren;

Udvalget for Landdistriktets Indlemmelse i Kjøbstaden:
Borgmesteren, Esmann, E. Rjær og J. Rjær;

Udvalget for Nygades Forlængelse:

Borgmesteren, Mørk og Holm;

Udvalget for Forhandlingerne om Villaarene for Udlægningen af den nye Kirkegaard:

Borgmesteren, E. Rjer, Mørk, Esmann og Halb;

Udvalget for en Forandring i Vedtægten for Torvehandelen:

Mørk og Skooby;

Udvalget for Forhandlingerne om Kontrakten angaaende Gasforsyningen:

Borgmesteren, E. Rjer, Mørk, Halb og D. Langballe.

¹⁵⁴/₇₇. Fra Udvalget for Udarbejdelsen af nye Panteregistre forelaa Betænkning over Byfoged Thorups under 14. dennes afgivne Erklæring over Udvalgets i forrige Møde fremsatte Forslag til en Overenskomst med Byfogden om Udarbejdelsen af disse Registre.

Man vedtog at indhente Byfogdens Erklæring over det senest fra Udvalgets Side fremkomne. (Se Mødet den 30. dennes).

¹⁸⁷/₇₈. Efter Indstilling af Udvalget for Nygades Forlængelse til Frue Kirkeplads vedtoges det foreløbig at stille Sagen i Bero.

²/₇₉. Fattigudvalget haabe i Skriøelse af 7. dennes paa Grund af de foreliggende Omstændigheder henstillet til Byraadet at frasælbe Jordring paa Refusion af de Udgifter, der i Aaret 1862 af Kommunen ere anvendte til Klobsmager Erik Christensens Indlæggelse paa Sindssygeanstalten, og som Følge deraf kvittere et af vedkommende Børge under 30. April f. A. for et Beløb af indtil 600 Kr. udstedt Stadesløsbrev med Pant i Christensens Hus til Udskættelse af Pantebogen.

Sagens Afgjørelse blev udsat til næste Møde.

⁴/₇₉. Efter Forslag af Fattigudvalget blev Røjmand N. W. Møller (paa Vestergade) valgt til Fattigforstander for 7. Distrikt i Stedet for Brænderiejer L. Kaaber, der nu er Medlem af Byraadet.

Mødet den 23. Januar.

²⁷⁴/₇₃. Udvalget for Prostitutionsvæsenets Ordning blev anmodet om at gienoptage Forhandlingerne i Sagen, saasnart henholdsvis Stads- og Byfoged og Politilægeposterne ere blevene besatte.

(Se Byraadsforhandlingerne for 1877 Side 20, 37 og 54 samt Mødet den 24. April d. A.)

¹¹/₇₄. Fra det statistiske Bureau var modtaget det sædoanlige Schema til Beretning om Høstens Udsal i Aaret 1878. Det overgaves til Markudvalget. (Se Mødet den 13. Marts).

⁷⁴/₇₈. Efter at Udoalget for Skolevæsenets Omordning i Doerensstemmelse med Byraadets Beslutning i Mødet den 31. Oktober f. A. (se Byraadsforhandlingerne for f. A. Side 114) havde foranstaltet Planen til den nye Vyskole paa Frederiksbjerg rentegnet og de tilhørende Doerslag rettede i Doerensstemmelse med de ved Gjenemfynnet foreslaaede Ændringer, havde Udoalget ved at fremsende det saaledes berigtigede Materiale foreslaaet, at Sagen indstilles til Approbation af Kirke- og Undervisningsministeriet med Hensyn til selve Planen og til Indenrigsministeriet med Hensyn til Udbredelsesmaaden af Udgiften.

Sagens Behandling bleo udsat til næste Møde.

¹¹⁰/₇₈. Med Hensyn til den fra Mødet den 5. Septbr. f. A. (se Byraadsforh. Side 98) udsatte Sag angaaende den paatænkte Bro fra St. Klemens Torv til Søndergade vedtoges det at indhente Erklæring fra vedkommende Udoalg.

(Se Mødet den 13. Marts).

¹²³a/₇₈. Fra Cand. pharm. N. B. Krarup forelaa til Erklæring fornyet Andragende om at maatte anlægge det 3. Apothek paa den nordlige Side af Banegaardsvejen. (Se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 95 og 124).

Efter at Byraadet havde vedtaget at anbefale Andragendet, besluttede man til den Ende at forsyne det med saa lydenbe Paa-tegning:

Naar Byraadet under 5. f. M. paategnede Hr. Apotheker Krarups Andragende „intet at have at erindre imod at samme blev bevilget“, da har det været Meningen, at Byraadet den Gang har erkjendt den omhandlede Plads som hensigtsmæssig, og anbefaler nu paa den dertil givne Anledning, at det ny Apothek ogsaa maa anlægges paa Banegaardsvejens nordlige Side.

Mærk forbeholdt sig at indlevere et Separatootum inden Lørdag Aften. (Se Mødet den 6. Marts).

²⁷²/₇₈. Efter Indstilling af Fattigudoalget vedtog Byraadet i Henshold til sin Beslutning af 24. Februar 1876, fremdeles at udrede Halobelen af Befolkningen ved Drengen Carl Grouleffs Ophold paa Idiotanstalten paa Gl. Vastehus ved Kjøbenhavn med 150 Kr. aarlig foruden at betale den aarlige Vællædningsgodtgjørelse, dog paa Betingelse af, at det lykkes Faderen, Sigarmager N. C. Grouleff, ved Andragende til Kirke- og Undervisningsministeriet at erholde den anden Halobel af Opholdspengene som Understøttelse af

Statskassen. Man vedtog derhos at lade Kommunens Kasse udrede det Beløb, som Faderen er bleven Anstalten skyldig indtil Udgangen af forrige Aar.

(Se Mødet den 12. Decbr. 1878 i Byraadsforhandlingerne for j. A. Side 127 og endvidere Mødet den 13. Februar).

^{2/79}. Byraadet vedtog at kvittere det i forrige Møde omhandlede Stadesløsbrev fra Grif Christensen mod en kontant Indbetaling af 200 Kroner.

^{6/79}. I Følge den udstedte Bekjendtgjørelse om Besættelsen af Sygehus- og Politilægeembedet (se Sag ^{201/77} i Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 128) var indkommet 5 Andragender, over hvilke man anmodede et Udvalg, bestaaende af Borgmesteren, Mørk og Nellesmann, om at afgive Betænkning. Udvalget bemyndigedes derhos til at udbede sig Lægerne Bünger og Juul's Nærverelse ved dets Forhandlinger. (Se Mødet den 30. dennes).

Mødet den 30. Januar.

^{154/77}. Fra Bysfoged Thorup forelaa Erklæring med Hensyn til Udarbejdelsen af ny Panteregistre for Kjøbstaden. (Se Mødet d. 16 ds.)

I Genhold hertil vedtog Byraadet at overdrage Bysfogden at udarbejde nye Panteregistre for Aarhus, der skulle være fuldt færdige i Løbet af 3 Aar fra den 1. dennes at regne. Som Vederlag for Udarbejdelsen og Renstrivningen betales Bysfogden af Ræmnerkassen 1 Kr. 50 Øre for hvert Folie i Realregistret og 500 Kr. for Løssreregistret. Betalingen for Realregistret erlægges med 1 Kr. pr Folie for hver 500 Folier, som af Bysfogden tilmeldes at være fuldstændig færdige i Koncept. Restbetalingen erlægges først, naar hele Arbejdet er aldeles tilendebragt og godkendt af Vedkommende. Betalingen for Løssreregistret erlægges, naar dette er færdigt og renstrevet. Hvis Arbejdet af en eller anden Grund forlades, inden det er fuldstændt, skulle alle Forarbejder tilhøre Kommunen, uden at noget Krav paa videre Vederlag end for den Del af Realregistret, der er færdigt i Koncept, og hvorved Krav paa Vederlag for mindre end 100 Folier ikke skal komme i Betragtning, skal kunne gøres af nogen. Kommunen betoster de nødvendige Bøger samt fornødent Papir til Koncepterne, ligesom ogsaa disses Indbinding, og Bysfogden anskaffer dette Materiale, Protokollerne af bedste Sort, mod særlig Godtgjørelse, hvormod øvrige Udgifter afholdes af Bysfogden.

Paa denne Overenskomst vil Justitsministeriets Sanction være at indhente.

(Se Mødet den 20. Marts).

⁷⁴/₇₈. Det af Udvalget for Skolevæsenets Omordning i forrige Møde fremsatte Forslag om Indhentelse af Approbation paa Sagen om den ny Byfskole paa Frederiksbjerg blev vedtaget.

I Overensstemmelse hermed blev Kirke- og Undervisningsministeriet under 31. Januar tilfrevet saaledes:

Som det af flere Meddelelser er Ministeriet bekendt, har Aarhus Byraad ved et nedsat Udvalg i flere Aar ladet arbejde paa en Omordning af Rjbstadens Borger- og Almueskolevæsen, som væsentlig skulde gaa i Retning af at forbedre det lavere Skolevæsen. Dette Udvalg har allerede i Marts f. A. indgivet et motiveret Forslag, som søger at opnaa det nævnte Djemed ved Oprettelse af Forskoler for Børn i 7—9 Aars Alderen, ved Udvidelse af Undervisningstiden og Indskrænkning af Elevantallet i Klasserne i den hidtil saakaldte Friskole, ved Vibeholdelse af den højere Borgerfskole baade for Dreng og Piger og Drengeskolens Udvidelse ved Oprettelsen af en ny øverste Klasse, hvis Elever skulde bringes saavidt, at de kunde fyldestgjøre Fordringerne ved den almindelige Forberedelsesexamen af lavere Grad. Dette Forslag er derefter blevet drøftet i flere Byraads møder, men da Trangen til flere Skolelokaler for Friskolen ved den stadige Tilvæxt af Byens Befolkning samtidigt er bleven saa stor, at den nødvendigtvis i den nærmeste Fremtid maa tilfredsstilles efter en større Maalestok, har Byraadet i sit Møde den 13. Juni f. A. indskrænket sig til foreløbig at beslutte Opsørelsen af en ny Skolebygning, nærmest for den i 1874 i Rjbstaden indlemmede Del af Biby Sogn (Frederiksbjerg), indrettet til at kunne rumme indtil 1000 Børn, og det har overdraget det til bemeldte Udvalg at lade udarbejde en saadan Plan. Efterat den saaledes fremkomne Plan derefter har været underkastet Forhandling i flere Byraads møder, er den med Tegninger og Overslag endelig vedtaget Gaars Dato og fremsendes herved. I det vi udbede os Ministeriets Approbation paa samme, skulle vi med Hensyn til Bygningen kortelig bemærke, at den er tænkt opført paa en Byen tilhørende, udenfor Frederiksport beliggende større Grund, hvorfra c. 7000 □ Al. indtages til Bygninger og Legeplads, med Facade ud imod Valdemarsgade, at Klasseværelserne, som ere be-

regnebe paa at optage hver indtil 35 Børn, ere i Gjennemsnit 10 Al. i Kvadrat med en Højde af 6 Alen, saa at der for hvert Børn vil blive et Kubitrum af 130 å 140 $\square$ Fod, og at det er paatænkt at anvende det Kechfke Oppvarmings- og Ventilationsapparat. Endelig skulle vi med Hensyn til Undervisningen i Haandgjerning for Pigerne bemærke, at der ikke er indrettet særegne Klasseværelser for dem, fordi Byraadet ønsker denne, som hidtil kun er bleven benyttet af omtrent Halvdelen af Eleverne, i Genhold til § 64 af Ford. 29. Juli 1814 gjort forpligtende for alle Elever og indlemmet i den almindelige Timeplan, saa at der ikke vil blive Trang til særegne Klasseværelser til dette Brug. Hvis der i saa Henseende behøves, Ministeriets Bemyndigelse, tillader man sig at andrage derom.

Da til Planens Gjennemførelse Indenrigsministeriets Samtykke vil være fornødent med Hensyn til Udreelsen af Udgiften, beder man Tegning og Overslag efter Afbenyttelsen tilstillet dette Ministerium, for hvem Anmeldelse om Sagen allerede er gjort under 31. Oktober f. A ved Indsendelsen af Budgettet for Aaret 1879. (Se Mødet den 3. April).

^{6/79}. Da de Herrer Læger Bünger og Juul havde erklæret sig utilbøjelige til at deltage i Forhandlingerne om Valget af en Sygehus- og Politilæge, forstærkedes det i forrige Møde vedsatte Udvalg om denne Sag med endnu 2 Medlemmer, hvortil valgtes Funch og Esmann. (Se Mødet den 13. Febr.).

^{14/79}. Formanden meddelte, at Decisionerne til Indførtlingsregnskabet for 1ste Halvaar 1878 vare modtagne og tilstillede Indførtlingskommissionen til Efterretning.

^{16/79}. Fra „Kjøbenhavns By- og Huseleget“ var modtaget en Skrivelse, hvorved Selskabet tilbyder at forsyne Byen med et elektrisk Ursystem og elektriske Kaldapparater (Telefonforbindelser).

Man besluttede at indhente Erklæring fra Udvalget for Bygninger og Inventar. (Se Mødet den 27. Marts).

^{17/79}. Efter Indstilling af Brandkommissionen tilstod Byraadet Opsynsmand Tønyberg en Godtgørelse af 100 Kr. for i Aarene 1877 og 1878 at have udløst Krudt fra Krudttaarnet. Beløbet afholdes af Kontoen for uforudsete Udgifter i 1878.

^{18/79}. Fra samtlige her i Byen bestaaende Fagforeninger var under 26. dennes modtaget et Andragende, hvori det henstilles, om Byraadet ikke, i Lighed med hvad der fandt Sted i forrige Vinter,

kunne tage Initiativet til at lindre den blandt Arbejdsklassen for Liden herskende Nød.

Man besluttede at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Borgmesteren, Esmann, A. Langballe, J. Rjør og Hald, til i næste Møde at erklære sig om, hvorvidt og hvorledes den forlangte Hjælp kunde ydes.

^{19/79}. Efter Indstilling af Decisionsudvalget for Ræmnerregnskabet for 1877 efterbevilgedes følgende Overskriftelser i dette Regnskab: Efter Antegnelse Nr. 108 Udgiftskonto.

III. Fattigøesenet 11333 Kr. 8 Øre.

" do. Nr. 164 Udgiftskonto XI 5 og 6, til en Synasleder og et Indiceringsapparat henholdsvis 225 Kr. og 1496 Kr. 68 Øre.

" do. Nr. 199 Udgiftskonto XVIII 19.

Sundhedskommissionen 321 Kr. 69 Øre.

I et samme Dag af Byraadets valgte Medlemmer med Funct som Formand afholdt Møde vedtoges Decisionerne er til Revisionsantegnelserne til Kommunens Regnskab for 1877.

Mødet den 6. Februar.

^{83/77}. I Anledning af det i Mødet den 14. Novbr. f. A. (se Byraadsforhandlingerne Side 116) vedtagne Andragende var fra Finansministeriet modtaget et nyt Udkast til Kommunens Obligation til Indkvarteringsfonden for Laanet paa 63000 Kroner. Da man ikke fandt noget mod samme at erindre, blev et i Overensstemmelse hermed foreliggende Gjælds-brev understrevet. (Se Mødet d. 3. April).

(Obligationen er infereret i Tillæget).

^{217/78}. Fra Landinspektør Honum var modtaget de af ham i Genhold til Byraadets Beslutning i Mødet den 5. Decbr. f. A. (se Byraadsforhandlingerne Side 124) udarbejdede Kort over Bygrunden og Markjorderne.

Man vedtog at anmode Udvalget for Byens Udvikelse og Bybyggelse om i Forening med Baumann og efter Tilfaldsbefalelse af Honum at træffe Bestemmelse om Litograferingen af disse Kort.

(Se Mødet den 17. April).

^{18/79}. Det i forrige Møde i Anledning af Fagforeningernes Andragende nedsatte Udvalg meddelte, at det haade anmodet Velgjørenhedsselskabet om at paatage sig Udbelingen af den Hjælp, Byraadet maatte bevilge til Afhjælpning af den blandt Arbejdsklassen her-

stende Nød, men under Henvisning til, at Selskabets Bestyrelses Medlemmer faa godt som alle forment at faa tilstrækkelig Kjendskab til de Samsundsklasser, hvorom der her var Tale, som ogsaa fordi Uddelingen af en sliq Hjælp laa aldeles udenfor det Spor, hvori Selskabet i en længere Aarrække, som det troede ikke uden Held, havde virket, modtaget et afflaende Svar.

I Anledning heraf vedtog Byraadet at tilstille Belgjørenhedsselskabet følgende Skrivelse:

Det af Byraadet nedsatte Udvalg for at tage under Overvejelse, om der for Tiden foreligger tilstrækkelig Grund til at søge at komme Byens Trængende til Hjælp og da hvorledes, har meddelt os et Svar af 3. ds. fra det ærede Selskab paa Henvendelse fra Udvalget gjennem Kjøbmand M. G. Bech om at overtage Uddelingen af den som fornøden ansete Hjælp. Vi tro, at denne Svarskrivelse giver Anledning til den Bemærkning, at saadant oides er det Selskabets Opgave at komme alle Byens øerlige Trængende til Hjælp, forsaavidt Selskabets pekuniære Kræfter tilstrække.

Efterat Udvalget og Byraadet er kommet til Erfjendelse af, at der i Vinter er Trang tilstede hos Mange, som maa ønskes afhjulpen uden at henvise til den almindelige Fattigunderstøttelse, staar det kun aabent enten at danne et særligt Understøttelses-selskab eller at tyde til Belgjørenhedsselskabet. Den Vej, der blev indslaaet forrige Aar, har vist saamange uheldige Sider, at man ikke kan ønske den indslaaet paany og at organisere noget helt Nyt, tillader den paa Vinteren fremrykkede Tid ikke. Tilbage staar altsaa kun paany at henoende sig til det ærede Selskab, som er det eneste foruden Fattigudvalget, der har en Organisation, som gjør det muligt at anstille de fornødne Undersøgelser om Andragernes Trang og Værdighed.

Byraadet tillader sig derfor paa det Indstændigste at stille en Opsordring til det ærede Selskab om at tage Uddelingen af den nødvendige Hjælp i sin Haand. Vi toiole ikke om, at naar Belgjørenhedsselskabet stiller Opsordring til Byens Indboanere om ekstraordinært gjennem Selskabet at komme Byens Trængende til Hjælp, vil der indkomme rigelige Midler, og for at sætte Selskabet istand til snarest at træde i Virksomhed tilbyder Byraadet at udrede som sit Bidrag 2000 Kr. af Ræmmertassen. (Se næste Møde).

^{20/79.} Fra Signingskommissionen var modtaget Meddelelse om de af samme paa Grund af indgione Klager foretagne Nedsættelser i den for Aaret 1879 ansatte Skatteindtægt. (Toges til Efterretning).

21/79. Fra en Del Husejere i Knudrigsgade forelaa Andragende om at faa den dem med Udbetalelse af styldigt Brolægningsbidrag tidligere bevilgede Genstand af 5 Aar forlænget til 10 Aar, men i Overensstemmelse med Brolægningsudvalgets paa Afgjørelsen af tidligere lignende Andragender støttede Erklæring kunde Byraadet ikke bevilge det ansøgte.

22/79. Ved Revisionen af Kommuneregnskabet for 1877 oar til Udgifts Konto XIX falden saalydende Bemærkning:

„Med hvilken Hjemmel indbrager Byen i sin Kasse det Beløb, hvormed Ligningen paa de 2 Menigheder i Byen overstiger det Bidrag, Byen yder Kirkerne, hvortil Kasse- og Regnskabsudvalget havde soaret:

„Vør henstilles til Byraadets Doervejelse.“

Revisionen bemærkede hertil:

„Svad de to Menigheder i Aarhus yde ud over det Bidrag, der kommer Kirkerne til gode, holdes uden for Byens Formue, som en særlig Formue, saa at Menighedernes Ret til denne ikke foregribes“.

I Anledning heraf overdrog man det til Kasse- og Regnskabsudvalget at fremkomme med Indstilling i Sagen.

(Se Mødet d. 20. Marts).

Mødet den 13. Februar.

272/78. Fra Cigarmager N. C. Grouleff forelaa Andragende til Kirke- og Undervisningsministeriet om at erholde en aarlig Understøttelse af 150 Kr. Kroner til hans aandsvage Søn Carls Ophold paa Idiotanstalten.

Man vedtog at anbefale Andragendet i Genhold til Beslutningen i Mødet den 23. f. M.

273/78. I Anledning af den i Mødet den 2. f. M. vedtagne Taxation af Staden paa Græcerpladserne ved Skejby Lej og paa Salgebakken var fra Amtet modtaget følgende Skrivelse af 11. ds.

„Indenrigsministeriet har under 31. f. M. tilskrevet Amtet saaledes:

„Med Amtets behagelige Skrivelse af 10. d. M. har man modtaget den hoslagte Taxationsforretning, der er optaget til Bestemmelse af den Erstatning, det for Aaret 1878 kan tilkomme Aarhus Kommune af Statskassen for den derværende Garnisons Afbenyttelse af 2 Kommunen tilhørende Græcerpladse. Næst i denne Anledning at bemærke, at den Kommunen for Afgivelse

at de tvende ommeldte Exercerpladse for Aaret 1877 tilkommende Erstatning ved den optagne Taxationsforretning bleo ansat til 40 Kr. pr. Td. Land for den større og 60 Kr. pr. Td. for den mindre, samt at Ministeriet ikke kan erkjende den af Skjønsmændene i den nu indsendte Forretning ansførte Omstændighed, at Byens øvrige Jorder i 1878 ere bortlejede paa 10 Aar til betydelig højere Priser end tidligere, for tilstrækkelig til at begrunde den stedfundne Ansættelse af den Kommunen for afvigte Aar tilkommende Godtgjørelse for de nævnte Exercerpladse til henholdsvis 50 og 100 Kr. pr. Td. Land, hvilken Taxation man finder overdreoven høj, skulde man tjenstligt anmode Amtet om behageligen at ville foranledige afholdt en Overstjønnsforretning og de til denne Forretnings Foretagelse udmeldte Mænd tilbøjet behørig Instruktion i Henseende til Taxationsbeløbenes Udfindelse i Overensstemmelse med Ministeriets Skrivelse af 11. Maj 1868. Om Overstjønnsforretningens Udsald forventer man at modtage nærmere Underretning."

Hvilket herved tjenstlig meddeles til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning. Bilagene følge, og bedes efter Afbenyttelsen tilbagesendt hertil med den forlangte Overstjønnsforretning.

Man vedtog at foranstalte en Overtaxationsforretning afholdt.

(Se Mødet den 20. Marts).

^{6/79}. Efter at Byraadet havde modtaget Betænkning fra det i Møderne den 23. og 30. f. M. nedsatte Udvalg, valgtes prakt. Læge cand. med. Claus Christian Heide af Aarhus til Sygehus- og Politilæge fra den 1. April d. A. at regne. (Se Mødet d. 24. April).

^{18/79}. Fra Belgjørenhedsselskabet fremlagdes en Skrivelse af 8. dennes, hvori det under Paaberaabelse af dets tidligere meddelte Grunde paany afflaar at forestaa Udbelingen af de Gaar, der maatte blive indsamlede i Anledning af den for Tiden herskende Arbejdsløshed. (Se forrige Møde).

Byraadet besluttede at stille det Beløb af 2000 Kroner, som det havde tilbudt Belgjørenhedsselskabet, til Disposition for en Forening, der efter Initiativ af de Herrer Overretssagsfører Rjer, Bankdirektør Skovby og Gjortler Hald er i Begreb med at danne sig for at komme Byens værdige Trængende til Hjælp i Vinter.

^{23/79}. I Anledning af en i Revisionsantegnelserne til Kommunens Regnskab for 1877 indeholdt Bemærkning besluttedes det at nedsatte et Udvalg, bestaaende af Meulengracht og A. Langballe

til at undersøge Værdien af Byens faste Ejendomme og fremkomme med Forslag til en ny Ansættelse af samme. (Se Mødet d. 27. Marts).

²⁴/₇₉. Havnens Regnskab for 1878, der fremlagdes, besluttede man at henlægge til offentligt Eftersyn i 14 Dage.

Til som kritiske Revisorer at gennemgaa samme valgtes *Meden* og *Stampen*. (Se Mødet den 13. Marts).

²⁵/₇₉. I Anledning af et af en Del Grundejere i Studsgade indgivet Andragende om at faa Gaden forsynet med Kloak samtidig med dens forestaaende Ombrolægning oedtog Byraadet, efter Bro-lægningsudvalgets derom foreliggende Indstilling, at Studsgade forsynes med Kloakledning fra Hjørnet af Klostergade til Borrebækken, at den i Budgettet for 1879 under Konto VIII 3. d bestemte Ombrolægning af Studsgade afsluttes lidt Nord for Bækken, hvorved der i den budgetterede Sum fremkommer en Besparelse af 2600 Kr., og at disse 2600 Kr. anvendes til Ombrolægning af en Del af Møllestien i Henhold til Udvalgets Indstilling af 24. Septbr. f. A., (der gaar ud paa, at Gaden omlægges paa en Strækning af ca. 500 Fod fra Skolen til noget forbi Garøergården, men som man, efterat Sagen i Mødet den 26. Septbr. f. A. var henvist til Afgjørelse under Budgetbehandlingen, ikke troede den Gang at kunne gaa ind paa).

Anlægget af Kloaken er dog betinget af, at de vedkommende Grundejere paa begge Sider af Gaden under Udpantningsvang forpligte sig til at vederlægge Kommunen Halvdelen af den hele dertil medgaaende Udgift, der efter en af Stadsingeniøren foretagen Beregning er anslaaet til 3100 Kroner.

³⁰/₇₉. Da Sygehusregnskabet for 1878 viser et Underud af 599 Kr. 86 Øre, blev dette Beløb efter vedkommende Udvalgs Indstilling efterbevilget paa Sygehusets Konto for forrige Aar.

Mødet den 20. Februar.

— Vandværksudvalget forelagde Byraadet de i Byraadsforhandlingerne for forrige Aar, Tillægget Side 100 og 102, optagne Meddelelser om Vandværkets Indtægter og Udgifter i Aaret 1878, som det besluttedes at lade indrykke i det trykte Uddrag, hvad, som bemærket, er flet.

⁹⁹b/₇₈. Fra Forstanderen for Aarhus Hospital forelaa Meddelelse om, at han havde erholdt Bemyndigelse til at udbetale Røbe-summen for Grundstykket „Gulden“ med 2000 Kr. (se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 68 og Byens Fordebog Side 39—40),

naar behørigt Stjøde paa denne Grund samtidig meddeles Hospitalet; det tilføjes derhos i Strivelsen, at Omkostningerne ved Handelen formentlig bør deles halvt imellem Salger og Kjøber.

Byraadet vedtog at modtage indbemeldte Belsøb samt at lade Stjødet, hvis Betsotning man gik ind paa afholdes ligelig af begge Parter, udsærdige, dog først, naar det er givet, hoilket Resultat, der opnaas i Sagen Nr. 151—78, der ligeledes er til Behandling i dette Møde. (Se Mødet den 27. Marts).

^{151/78.} Der fremlagdes en Kommunikation af en Skrivelse fra Justitsministeriet af 4. ds., hvori det i Anledning af det i Byraads-mødet den 3. Oktober f. A. (Byraadsforhandlingerne Side 109) vedtagne Forslag angaaende Udvidelse af Gaderne omkring Hospitalet udtales, at den af Byraadet attraaede Afstaaelse af Hospitalets Grund til Udvidelsen af Klostergyden maa anses utilraadelig som værende i Strid med Stiftelsens Interesse, hoorimod Ministeriet intet finder at erindre imod, at der afgives en Jordstrimmel til Udvidelse af Klostergade og Tangen samt at der til Udvidelse af Hospitalsgyden afstaaes en Strækning af indtil 2 Alens Bredde langs denne Gyde paa Vilkaar, at Kommunen giver Hospitalet fuld Erstatning for de afstaaede Arealer samt udbreder de Udgifter, som Flytningen af den nuværende Ringmur i dens hele Strækning vil medføre.

Man vedtog at indhente Erklæring fra Brolægningssubvalget i Forening med Skovby. (Se Mødet den 13. Marts).

^{152/78.} Der fremlagdes en Kommunikation af en Skrivelse fra Justitsministeriet af 22. f. M., hvorved approberes, at Hospitalet udreder Halvdelen af Omkostningerne ved Omlægningen af Klosten i Rygade med glasserede Mufferrør (se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 85, 115 og 118) dog paa Vilkaar, at den fremtidige Vedligeholdelse eller Udvidelse af Ledningen udenfor Hospitalets Grund bliver dette uvedkommende.

^{32/79.} Fra de Herrer Prokurator A. Langballe og Bryggeriejer L. Chr. Meulengracht som executores testamenti i Boet efter afdøde Kjøbmand Christen Møller Schmidt fremlagdes Meddelelse om, at bemeldte Afdøde ved testamentarisk Disposition havde stiftet et Legat stort 51000 Kroner til Hjælp for ugifte Damer her i Byen, i hoilken Anledning der fremsendes Forslag til en Fandats for Legatet til Byraadets Erklæring.

Man vedtog at overgive Sagen til Legatudoalget.

(Se næste Møde).

¹⁹⁸/₇₉. I Anledning af et af en Bærtshusholder indgivet Andragende om at erholde den Kommune tilfaldende Andel af Brændvinsafgiften eftergivet for 3. Fjerdingaar 1878 vedtoges det at svare, at da Andrageren endnu driver sin Næring som Bærtshusholder, kunde den ansøgte Eftergivelse ikke bevilges.

Mødet den 6. Marts.

²⁰¹/₇₇. Der fremlagdes en Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet til Amtet af 15. f. M., hvorved Stadsfæstelse meddeles paa de i Anledning af Lægeforholdenes Omordning foretagne Forandringer i den kommunale Vedtægt.

Ministeriets Skrivelse er saalydende:

„I et med Amtets Erklæring af 24. Decr. f. A. hertil indkommet Andragende har Aarhus Byraad anholdt om Ministeriets Stadsfæstelse paa, at der i Anledning af den ved allerhøjeste Resolution af 4. Novbr. f. A. foretagne Omordning af Lægeforholdene i Aarhus foretages følgende Forandringer i Vedtægten for Styrelsen af Rjøbstadens kommunale Anliggender, nemlig:

at der i Vedtægtens § 34 Post 8 tilføjes Ordene: „og Politi“,

at § 35 Post 8 forandres saaledes, at der herunder for Sygehus- og Polittilægen opføres en Lønning af 1500 Kr. aarlig, der efter Forløbet af 5 Aar forhøjes med 200 Kr. og efter andre 5 Aar med 300 Kr. aarlig, dog at deri stadig afstortes 300 Kr. for en Bolig paa Hospitalet, hvis indre Vedligeholdelse paa hviler den ansatte Læge,

at i § 36 Ordene: „med Undtagelse af Lægen ved Sygehuset der for Tidens tillige er Stadslæge“ udgaa,

at der i samme § efter Ordet „Ræmneren“ i 5te Linie tilføjes „Sygehus- og Polittilægen.“

Foranlediget heraf skulde man efter at have berrøvet med Justitsministeriet til behagelig Efterretning og videre fornøden Betjendtgjørelse tjenstligst melde, at den begjærte Stadsfæstelse herved meddeles saaledes, at der i Vedtægtens § 36 som 2det Stykke optages en Bestemmelse om, at Valget af Sygehuslægen ifølge allerhøjeste Resolution af 4. Novbr. 1878 vil være at stadfæste af Justitsministeriet.“

(Se Mødet den 2. Januar).

²⁶¹/₇₇. Fra det danske Gæstcompagnis Hovedkontor forelaa en Skrivelse af 1. dennes, hvori der forespørge, om den Gindring for

Afslutningen af en tilfredsstillende Kontrakt om Byens Gasforsyning (se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 114), som efter Kompagniets Formening er tilstede i de af Kommunen nærede Anstuelser om dennes Ret til eventuelt at fordre Gasværkspladsen tilbage, ikke kunde fjernes f. Ex. ved en fuldstændig Cession mod Bederlag til Kompagniet af alle de Rettigheder, Kommunen formener at have til Gasværkets Grund.

I Anledning heraf tilførtes Byraadsprototollen følgende:

„Da det naafte Gaskompagni ved Mr. Eridland har ladet Byraadets Udvalg tilkjendegive, at nævnte Kompagni forinden det udtaler sig videre om det Forslag til en Overenskomst om Forlængelse af Kontrakten med Byen om Gasforsyning, som er Kompagniet tilfattet under 13. Noobr. f. A., maa ønske at vide, om Kommunen kunde være villig til at sælge den Byen tilhørende Grund, hoorpaa Gasværket staar, faa besluttede Byraadet at foare, at der ikke i Principet vilde være noget til Hinder for en Overdragelse til Ejendom af den nævnte Grund til Gaskompagniet mod en passende Salgspris, naar man iøvrigt kunde enes om en Fornøjelse af Kontrakten om Byens Belysning.

(Se Mødet den 13. Marts).

¹²³_{a/78}. Fra Amtet oar modtaget en Kommunikation af Justitsministeriets Skrielse af 21. f. M., hoori meddeles, at det ved fgl. Resolution af 19. f. M. er tilladt, at det 3. Apothek maa anlægges paa den nordre Side af Banegaardsvejen, uanset at det der- ved kommer til at ligge udenfor Grænserne af Distriktet Frederiksbjerg.

(Se Mødet den 23. Januar).

³²_{/79}. I Genhold til Legatudoalgets foreliggende Indstilling vedtog man at tiltræde det i forrige Møde fra executores testamenti i Kjøbmand Christen Møller Schmidts Bo fremlagte Forslag til en Fundats for bemeldte C. M. Schmidts Legat for ugifte Damer i Aarhus. (Se Mødet den 17. Juli under Sag ³⁸_{/79}.)

³⁹_{/79}. Fra Skoleudvalget forelaa Indberetning om hvad der af samme var foretaget til Udsærelse af Byraadets Beslutning af 5te Decbr. f. A. om Oprettelse af nye Klasser i Friskolen m. v., (se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 124 under Sag ²⁵²_{/78}), hoorhos Udvalget andrager om en forøget Bevilling i denne Anledning.

I det Byraadet billigede Udvalgets Fremgangsmade bevilgede det af Hensyn til de mange Vacancer iblandt Lærerpersonalet yderligere 200 Kroner paa Konto IV. 3.

⁴⁰/₇₉. Fra den tidligere Formand for Vejudvalget, Hr. Vejinspektør Müller, var modtaget en Skrivelse af 23. dennes, hvori der meddeles Underretning om Indholdet af en Doerenskomst, Udoalget i sin Tid har truffet med Rebslager Poulsen om at føre Tilsyn med den gamle Ridebane ved Hads Herreds Landeøje samt om at sælge Grus fra sammes Forstrand.

Man vedtog at kommunikere Vejudoalget den modtagne Skrivelse.

⁴²/₇₉. Under 24. dennes var fra Sygehusudoalget modtaget en Skrivelse, hvori det oplyses, at Udoalget forgjæves har henoendt sig til Storring, Stjær og Galten Kommune om at afhente et som venerist Patient siden den 27. Noobr. 1873 paa Sygehuset henliggende ugift Fruentimmer fra Høer, der efter Lægens Erklæring, om end infurabel, nu er saa vidt helbredet, som hun kan ventes at blive, saaledes at hun ikke medfører Fare for Smitte ved almindelig daglig Omgang og heller ikke trænger til Lægetilsyn, i hvilken Anledning Udoalget indstiller, at Byraadet ved en Henoendelse til Stiftamtet udvirker et Paalæg til bemeldte Kommune, hvor Patienten maa antages forsørgelsesberettiget, om at modtage hende fra Sygehuset, eftersom hun formentlig maa indlægges i et Fattighus, da hun er uden Substansmidler og ikke i Stand til at erhverve sit Ophold ved Arbejde.

Byraadet vedtog at tilskrive Amtet i Doerensstemmelse med Udoalgets Indstilling. (Se Mødet den 29. Maj).

⁴³/₇₉. Af Haoneudoalget var forelagt nye Bestemmelser for Ubleje af Haonens Redstaber, hvilke bleve approberede.

⁴⁴/₇₉. Fra Indenrigsministeriet var gennem Amtet modtaget Schemata til Udfylldning angaaende de her i Byen bestaaende Syge- og Begravelsesforeningers Virksomhed i 1878.

Man vedtog at tilvejebringe de forlangte Oplysninger paa sædvanlig Maade.

⁵¹/₇₉. Fra Restauratør Haagen sen forelaa Andragende om Fornyelse af Lejemaalet om Etablissementet „Vennelyst“ (se Byraadsforhandlingerne for 1870 Side 29, 39, 51 og 115).

Man vedtog at indhente Erklæring fra Forskjønnelsesudvalget. (Se Mødet den 13. Noobr).

Mødet den 13. Marts.

²⁶¹/₇₇. Fra det danske Gaskompagni forelaa en Skrivelse, hvorefter det ønskede at erfare Salgsprisen for Gaskærkpladsen.

(Se forrige Møde).

Sagen udsattes til den 20. dennes for at detaillerede Oplysninger imidlertid kunne foreligge.

^{11/78.} Fra Markudvalget var modtaget de i Mødet den 23de Januar forlangte Oplysninger angaaende Høstens Udsald i Aaret 1878, som det besluttedes at tilstille det statistiske Bureau.

^{110/78.} Fra 8 Grundejere i Ryesgade og Søndergade forelaa et Andragende af 24. f. M., hvori meddeles, at Andragerne i Forening med andre have drøftet Betimeligheden af at indlede en ny Forhandling med de Grundejere, der maa antages nærmest interesserede i Anlæget af en Bro fra Sct. Klemensstov til Søndergade, om Tilvejebringelsen af et passende frivilligt Bidrag til Omkostningerne ved dette Foretagende. Da en Forhandling som denne imidlertid savner det nødvendige Grundlag, saa længe det ikke bestemt vides, hvor meget der skal tilvejebringes, forespørge Andragerne om, hvilke Krav Kommunen stiller til de private som Betingelse for Arbejds Paabegyndelse.

Byraadet vedtog at indhente Erklæring fra vedkommende Udv. alg.

(Se Møderne den 23. Januar og den 3. Juli).

^{151/78.} Fra det i Mødet den 20de Februar til at afgive Erklæring om Udvidelsen af Gaderne omkring Hospitalet nebsatte Udvalg forelaa Betænkning, der gaar ud paa, at Kommunens Krav paa at erholde Samskærdsforholdene i denne tætbebyggede Bydel forbedrede maa anses i den Grad uafviseligt, at Udvalget ikke alene fraraader Byraadet at fravige det af samme i Sagen tidligere indtagne Standpunkt, men endog foreslaar at udvide Forbringeren for Hospitalsgydens Vedkommende til 24 Fod (i Stebet for tidligere 20 Fod) i hele Gydens Længde, hvorved der vil opnaas, at der kan komme et Fortov langs Hospitalets Hegn, hvilket vil bidrage til, at Vejen til Kirken for hele det nordlige Kvarter meget forbedres. Udvalget foreslaar derhos, da en Overenskomst har vist sig umulig, at lade de omhandlede Arealer expropriere i Genhold til Loven af 30. Decbr. 1858 § 2.

Man vedtog at udsætte Sagen til næste Møde.

^{24/79.} Fra det i Mødet den 13. f. M. nebsatte kritiske Udvalg forelaa Bemærkninger til Havneregnskabet for 1878. Efter at disse vare gennemgaaede, blev saavel Hoved- som Inventarieregnskabet forsynet med de sædvanlige Paategninger, hvorefter Indsendelse til Ministeriet vil finde Steb.

^{53/79.} Der fremlagdes en Meddelelse fra Overligningskommissionen om de af den afgivne Kjendelser med Hensyn til indkomne Klager over Skattepaaligningen for indeværende Aar.

⁵⁴/₇₉. Fra Grundejerne paa Store Torv og i Borgporten forelaa Andragende om, at disse Strækninger maa blive forsynede med Kloaker, mod at Andragerne i Forhold til deres Facaders Længde udrede Halvdelen af de med Arbejdet forbundne Omkostninger.

Brolægningsudvalget havde anbefalet Andragendet og fremsendt Overflag over Udgiften, der vil beløbe sig til 3400 Kr., dog ikke heri medregnet hvad Omlægningen af Fortovene vil koste, hvilken Bekostning foreslaas helt paalagt Grundejerne.

Byraadet var gunstig stemt for Planen, men da man ikke havde disponible Pengemidler til at lade Arbejdet udføre for i Aar, besluttede man at gienoptage Sagen ved næste Budgetbehandling og imidlertid at anmode Brolægningsudvalget om at forhandle med de vedkommende Grundejere om Refusion af Udgifterne ved Omlægningen af Fortovene samt om Forlængelse af Ledningen henholdsvis til forbi Rønbitor Rozzis Ejendom og ned ad Bispegaden. Ligeledes anmodes Udvalget om at indlede Forhandling med Domkirkens Byggeudvalg om Forholdene med Hensyn til den forestaaende Afgravning omkring Kirken.

(Se Mødet den 17. Juli).

⁵⁸/₇₉. Efter Indstilling af Indkvarteringskommissionen antog Byraadet det af Muremestrene Brødrene Th omfene ved en den 10. ds. afholdt Licitation over Vedligeholdelsen af samtlige Kommunens militære Bygninger i 3 Aar fra den 1. April næstkommende gjorte Bud, stør 10400 Kr., som det laveste.

⁵⁵/₇₉. Fra Grundejerne paa den søndre Side af Banegaardsvejen fra Frederiksalé til Orla Lehmanns Allé forelaa Andragende om, at der foran deres Ejendomme maatte blive nedlagt en Kloak, der kunde slutte sig til den Ledning, der allerede er anbragt fra sidstnævnte Vej til Banegaarden.

Brolægningsudvalget havde indstillet, at Andragendet tages til Følge paa Betingelse af, at Grundejerne betale Halvdelen af de med Arbejdet forbundne Udgifter samt den hele Bekostning ved Anlægget af et 8 Fod bredt Fortov, der foreslaas udført ved sammt Løjligheid.

Da imidlertid Banegaardsvejen som Vej betragtet forterer under Amtsrådet, vedtog man at fremsende Sagen til dette med Hensigt om, at de vedkommende Grundejere indrømmes de samme Begunstigelser, som de vilde have opnaaet af Byraadet i Tilfælde af, at Foretagendet erkendes at være af offentlig Interesse.

(Se Mødet den 29. Maj).

⁵⁶/₇₉. Fra Rådmand N. Kasperen forelaa Andragende om, at Erstatning maa blive ham tilstaaet for den Skade, der ved en for nylig stedfunden Overfømmelse af Borrebækken er tilføjet Bygningerne paa hans Lommerplads, men efter de for Haanden værende Omstændigheder fandt Byraadet ikke Anledning til at indrømme nogen Erstatning.

⁸⁵/₇₉. Byraadet anmodede Kasse- og Regnskabsudvalget om at fremskaffe de Dplysninger, der ere forlangte i Indenrigsministeriets Cirkulære af 3die dennes med Hensyn til Skattefordelingen efter Lo-ven af 11te Febr. 1863 § 11.

Medet den 20. Marts.

— Man afgjorde de i Anledning af Misdagsvalglisterne for 18⁷⁹/₈₀ indkomne Klager.

— Formanden meddelte, at Kommunens Regnskab for 1878 var modtaget tilbage fra Indenrigsministeriet uden Udsættelser.

¹⁵⁴/₇₇. Fra Amtet forelaa Kommunikation af en Skrielse af 8de dennes, hoori Justitsministeriet godkjender den af Byraadet i Mødet den 30te Januar vedtagne Overenskomst med Byfoged Thorup om Udarbejdelsen af nye Panterregistre for Aarhus Rådskab.

²⁶¹/₇₇. I Forsættelse af hvad der påfereede i forrige Møde besluttede man at fastsætte Salgsprisen for Gasværkspladsen til 40000 Kr. Dette Tilbud er dog betinget af, at man iøvrigt kan enes med Gaskompagniet om en ny Gaskontrakt, hvorhos Kommunen reserverer sig imod, at yderligere Udvidelse af Pladsen i Havet finder Sted uden dens Samtykke. (Se næste Møde).

¹⁵¹/₇₈. Efter at et Forslag om yderligere Forhandling med Hospitalsbestyrelsen var forkastet, vedtog Byraadet i Erkjendelse af, at Forholdene i den paagjældende Del af Byen nødvendiggjøre en Forbedring af Samsærdselsforholdene omkring Hospitalet og iøvrigt i Genhold til den i forrige Møde fremlagte Udvalgsbetænkning, at skride til Expropriation af de af Udvalget udpegede Arealer af Hospitalets Grund. (Se næste Møde).

²³⁸/₇₈. Ved at tilbagefende Havnens Budget for indeværende Aar havde Indenrigsministeriet i Skrivelse af 11te f. M. gjort opmærksom paa, at der manglede Hjemmel til at optage det under Udgifts-post 15 omhandlede Arbejde, „Opsørelse af Granitbolværk i Aaen

mellem Minde- og Fisterbro" (se Byraadsforh. for 1878 Side 101 og 120 under Sag ^{197/78}) i Overflaget, eftersom dette Arbejde ikke kan anses for Havnen vedrørende. Ministeriet forbeholdt sig dog efter nærmere Indstilling af Havnudvalget og Byraadet at tage Bestemmelse om og paa hvilke Vilkaar det vil kunne tillades, at Udgiften til den omhandlede Foranstaltning forstudsvis udredes af Havnekassen, i hvilken Henseende Ministeriet dog allerede nu bemærker, at Tilladelse til, at et saadant Forstud eller Laan ydes rentefrit, ikke vil kunne ventes.

I Anledning heraf havde Havnudvalget i Skrivelse af 18de dennes, næst at minde om, at den trufne Ordning grunder sig paa Doerenskomst imellem Byraadet og Udvalget og at Havnen ogsaa er interesseret i, at Arbejdet udføres, indstillet, at Ministeriets manglende Samtykke snarest søges indhentet paa Vilkaar, at der svares Havnekassen en aarlig Rente af 4% af de af den til enhver Tid i denne Anledning udredede Forstud.

Byraadet vedtog Udvalgets Indstilling.

^{263/78}. Fra Amtet forelaa en Skrivelse af 17de dennes, hvori meddeles, at Byraadets Forslag om Forhøjelse af Betalingen for Patienter paa Sygehuset (se Byraadsforh. for 1878 Side 125 og 127) har været forelagt Amtsrådet i dets Møde den 1ste d. M. uden at dette havde fundet noget derimod at erindre.

(Se Mødet den 15de Maj).

^{279/78}. Ved Overfjønssforretning, afholdt den 15de dennes i Følge Udmeldelse af oedkommende Herredsting, blev den Kommune for 1878 tilkommende Erstatning for Militærets Benyttelse af Græcerpladserne bestemt til 60 Kr. pr. Td. Land for den større Plads eller til i alt 3120 Kr.
og til 100 Kr. pr. Td. Land for den mindre Plads eller til ialt 800 "

tilsammen... 3920 Kr.

dog med Fradrag af Indtægt for Græsleje.

Byraadet henholdt sig til den afholdte Forretning, der bliver at tilstille Indenrigsministeriet.

(Se Mødet den 13de Februar).

^{22/79}. I Henhold til den i Mødet den 6te Febr. rettede Opfordring forelagde Kasse- og Regnskabsudvalget en Overfugt over, hvad der i to foregaaende Aar var indkommet og i indværende Aar antoges at ville indkomme i Kirkebidrag samt hvad der deraf var tilskydt Kirkerne.

Man vedtog at indhente de respektive Kirkeinspektioners Erklæring, forinden Beslutning tages.

(Se Mødet den 15de Maj).

⁶⁰/₇₉. Fra den Højtbesalende forelaa Overenskomst om Fodfolkskafternes økonomiske Bestyrelse.

Byraadet vedtog Forslaget.

(Overskomsten er optagen i Tillægget).

⁶³/₇₉. Fra Amtet havde Byraadet til Erklæring modtaget en særdeles omfangsrig Forestilling fra Beboerne af Landdistriktet „Narhus Mølle“ angaaende Distriktets Skatteforhold, som Andragerne forment at have Grund til at klage over.

Man vedtog at udsætte Sagen til næste Møde.

Mødet den 27. Marts.

Til Skuemestre ved frivillige Svendepøver valgtes:

i Børstenbinderhaandværket:

Børstenbinderne Jacobsen og Langvardt,

i Bliffenslagerhaandværket:

Gjørtler N. Larsen (i Stedet for Gjørtler S. Larsen)

og i Drejerhaandværket:

Kunstdrejer Evert (i Stedet for Drejer F. Petersen).

²⁶¹/₇₇. Fra Hr. Eridland, som det danske Gaskompagnis indenlandske Besuldmægtigede, forelaa Meddelelse om, at Kommunens i forrige Møde vedtagne Tilbud om Prisen for Gasværkspladsen var tilfallet Kompagniets Direktion i London.

(Se Mødet den 24de April).

^{b⁹⁹}/₇₈. Med Hensyn til den i Mødet den 20de s. M. tagne Beslutning angaaende Udstedelse af Stjøde paa Grundstykket „Folde“ til Aarhus Hospital vedtoges det at lade Ræmneren udsærdige det fornødne Afkomstdokument efter nærmere Forhandling med Hospitalet om sammes Indhold.

(Se Mødet den 24de April).

¹⁵¹/₇₈. Til at repræsentere Byraadet ved den i forrige Møde besluttede Expropriation af en Del af Hospitalets Grund til Udvidelse af Gaderne omkring samme, valgtes A. Langballe.

(Se Mødet den 15de Maj).

¹⁶/₇₉. Fra Udvalget for Bygninger og Inventar var modtaget Meddelelse om, at samme i Forening med Politimesteren og Stadsingeniøren havde drøftet Hensigtsmæssigheden af det i Mødet den 30te Januar d. A. forelagte Forslag til Anskaffelsen af et elektrisk Ur m. v. og at man var bleven enig om at erklære, at om end Forholdene mulig med Tiden kunde medføre Nytten af telegrafiske Forbindelser og Kaldeapparater, ansaas det dog for Tiden ikke tilraadeligt at foretage noget efter det foreliggende Project.

Byraadet sluttede sig til denne Erklæring.

²³/₇₉. Fra det i Mødet den 13de f. M. nedsatte Udvalg var fremkommet Forslag til en ny Værbiansættelse af Kommunens faste Ejendomme.

Sagen blev udsat i 8 Dage.

⁶³/₇₉. Man nedsatte et Udvalg, bestaaende af Borgmesteren og C. Rjer, til at fremkomme med Indstilling til Besvarelse af Landdistriktets i forrige Møde fremlagte Klage over dets Stattesforhold.

(Se Mødet det 1. Maj).

⁶⁵/₇₉. Som Byraadet allerede havde gjort opmærksom paa i sin Skrivelse til 2den Generalkommando-Intendantur af 12te Februar 1874 (se Byraadsforhandlingerne for 1874 S. 20), saaledes har det, efter at Mandstabskafernen for Fodsolet er opført, vist sig nødoendigt, at der træffes Foranstaltning til at oppumpe Vandet i Beholdere paa Loftet, hvorfra det ved Selotryk kan søres ned i Etagerne nedenunder. Da anstillede Prøver imidlertid havde godtgjort, at Oppumpning ved Haandkraft, der forudsattes leveret af Garnisonen, vilde udkræve en saa stor Styrke, at Militæretaten ikke havde ment at kunne billige en saadan Anvendelse af Mandstabet, havde Kasernebygningsudvalget fremsat Forslag til Anskaffelse af en Dampmaskine, der anbringes i et særligt dertil opført Maskinhus med de fornødne Pumperedstaber til Oppumpning af Vandet, som ooenfor angioet.

I Anledning heraf besluttede Byraadet at tilskrive den Højsfbesalende, at man var villig til at anskaffe den foreslaaede Dampmaskine med tilhørende Pumperedstaber dog paa Betingelse af, at Militæretaten, foruden at forrente Anskaffelsessummen med de sædvanlige 6% aarlig, udreder Udgifterne saaoel til Maskinens Drift som til dens Vedligeholdelse og Fornyelse. Skulde Militæretaten ikke antage dette Tilbud, maa Kommunen henholde sig til Forslaget af 12. Februar 1874 om kun at tilvejebringe Vand i Gaarden og Rjælberetagen, (hvor det kan henbringes ved Vandoerfets Tryk).

(Se Extra-Mødet d. 9. April).

^{66/79}. Fra 3 Grundejere i Nørreallé (R. Retelsen, F. Hansen og G. Lauritzen) forelaa Andragende om, at der maa blive nedlagt en Kloafledning fra Hjørnet af Nørsgade langs deres Ejendomme til Grøften foran Præstegaardens Have. Andragerne tilbyder, selv at afholde Udgiften med Undtagelse af, hvad Anbringelse af en Rumme paa Hjørnet af Nørsgade vil koste, i det de formene, at den Rumme, der er nødvendig ved en fra Byens Side paatænkt Kloafledning langs Præstegaardens Have, da vil kunne undværes.

I Overensstemmelse med Brolægningssubvalgets Indstilling indgik Byraadet paa Andragendet, dog paa Betingelse af, at de vedkommende, foruden at betale Rørledningen, ogsaa bekoste den nødvendige Ombrolægning, hvorom deres Erklæring vil være at indhente.

(Andragerne ere senere indgaaede paa Byraadets Betingelser).

^{67/79}. I Skrivelse af 12te, kommuniceret den 21te dennes, havde Indenrigsministeriet forlangt Byraadets Erklæring over et Andragende, hvori Chefen for 14de Bataillon, Oberst Thorkelin, besværer sig over, at han, der i Maj s. A. ved sin Udnævnelse til Oberst blev forflyttet fra Kjøbenhavn til Aarhus, medens hans Familie fremdeles forblev boende i Kjøbenhavn, er afkrævet fuld Indkomststat til Kjøbenhavn for Aaret 1878, uagtet han har maattet betale Kommuneskat til Aarhus Kjøbstad, hvorhos han anholder om, at der maa blive truffet Bestemmelse om Fordelingen af hans Stattebidrag imellem Kjøbenhavn og Aarhus Kommuner.

Man anmodede Udvalget for Statterestancer m. v. om at ytre sig over Sagen.

(Se Mødet den 3die April).

^{69/79}. Da Udvalget for Bygninger og Inventar havde næret Betænkthedsbetragtning ved at lade Raadhuset henstaa ubeboet om Natten, naar de af Militæretaten hidtil benyttede Vagt- og Arreklodaler ved Vagters Forlæggelse i indværende Foraar, som paatænkt, omdannes til Ræmnerkontor, havde det overvejet, om ikke disse Lokaler mere hensigtsmæssigt kunde benyttes til Politistation. I et Fællesmøde med Politimesteren havde denne sluttet sig til Udvalgets Tanke, og da endvidere Kommunen ved denne Foranstaltning vil indvinde en aarlig Besparelse af 300 Kr., som Lejen af den nuværende Politistations Lokaler koster mere end hvad der anvendes til Ræmnerkontoret, medens Udgifterne ved Omdannelsen, der inkl. Gasindlæg ere anslaaede til 820 Kr., i begge Tilfælde formenes at blive de samme, havde Udvalget indskillet, at de ovennævnte Lokaler ved Militæretatens Fra-

Ryttelse tages i Brug som Politistation og at Udvalget bemyndiges til at lade de i saa Henseende fornødne Arbejder udføre ved Afford under Haanden indenfor den angivne Overflagssum samt at Udgiften afholdes af det paa Budgettet for indeværende Aar under Konto II. 3. h. til Indretning af et Ræmmerlokale opførte Beløb.

Byraadet vedtog Udvalgets Forslag, dog kun som en midlertidig Foranstaltning og indtil større og bedre Lokalteter kunne tilvejebringes.
(Se Mødet den 3die April)

^{71/79}. I Henhold til Sygehusudvalgets Indstilling vedtog man at underkaste Sygehusets Lægebolig en Istandsættelse, der efter fremsendt Overflag vil komme til at koste 284 Kr. 83 Øre, som paaføres Konto VII. 2 b c.

^{73/79}. Paa Andragende vedtog man at tilstaa Villettør Paulsen et Gratiale af 100 Kroner.

^{74/79}. Paa Andragende tilstodes Lømrer Niels Peter Sørensen et Beløb af 23 Kroner som Bidrag til Hjælp til at holde et Hjertelssvagt Barn paa Ryskthospitalet. (Mødet den 3die April).

^{258/74}. Fra de Herrer Proprietær J. L. Jaurfchou og Proprietær M. H. Petersens Sagsførere i de af dem imod Kommunen anlagte Sager betræffende Kommunens Ret til at forbre Afgift efter Frd. 18de Oktober 1811 af tvende Citanterne tilhørende Jordblodder paa Aarhus Mark, for hvilke Afgifter Kommunen haode ladet Udpanntning foretage, om hvilke Forretningers Lovlighed Sagerne derfor formelt dreiede sig, var modtaget Udskrift af de ved Rjæbstadens ordinære Ret den 27. f. M. i disse Sager faldne Domme, ved hvilke var kjendt for Ret, at de afholdte Udpanntningsforretninger skulde være ophævede og Kommunen tilsvare Sagsøgerne stadesløse Procesomkostninger. (Se Byraadsforhandlingerne for 1876 S. 187 og fl. St. sam Byraadsforhandlingerne for 1874 og 1875 fl. St. i Registret henholdsvis under A. og R.) Man anmodede E. Rjer og Esmann om at erklære sig med Hensyn til Spørgsmaalet om Appel af Dommen. (Se Mødet den 24de dennes).

^{83/77}. Kasseudvalget meddelte, at Laanet hos Indkvarteringsfonden paa 63000 Kr. nu er blevet effektivet, i det at fgl. Statsobligationer til dette Beløbs paalydende Værdi af Fonden ere overgivne til Kommunens Kasse. (Se Mødet den 6. Febr).

^{74/78}. Fra Skoledirektionen var under 1ste dennes modtaget Kommunikation af en Skrivelse af 19de f. M., hvori Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet godkjender de i Henhold til Byraa-

dets Beslutning i Mødet den 30te Januar til dets Approbation indsendte Planer og Overslag til den ny Bysskole paa Frederiksbjerg samt endvidere bifalder, at Undervisningen i Haaudgjerning bliver fælles for alle Skolens Pigebørn og optages som Læresag i den almindelige Timeplan, hvorhos Ministeriet sluttelig meddeler, at det samme Dag har oversendt Sagen til Indenrigsministeriet.

Byraadet besluttede at afvente nærmere Indstilling fra vedf. Udvalg angaaende Reglerne for Byggearbejdets Udsørelse.

(Se Mødet den 9de denes).

^{23/79}. Byraadet vedtog det i forrige Møde fremlagte Forslag til en ny Værdiansættelse af Kommunens faste Ejendomme.

(Om den vedtagne Værdiansættelse, der allerede blev tagen til Følge ved Kommuneregnskabet for 1878, indeholdes Oplysning i Byraadsforhandlingerne for 1878 Tillægget Side 63).

^{67/79}. Af Udvalget for Skatterestancer m. v. blev mundtlig afgivet Erklæring over Oberst Thorkelins i forrige Møde fremlagte Andragende om Ordning af hans Skatteforhold imellem Aarhus og Kjøbenhavns Kommuner.

Da Byraadet bifalder Udvalgets Indstilling, blev Amtet under 5te April tilfrevet saaledes:

„Stiftamthuset har i Skrivelse af 21de f. M., i Genhold til en Skrivelse af 12. f. M. fra Indenrigsministeriet, affordret Byraadet en Erklæring med Hensyn til Oberst Thorkelins Skattebidrag her og i Kjøbenhavn for Aaret 1878 og Fremtiden, saalænge de samme Forhold bestaa. Byraadet har i den Anledning besluttet at svare, at da Oberst Thorkelin siden Mai Maaned 1878 har haft fast personligt Ophold i Aarhus, maa han efter sammes Loos § 26 cfr. § 29 in fine af Loven af 26de Maj 1868 være pligtig at udrede personlig Skat af sin fulde Indtægt til Aarhus Kommune for Aarets to sidste Kvartaler, hvilkens Skat ogsaa er paalignet ham efter samme Loos § 27 ved den afattede Tillægsligning med 30 Kr., mod hvilkens Ansættelse han isøvrigt ej heller har gjort nogen Indsigelse til Ligningskommissionen.

Hvad Skatten for 1879 og Fremtiden angaaer formener man, at han ikke kan betragtes som havende fast Ophold paa flere Kommuner, fordi han lader sin Familie midlertidig forblive paa et andet Sted, end hvor han selv har fast og personlig Ophold.

Lovens § 26 lægger Bægt paa, hvor Vedkommende selv har personlig Ophold og lader dette Ophold for det Tilfælde,

at det anerkjendes, at han har fast Ophold i en eller flere Kommuner i Riget, oære det afgjørende med Hensyn til Stattens Fordeling, saalebes at et fast Ophold af kortere Varighed end 4 Maaneder ikke kommer i Betragtning, men i nærværende Tilfælde, da Obersten end ikke er Grundejer i Rjøbenhavn og kun kan rejse dertil paa Permission, formener man som sagt ikke at kunne erkjende, at han kan siges at have andet fast Ophold end her i Aarhus.

To fremsendte Bilag følge tilbage“.

(Se Mødet den 12te Juni).

⁶⁹/₇₉. I Skrivelse af 28de f. M. havde Amtet udtalt Formening om, at den af Byraadet i forrige Møde trufne Ordning med Hensyn til den fremtidige Anvendelse af de militære Vagt- og Arrest-lokaler paa Raadhuset ikke kunde opretholdes uden foregaaende Indvilkelse af Amtsraadet.

Man vedtog desangaaende at indhente Erklæring fra Udvalget for Bygninger og Inventar.

(Se Mødet den 17de denes).

⁷⁹/₇₉. Fra Rjøbmand L. Larsen forelaa Andragende af 11te denes om at faa en Byggelinie fastsat for den ham tilhørende Grund, Matr.-Nr. 941d, paa den sydlige Side af Knudrigsgade.

Man vedtog at indhente Erklæring fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

(Se Mødet den 3die Juli).

⁸¹/₇₉. Efter Indstilling af Indtægteringskommissionen tilstod Byraadet, i Lighed med hvad der tidligere er indbrømt med Hensyn til Rytterikaserne, en Intendant fri Bolig paa Fodfolkets Kaserne imod, at han fører Kaserne-regnskabet for Kommunen uden andet Belæg end denne Friholig.

Extraordinært Møde den 9de April.

⁷⁴/₇₈. Efter Indstilling af Udvalget for Ombannelsen af Byens Borger- og Almueskolevæsen oerdrog Byraadet Arkitekt B. Buch at udarbejde Detailtegninger og Licitationskonditioner m. v. til den ny Bygskole paa Frederiksbjerg samt i sin Tid at føre Tilsyn med Bygningens Opførelse.

(Se forrige Møde samt Mødet den 29de Maj)

^{65/79}. Fra den Høistbefalende var D. D. modtaget Kommuni-
kation af en Skrivelse fra Forplejningskorpset af 2den denes, hvori
der i Anledning af Byraadets Vedtagelse i Mødet den 27de s. M.
angaaende Oppumpningen af Vand i Fodfolks-etablissementets Mand-
stabskaserne fremsættes følgende Tilbud fra Militæretatens Side:

1. Der tilvejebringes som Del af Kaserne-etablissementet ved
Kommunens Foranstaltning en Dampmaskine med Maskin-
hus. Udgiften indgaaer i den samlede Udgift for Etablisse-
mentet, saa at altsaa ogsaa Lejen af de Lokaler, af hvilke
Krigsbestyrelsen skal erlægge en saadan i Genhold til Over-
enskomstens § 6 c, faar den Forhøjelse, som er en Følge
af den samlede Udgifts Forøgelse. I det hele behandles
disse Foranstaltninger ganske som de andre Bygningsforan-
staltninger, og Kommunen besørger derfor ogsaa Vedligehol-
delsen.
2. Drikraften (Kulforbruget) bekoster Krigsbestyrelsen.
3. Bederlaget for Pasningen af Maskinen betragtes som indbe-
fattet i det Honorar, Byen yder til en Kaserneportner, hvor-
af følger, at dersom Administrationen af Kasernen, og med
samme Kaserneportneren, overgaar til Kommunen, bliver Pas-
ningen af Maskinen ogsaa Kommunens Sag.
4. Skeer der tilfældigt Brud paa Maskinen, eller maa denne
af anden Grund midlertidig standse, uden at dette skyldes
Fejl fra Kommunens Side, besørger Krigsbestyrelsen, indtil
Manglen kan afhjælpes, Vandløstningen med Haandkraft,
naar Kommunen i den Anledning — ligeledes som Del af
Bygningsforanstaltningerne — lader anbringe et Pumpeværk,
der kan drives med Haandkraft.

Byraadet vedtog for sit Vedkommende denne Overenskomst, dog
at man maatte forstaa Militæretatens Tilbud om at besørge Driften
(levere Kul til Maskinens Forbrug) som tillige indbefattende Levering
af Olie, Twist, Pudseklude og lign. Ting, som behøves til Værkets Gang.

I Overensstemmelse hermed anmodede man Kasernebygningss-
udvalget om snarest muligt at drage Omsorg for, at Opførelsen af det
fornødne Maskinhus finder Sted, hvortil Udgiften, efter et Byraadet
forelagt Overslag, vil andrage 899 Kr. 46 Øre, ligesom ogsaa for
at en Dampmaskine, om hvis Levering man har flere Tilbud liggende,
og et Haandpumpeværk blive anskaffede.

(Se Mødet den 24. April).

Mødet den 17. April.

I Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse indtoges Forsædet af Kammerraad Esmann.

^{217/78.} I Følge Indberetning fra Udvalget for Byens Bebyggelse og Udvidelse er Graeberingen af det af Landinspektør Honum tegnede Kort over Bygrunden og Markjorden nu færdig. Efter Udvalgets Forslag vedtog Byraadet at lade 100 af disse Kort lithograferes for Byens Regning samt at give Himaet „Brødr. Backhausen“, hos hvem Graeberingen og Lithograferingen er besørget, Ene ret til Forhandling af Kortene imod, at det indbrømmer Kommunen en vis, med Udvalget aftalt Nedsættelse i Prisen for de nævnte 100 Exemplarer.

(Se Mødet den 6te Februar).

^{69/79.} Fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa Meddelelse om, at den i Mødet den 3die dennes fremlagte Skriovelse fra Amtet af 27de Marts haade været behandlet i et Møde af Fællesbestyrelsen for Raad- og Arresthuset, i hvilket Møde Amtsraadet Delegerede vel intet haade fundet at erindre imod den fra Byraadets Side fremsatte Paaftand om, at de paagjældende Lokaler alene hørte Byen til, over hvilke den derfor haade uindskrænket Dispositionsret, men dog ønskede at forelægge Sagen for Amtsraadet til sammes egen Afgjørelse. Byraadet tog denne Meddelelse til Efterretning.

(Se Mødet den 12. Juni).

^{83/79.} Fotograf Chr. Rissen, boende Jægergaardsvejen Nr. 33, haade i et Andragende oplyst, at han var sat i Skat for hele indværende Aar til Aarhus Kommune og at det samme oar Tilfældet i Skanderborg, hvor han har sin Forretning og derfor opholder sig visse Dage hver Uge. Han anholder derfor om, at hans Skattepligt til disse to Kommuner maa blive ordnet.

Man vedtog at indhente Erklæring fra Udvalget for Skatte-
restancer.

(Se Mødet den 1ste Maj).

^{85/79.} Efterat Rasse- og Regnskabsudvalget haade forelagt Byraadet de bet i Mødet den 13de f. M. aføskede Oplysninger i Anledning af Indenrigsministeriets Cirkulære af 3die f. M., anmodede man Udvalget om i et senere Møde at fremkomme med Forslag til en Indstilling til Ministeriet i denne Sag.

(Se Mødet den 1ste Maj).

Mødet den 24. April.

²⁷⁴/₇₃. Efter at Udvalget for Prostitutionssoæfenets Ordning haade givet Oplysning om Sagens nuværende Standpunkt, blev det anmodet om til Sagens videre Fremme paa ny at træde i Forhandling med Politimesteren og Politilægen. (Se Mødet den 16. Jan.)

²⁵⁶/₇₄. Efter Udvalgets Indstilling vedtog man at lade det bero oed Underrettsdommene i de af Proprietærerne Peterfen og Faurshou imod Kommunen anlagte Sager.

(Se Mødet den 3die dennes).

²⁶¹/₇₇. Fra det danske Gascompagnies Hooedkontor forelaa en Skriøelse af 19de dennes, hoori meddeles, at medens Kompagniet vel er villigt til at indgaa en Ooverenskomst med Kommunen om Byens fremtidige Forsyning med Gas, ønster det dog udtrykkeligt fastslaaet, at det ikke i denne Ooverenskomst kan paatage sig nogen Forpligtelse til Udvidelse af Rørnætlet, forinden dets Ret til Gasværkets Grund er bleoen afgjort enten ved at Kommunen rent afhænder denne Plads til Kompagniet eller dog anerkjender dets Ret til at forblive i Besiddelse deraf, saalænge de paa samme staaende Bygninger anvendes til Gasfabrikation. Kompagniet har derfor foreløbig opfat at tage Beslutning om Udvidelse af Gasrørnætlet til Distriktet Frederiksbjerg og andre Steder, indtil dette Spørgsmaal er afgjort, i hvilket Henseende det fremdeles er villigt til at forhandle om et Kjøb af Pladsen, men dog finder den af Kommunen forlangte Pris for høi, selv under Forudsætning af, at Kommunen besad Grunden med fri og uindskrænket Ejendomsret. Med denne Skrivelse fremsendtes derhos Kompagniets Forslag til en Ooverenskomst med Kommunen om Byens Gasforsyning.

Da Byraadet efter Modtagelsen af disse Meddelelser maatte erkjende, at det kunde blive nødvendigt, at Kommunen selv paatog sig Byens Gasforsyning, besluttede man at udsætte Sagen i 8 Dage og imidlertid at fremskaffe Oplysninger om, hoad Anlægget af et Gasværk vil koste m. v.

^{b⁹⁹}/₇₈. Et af Ræmneren forelagt Skjøde til Aarhus Hospital paa Grundstykket „Folben“ blev forsynet med Byraadets Underskrift.

(Se Mødet den 27de f. M.)

⁶/₇₉. Der fremlagdes en Kommunitation af en Skriøelse af 15de d. M., hoori Justitsministeriet stadfæster Valget af Læge Heide til Sygehus- og Politilæge.

(Se Mødet den 13. Febr.)

⁶⁵/₇₉. Fra den Høistbefalende fremlægges en Skrivelse af D. D., hvorefter Militæretaten ogsaa er villig til at udrede Udgifterne til Anskaffelse af Olie, Pudsellude m. v. til Brug ved Damppumpeværket paa Fodfolks-etablissementet.

(Se Extramødet den 9de dennes).

⁹¹/₇₉. Fra Stiftsprovst Sørensen forelaa en Skrivelse, hvori han forespørger om, hvilken Tid der er den rette for Præstepengenes Beregning.

Man anmodede A. Langballe om at afgive Erklæring i Sagen.

(Se Mødet den 1ste Maj).

⁹³/₇₉ Fra Udvalget for Fattigvæsenet oar under 16. dennes modtaget Forslag til en forandret Inddeling af Fattigdistrikterne og Beskikkelse af flere nye Fattigforstandere saa lydende:

„Paa Grund af at det har vist sig, at nogle af Fattigforstanderne ere overbyrdede med Arbejde, har Udvalget forment, at det vil være heldigt, at der foretages en Forandring i den nu bestaaende Inddeling af Fattigdistrikterne, i hvilken Anledning man tillader sig at foreslaa følgende Ordning:

1. Distrikt.

Fiskergade, Fiskergade og Frederiksgade.

2. Distrikt.

Ostergade, Søndergade, Amaliegade, Fredensgade, Fredenstov, Mindegade, Dynkarfen, Ridderstræde, Spanien og Grønland.

3. Distrikt.

Køvet, Havnegade, Skolegade, Skolegade, Rannitegade, St. Klemens-torv, den sydlige Del af Domkirkegaarden og Store Torv, den østlige Side af Immervad, Maren-Smeds Gyde, Barbergdyden og Nagade.

4. Distrikt.

Den nordlige Side af Domkirkegaarden og Store Torv, Mejlgade, Rosensgade, Bolden, Graoen, Smedegade, Havgade og Tvergade.

5. Distrikt.

Nørrebrogade, Knudriisgade, Sandgraoven og Skovvejen.

6. Distrikt.

Bastugade, den nordlige Side af Lille Torv, Guldsmedgade, Tangen, Frue-Kirkestræde, Klostergade og Munkegade.

7. Distrikt. 10119

Den vestlige Side af Immervad og Lille Torn, Vestergade, Mølle-
gyde, Garvergyde, Møllestien, Røsterbro, Hjortensgade, Grønne-
gade og Rygade.

8. Distrikt.

Teglgaardsgade og Norsgade.

9. Distrikt.

Stubsgade, Paradisgade, Olsensvej, Nørregade, Nørreallé og Guld-
bergsgade.

10. Distrikt.

Frederiksbjerg Nord for Broen og Jernbanen.

11. Distrikt.

Jærgaardsvejen, St. Annagade, Istedgade, Hallsvej, M. P. Bruun-
gade, Ryesgade, Rosenfrankgade og Sønderallé.

12. Distrikt.

Frederiksallé Syd for Jernbanebroen, Raskværksstræde, Jærgaards-
vejen fra Alléen til St. Annagade og Istedgade.

Til Forstandere for de ny oprettede Distrikter tillade vi os at fore-
slaa:

for 9de Distrikt Hr. Kjøbmand J. Nielsen i Paradisgade og
„ 12te do. „ Gartner Ulstrup i Frederiksallé.

Endelig tillade vi os, i Stedet for de efter Tour fratrædende Forstan-
dere, at foreslaa efternævnte nemlig:

Til Forstander for 1ste Distrikt i Stedet for Hr. Kjøbmand H.
Kolding, Hr. Kjøbmand Andreas Sørensen, Frede-
rigsgade.

Til Forstander for 3die Distrikt i Stedet for Hr. Kjøbmand H.
Schourup, Hr. Kjøbmand L. Houmann, Immervad, og
til Forstander for 6te Distrikt i Stedet for Hr. Kjøbmand A.
Andersen, Hr. Kjøbmand Frig Petersen, Vester-
gade.

Byraadet meddelte de for 1ste, 3die og 6te Distrikt foreslaaede
nye Forstandere Beskikkelse som saadanne, men anmodebe forøvrigt Ud-
valget om, forinden endelig Beslutning tages, at forhandle med Bel-
gjøringselskabet, for om muligt at saa dette og Kommunens Un-
dersøgelsesdistrikter til at falde sammen. (Se Mødet d. 12. Juni).

Mødet den 1. Maj.

²⁶¹/₇₇. I Fortsættelse af hvad der passerede i forrige Møde forelaa fra begge Byens Ingeniører Plan til et Gæsoært for Byen med Doerslag over Anlægsomkostningerne, hvorefter disse ville beløbe sig til 400,000 Kr.

Byraadet nedfatte et Udoalg, bestaaende af Borgmesteren, Rjer og Mørk, med det Hverv, i Kjøbenhavn at undersøge, paa hvilke Billaar et Laan paa indtil 400,000 Kroner kan faas.

(Se ekstraord. Møde den 12te dennes).

⁶³/₇₉. Fra det i Mødet den 27. Marts nedfatte Udoalg forelaa Forslag til Besoarelse af Landdistriktets Klage over dets Skatteforhold.

Man vedtog at slutte sig til Udoalgets Indstilling, i Følge hvilken man ikke kan anerkjende Berettigelsen af nogen af de fremfatte Ankposter.

(Se Mødet den 26de Juni).

⁸³/₇₉. Da Fotograf Riisen efter de af Udoalget for Staterestandancer indhentede Dplysninger maatte anses at have personligt Ophold i Standerborg i omtrent Halobelen af Skatteaaret, haade bemeldte Udoalg med Hensyn til det i Mødet den 17. f. M. fremlagte Andragende indstillet, at Kommunen i Henshold til Kommunallovens § 26 og isorigt efter de samme Regler, som følges med Hensyn til de saakaldte Landliggere m. fl., indtil oidere frafalder Stat af ham for det haloe Aar, han saaledes er fraværende.

Byraadet vedtog Udoalgets Indstilling.

⁸⁵/₇₉. I Henshold til en af Kasse- og Regnskabsudoalget forelagt Indstilling (se Mødet den 17. f. M.) forsynedes følgende Skrioelse til Aarhus Stiftamt med Byraadets Underskrift.

Skrivelsen er saalydende:

„Ved Cirkulære af 3die Marts d. A. har Indenrigsministeriet forlangt forskjellige Dplysninger til Bedømmelse af, hvorvidt det kan anses for ønskeligt fremdeles at beholde den i § 11 af Looven af 11 Februar 1863 fastsatte Tidsbestemmelse, eller om denne maatte ønskes forandret.

Vi skulle i den Hensende efter Forlangende fremsende 2 Exemplarer af den af Ministeriet under 30. November 1870 stadfæstede Vedtægt for den kommunale Bestatning af de faste Ejendomme i Aarhus Kjøbstad, tilligemed 2 Exemplarer af den af Ministeriet under

12. Januar 1878 stadfæstede „Bedtægt for den kommunale Beskatning af de faste Eiendomme i Aarhus Rigsstad efter Lov af 11. Februar 1863, saaledes som denne nu i Henhold til Lovens § 15 er revideret“, samt nogle af Justitsraad Hønnum givne Oplysninger om, hvilke Forandringer den foretagne Revision har medført.

Fremdeles tillade vi os at fremsende en af Kommunen forfattet Fortegnelse eller statistisk Oplysning om Størrelsen af det samlede Skattebeløb, og Fordelingen deraf paa faste Eiendomme og paa Personer for hvert Aar i Tidsrummet fra 1864 til 1878.

Skjøndt det ved Affattelsen af Bedtægten i 1870 stod Byraadet klart, at Benyttelsen af det i Loven af 11te Februar 1863 § 11 fastsatte Tidsrum fra 1853 til 1862 medførte en betydelig Forringelse af det Skattebeløb, der da kunde paabyrdes de faste Eiendomme, i det Grundtægten navnlig i Aarene 1866 til 1870 var steget betydeligt, saa fremgaaer det paa den anden Side af de fremsendte Oplysninger, at Byraadet nu ikke, naar man ikke ligesom skulde vende tilbage til Tiden før 1870, kan have Interesse af nogen Forandring i Tidsbestemmelsen, og mindst af Tiaaret før den reviderede Bedtægts Affattelse, da Indflydelsen af den i 1870 stadfæstede Bedtægt her vilde gøre sig overvejende gjældende. Vi anse overhovedet Lovens Princip, at gøre Skattebeløbene paa de faste Eiendomme ikke mere variable endn øvøndigt, for fuldkommen rigtigt, og kunne derfor nu ikke ønske nogen Forandring i saa Henseende, før Skattevedtægten paany kan revideres i 1879. Vi ville derfor for vort vedkommende anse en Lov, som den af Landstthinget den 3die November f. A. vedtagne, for at ville blive uden Indflydelse.

Vi kunne dog ikke unblade at tilføie, at den Bestemmelse i Loven af 11. Februar 1873, som vi mest beklage, er Bestemmelsen i § 17 om, at enhver særlig Næringsstat børfalder, efter at Skattevedtægten er traadt i Kraft. Ikke blot bevirker det, at flere fremmede, som her drive Næring, f. Ex. det danske Gaskompagni, forblive fuldstændig uberørte af Skatteansættelsen, men mange af Byens mest velhavende Indvaanere, som have deres Sommerboliger udenfor Kommunen, fritages i den Tid, de opholde sig der, fuldstændig for Formue- og Lejlighedsstaten, uagtet de lige godt vedblive at drive deres Næring heri Byen. Kunde Ministeriet i saa Henseende bevirke nogen Forandring i Loven af 11. Februar 1863, vilde det have ikke ringe Betydning for Kommunen“.

^{91/79.} I Genhold til A. Langballe's foreliggende Erklæring vedtog man at besøge Stiftsprovst Sørensen i forrige Møde forelagte Spørgsmaal om Tiden for Præstepengenes Beregning derhen, at ligesom man maa anse Rest. 23. Maj 1821 § 9 for utoiolsomt hjemlende den Regel, at Præstepengene udbetales den 1ste Maj og 1ste Novbr., saaledes maa man ogsaa efter Restriktets hele Indhold antage, at de Beløb, der udbetales den 1ste Maj, ere for 1ste Halvaar og de, der udbetales den 1ste November, for 2det Halvaar.

^{95/79.} Da der ikke siden den 5te Decbr. f. A. (se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 125) fra Havneudvalget oar fremkommet nogen Forslag til en bestemt Benyttelse af den gamle Ridebanes Terræn, forelaa nu Spørgsmaal om, hoortil denne Plads skulde anvendes, men da der eventuel kunde være Tale om at anlægge det paatænkte ny Gasværk der, vedtog man foreløbig at udsætte denne Sag. (Se Mødet den 26. Juni)

^{96/79.} Et af de vedkommende Grundejere indgivet Andragende om at faa en Kloak anbragt i Nørregade mod, at Andragerne afholde den sædvanlige Andel af Bekostningen deroef, kunde Byraadet i Overensstemmelse med Vandløbsudvalgets Indstilling ikke bevilge, i al Fald ikke for Tiden, da Arbeidet ikke lader sig udføre, førend Borrebækkens Kloak er bleven fuldført til forbi Paradisgade, og derfor i ethvert Tilfælde maa udsættes indtil 1881.

^{99/79.} Efter Indstilling af Kasseudvalget stilledes et Beløb af indtil 400 Kroner til dets Raadighed til Anskaffelse af Lokaler til Ræmnerkontoret.

Ekstraordinært Møde den 12. Maj.

^{261/77.} Det i Mødet den 1ste dennes nedsatte Udvalg afslagde Beretning om Resultaterne af dets Bestræbelser i Kjøbenhavn for at skaffe Kommunen et Laan til Anlæget af et Gasværk. Da det heraf fremgik, at Forsørgelsesforeningen „Bikuben“ — foruden Tilbud fra flere andre Sider, som Udvalget dog ikke betragtede som faa gunstige for Kommunen som dette — havde tilbudt at laane Kommunen 400000 Kr. i det angivne Djemed, besluttede man at tilskrive det danske Gaskompagnis Hovedkontor saaledes:

„Som Svar paa tidligere Erklæringer har Hovedkontoret under 19de f. M. tilfattet os en Meddelelse fra Gaskompagniet om, at dette

ikke vil paatage sig nogen Forpligtelse til at anvende Kapitaler paa yderligere Udvidelser af det herværende Gasværk, forinden dets Ret til Gasværkets Grundstykke er blevet afgjort, og at den af Byraadet for dette Grundstykke forbrede Pris findes urimelig høi, samt sendt os et nyt Forslag til Overenskomst angaaende Forandringer i og Tillæg til den den 10de Januar 1853 oprettede Kontrakt om Byens Forsyning med Gas fra Kompagniets Gasværk.

Det saaledes fremkomne forekommer os saa langt fra at være en Tilnærmelse til en Overenskomst efter Byens Ønske, at det meget mere fjærner Muligheden af i saa Henseende at komme til Enighed, og da Forhandlingerne om Forlængelsen af den bestaaende Kontrakt udover 1ste Januar 1880 nu allerede have medtaget over $1\frac{1}{4}$ Aar, have vi maattet være betænkte paa at imødegaa snarest den Eventualitet, ikke at kunne komme til Enighed, ved det eneste Middel, der staaer til vor Raadighed, nemlig selv at anlægge et Gasværk for Byens Regning.

Alt er nu i saa Henseende forberedt; men forinden Byraadet fridder til den endelige Beslutning derom, kunne vi henstille, om Gaskompagniet maatte ønske, at der endnu engang finder en Forhandling Sted med os, hvilket man dog kun vil kunne indgaa paa, naar Gaskompagniet sender en Befuldmægtiget, der er forsynet med behørig Myndighed ikke blot til at forhandle med det af Byraadet nedsatte Udvalg, men til at slutte endelig Overenskomst med samme. Vi tvivle, som sagt, paa, at yderligere Forhandlinger om en Forlængelse af den bestaaende Kontrakt ville kunne føre til noget Resultat, som vi kunne indgaa paa; snarere forekommer det os, at der under Omstændighederne maatte være en Mulighed for at komme tilrette om en Pris, til hvilken Gaskompagniet uden Hensyn til Bestemmelsen i § 4 af Kontrakten af 10. Jan. 1873 vil sælge os det herværende Gasværk, og vedkommendes Fuldmagt maatte derfor ogsaa omfatte dette Punkt; men da Tiden forsaavidt er præferende, at vi ikke kunne opgive den gunstigste Årstid til at nedlægge nye Gasrør i Gaderne, bygge Dvæ m. v., nødes vi til at fastsætte en Tidsfrist af høist 14 Dage, inden hvilken de fornævnte Forhandlinger maa have ledet til en Overenskomst. I modsat Fald vil Anlægget af vort nye Gasværk strax blive paabegyndt."

Man vedtog dernæst at søge Bemyndigelse hos Indenrigsministeriet til at optage det ommeldte Aaen samt hos Finansministeriet at andrage om, at Kommunen ved Lov maatte blive tillagt de i fignende Tilfælde sædvanlige Stempelbegunstigelser med Hensyn til de

Partialobligationer, den foruden en Hovedobligation vil have at udstede for Laanet. Endelig bemyndigedes det bestaaende Udvalg til at foretage de nødvendig forberedende Skridt til Anlægget af et nyt Gasværk, navnlig til at lade Stadsingeniøren foretage en Rejse til Kjøbenhavn for at gjøre sig bekendt med de nyeste tekniske Forbedringer paa Gastilvirkningens Omraade, samt til at forhandle om Tilvejebringelse af en Anlægsplads for Gasværket.

(Se Mødet den 15de dennes)

Mødet den 15. Maj.

³⁶¹/₇₇. Der fremlagdes en Skrielse af G. D. fra Direktør Eridland, hvori meddeles, at den af Byraadet i Mødet den 12te dennes vedtagne Skrivelse til Gascompagniet er bleven affendt til Direktionen i London. Brevskriveren tilføjer derhos, at han ikke tvivler om, at Direktionen vil tage saadanne Foranstaltninger, at en tilfredsstillende Ordning vil kunne tilvejebringes til den fastsatte Tid.

Man vedtog at udsætte den videre Behandling af Sagens finansielle Side, indtil Afgjørelse foreligger om, hvorvidt et nyt Gasværk skal anlægges eller det gamle kan kjøbes.

Endvidere forelaa til Behandling i denne Sag et af J. Kjær i forrige Møde fremsat Forslag om at træffe Foranstaltning til allerede nu at sikre Kommunens Gasværk de private Gasforbrugeres Konsum; men den endelige Behandling af dette Forslag udsattes til Mødet den 29de dennes.

²⁶/₇₈. Fra Havneudvalget forelaa Besvarelser til Indenrigsministeriets, ved Skrivelse af 22de f. M. modtagne Antegnelser til Havneregnskabet for 1877.

De foreslaaede Besvarelser bleve godkendte, hvorefter Sagen bliver at tilstille Ministeriet. (Se Mødet den 10. Juli).

¹²⁹/₇₈, ffr. ¹⁷²/₇₇. Da Vandløbsudvalget havde anset det hensigtsmæssigt at foreslaa nogle Forandringer i Planen for Anlægget af den i Mødet den 13de Juni f. M. vedtagne Kloak, der, foruden at danne Hovedafløbet for Frederiksbjerg, skal optage samtlige Spildevandsledninger fra Rytterrietablisementet og Garnisonsfygehuset, (se Byraadsforh. for 1878 Side 33, 36, 79, 86 og 104) havde det ved Skrivelse af 10. dennes fremsendt en i Overensstemmelse hermed ændret Plan. Som de væsentligste Punkter i denne bemærkes, at en

vis mellemliggende, tidligere som aaben stensat Grøft projecteret Del af Ledningen foreslaas ombannet til en muret Høveling i Lighed med de tvende Dele af denne, som derved forbindes, samt at Ledningen føres ud til Aaen langs Grænsen af Bispetosten i Stedet for som tidligere paatænkt umiddelbart nedenfor Slusebroen. Da Udvalget derhos ansaa det ønskeligt og tillige økonomisk rigtigt, at hele Anlægget blev fuldført i kortere Tid f. Ex. 2 Aar, havde det endvidere foreslaaet:

at det Stykke af den saaledes ændrede Plan, der ligger imellem Mundingen og et vist nærmere betegnet Punkt paa Spadservejen nedenfor Ridebanerne, allerede udføres i Aar,

at der for den derved foranledigede Budgetoverskridelse, der dog ikke overstiger 1500 Kr., gives en Efterbevilling og

at den øvrige Del af Kloaken udføres inden Udgangen af Aaret 1880.

Byraadet tiltraadte de foreslaaede Endringer og bemyndigede Udvalget til at lade de for i Aar projekterede Arbejder ndføre i Overensstemmelse med Planen, dog først naar Bispeembedet har meddelt Samtykke til, at Ledningen føres igjennem dets Loft, i hvilken Henseende Udvalget anmodes om at indlede de fornødne Underhandlinger.

Med Hensyn til det Arbejde, der efter Planen først skal udføres til næste Aar, forbeholdtes det at tage nærmere Bestemmelse ved Budgetbehandlingen for 1880.

(Om Bekostningerne ved den ny Plan skal endnu blot bemærkes, at efter Stadsingeniørens Overflag af 25de Marts beløber Udgiften, deri indbefattet Ledningen fra Kaserne og Erstatning til Løds-ejerne, sig til 18300 Kr. for hele Kloaken, hvorved fremkommer en Besparelse af 6000 Kr. mod det tidligere Overflag af 25de Februar 1878, hvilken betydelige Mindreudgift dels hidrører fra en hensigtsmæssigere Fordeling af Murarbejdet og Rørlæggerierne, men især dog fra de væsentlig billigere Priser paa Rør).

(Se Mødet den 26de Juni).

¹⁵¹/₇₈. A. Langballe meddelte, at der ved en den 14de dennes afholdt Burderingsforretning var blevet tilkjendt Aarhus Hospital en Erstatning af 5 Kroner pr. □ Alen for de Arealer, Byraadet agter at expropriere af Hospitalets Grund til Udvidelse af de omliggende Gader.

(Se Møderne den 27de Marts og den 29de dennes)

¹⁸⁸/₇₈. Fra Kjøbstadsforeningen forelaa Meddelelse om, at Delegeretmøde afholdes i Odense den 25de og 26de Avg d. A.

Sagen udsattes til den 12. Juni.

²⁶³/₇₈. Fra Amtet fremlagdes en Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 25de f. M., hvori Ministeriet godkjenner den af Byraadet vedtagne og af Amtsrådet tiltraadte Forhøjelse af Betalingen for Patienter paa Sygehuset. (Se Mødet d. 20. Marts).

²⁸⁰/₇₈. Fra Handelsgartner H. F. Simonsen var under 21de f. M. modtaget en Skrivelse, hvori han klager over, at Vandløbsudvalget i Overensstemmelse med Byraadets Beslutning i Mødet den 2den Januar har paalagt ham at fuldstændiggjøre Vandsløbet fra hans Sted i Frederiksballe til Banegaardsvejens Kendeften, hvad han ikke har anset sig pligtig til at efterkomme. Som Grund til hans Vægring anføres det i Andragendet, at da han lod Stedet bygge i Aaret 1877, blev det som Betingelse for, at Byggetilladelse kunde meddeles, af Vandløbsudvalget kun paalagt ham at lægge Kendeften og Fortov ud for hans egen Grund, hvilket rigtigt blev efterkommet, hvorfor han formener, at det offentlige nu savner Ret til at fremjætte yderligere Forlangender til ham i denne Retning.

I Modsatning til Klagerens Opfattelse var imidlertid Byraadet af den Formening, at den Paategning, Vandløbsudvalget i sin Tid havde meddeelt den paagjældende Bygningsanmeldelse om, at der fra sammes Side ikke fordredes videre end som angivet, for at Bygningen kunde opføres, kun kunde betragtes som en Tilladelse af almindelig Natur, der er nødvendig, for at et Byggeforetagende overhovedet kan paabegyndes, hvorfor sammes Meddelelse ikke kan udelukke Spørgsmaalet om yderligere Foranstaltninger, naar senere indtræffende Omstændigheder vise det utilstrækkelige i den trufne Ordning. I Genhold hertil vedtog man dersom overensstemmende med Vandløbsudvalgets, Klagen paategnede Indstilling og under Paaberaabelse af Byvedtægtens § 49 at lade det omhandlede Arbejde udføre ved Udvalgets Foranstaltning, men for Gartner Simonsens Regning.

²²/₇₉. Fra Inspektionen for Frue Kirke fremlagdes en Skrivelse af 30te f. M., hvori der andrages om, at de Beløb, Kæmmerkassen har i Behold af opkrævet Kirkebidrag til Frue Sogn for Aarene 1877 og 78, maa blive udbetalt Kirken (se Mødet den 20de Marts) samt om, at der for næste Aar og fremdeles indtil videre maa blive paalagt Medlemmerne af Frue Menighed et Bidrag af 20 Ore for hvert 100 Kroners Skatte-Indtægt til Kirkens Fornødenhe-

der, hvilken Hjælp Kirken derefter forventer sig i sin Helhed udbetalt.

Man vedtog at udbetale Kirken det Beløb, der haves i Behold for Aarene 1877 og 78, men forpørgt at udsætte Sagen.

(Se Mødet den 3die Juli).

¹⁰³/₇₉. I Anledning af et fra Kjøbmand A. Wistoft modtaget Andragende om at blive entlediget fra Bestillingen som kommunal Revisor besluttede man at svare, at da Regnskabet for 1878 i den nærmeste Fremtid vil foreligge de Herrer Revisorer til Gjenneffyn, saa at der end ikke vil være Tid til at lade Valg foretage af en anden Revisor, kunde man ikke opfylde den fremsatte Begjæring, men at et eventuelt nyt Andragende i samme Retning, efter at Revisionen af det nævnte Regnskab er fuldført, skal blive taget under Overvejelse, naar det fremkommer inden Aarets Udgang.

¹⁰⁴/₇₉. Fra Ræmneren forelaa Beregning over det Bidrag, Landdistriktet „Aarhus Mølle“ for indeværende Aar vil have at udrede til Kommunens Brandoæfensudgifter.

I det den opstillede Beregning, hvorefter Landdistriktet skal tilsvare 23 Kr. 77 Øre, vedtoges, besluttede man at fremsende Sagen til Godkjendelse af Amtsrådet med Bemærkning om, at man i Lighed med hvad der allerede har fundet Sted for Aaret 1878 fremdeles maa anse det rettest, at dette Bidrag ogsaa fremtidig udfindes ved en aarlig Beregning af Hensyn til Foranderligheden i de aarlige Udgifter og den senere mulig indtrædende Forskjel i Byens og Landdistriktets Assurancesummer.

¹⁰⁵/₇₉. Byens Gæstgiverne havde andraget om at erholde Nedsættelse i den dem paahvilende Brændevinsafgift; men da der til næste Aar forestaar en Revision af denne Afgift i det hele, kunde man ikke nu tage dette Spørgsmaal under Overvejelse, hvorom man besluttede at underrette Andragerne.

I Anledning af en af Kraiberg fremsat Forespørgsel vedtog Byrådet at lade det paa Konto XVIII. 5. i Budgettet for indeværende Aar opførte Beløb af 50 Kr. anvende paa sædvanlig Maade til Grundlovsdagens Festligholdelse samt desforuden at foranstalte Musik udført i Nis Skov om Eftermiddagen.

Mødet den 29. Maj.

²⁶¹/₇₇. Under Behandlingen af nærværende Sag, der havde forskjellige Meddelelser fra Gasværksudvalget angaaende Anlægget af det ny Gasværk til Gjenstand, vare Byens Ingeniører til Stede for paa Forlau-

gende at meddele Oplysninger med Hensyn til Sagens tekniske Side.

Byraadet besluttede at meddele Gaskompagniet, at det betragter den mellem det og Kommunen bestaaende Kontrakt som bortfalden fra den 1ste Januar 1880 at regne. Det bestaaende Udvalg bemyndiges, som er Følge af denne Beslutning, til at træffe enhver som helst foreløbig Foranstaltning til Opførelsen af et nyt Gasværk, som det vedtoges at anlægge paa den nordre Del af den gl. Ridebane, nærmest ved Raskværket.

Det i Mødet den 15de dennes ommeldte Forslag af 3 Rjær blev sat under Afstemning, men forkastet.

(Se ekstraordinært Møde den 6te Juni).

⁷⁴/₇₈. Der fremlagdes en Kommunikation fra Amtet af en Skrivelse af 7de dennes, hvori Indenrigsministeriet tillader, at Udgiften ved Opførelsen af den ny Byfskole paa Frederiksbjerg, der i Budgettet for indværende Aar er anslaaet til 60,000 Kroner, afholdes af det ved Salg af Grunde i Ryesgade opsparede Fond.

(Se Møderne den 30te Januar og 3die April samt endvidere den 3die Juli).

¹⁵¹/₇₈. Fra Inspektionen for Aarhus Hospital fremlagdes en Skrivelse af 25de dennes, hvori samme i Anledning af Byraadets i Skrivelse af 21de Marts d. A. indeholdte Udtalelse om, at Byen agter at benytte den Lejlighed, Hospitalsmurens Nedbrydelse og frembyde, til overensstemmende med Loven af 30te Decbr. 1858 § 2 at forlange en Del af Hospitalets Grund exproprieret til Udoivelse af de tilstødende Gader, meddeler, at i Følge Justitsministeriets Skrivelse af 30te f. M., skal Hospitalsmuren indtil videre forblive staaende, samt at Arkitekt Hølsøe er anmodet om at fremkomme med Forslag til Restauration af samme.

(Se Mødet den 15de dennes).

Toges til Efterretning. (Se Mødet den 7de Aog).

¹⁹⁷/₇₈. Fra Havnendvalget forelaa Meddelelse om, at en Strækning af ca. 380 Fod af Stenbolværket i Mølleaaen i Genhold til Havnegeniørens Indberetning vilde komme til Udførelse i Aar med en Beføstning af 30 Kr. 50 Ore pr. løvende Fod.

(Se Møderne den 12te Septbr. og 28de Novbr. 1878 i Byraadsforhandl. for f. A. Side 101 og 120).

⁴²/₇₉. Der fremlagdes en Skrivelse af 20de dennes, hvori Amtet meddeler at have tilfjendegivet Storning, Stjær og Galten Kommune dens Pligt til at tage det i Mødet den 6te Marts d. A. omhandlede Fruentimmer fra Høver, der henligger som venerisk Patient paa Sygehuset i Aarhus, hjem til Sognet.

^{55/79} Fra Amtet fremlagdes en Skrivelse af 16de dennes, efter hvilken den i Mødet den 13de Marts omhandlede Sag om en Kloak paa Banegaardsvejen har været forelagt Amtsraadet i dets Møde den 14de dennes, men at Amtsraadet ikke fandt at kunne indlade sig herpaa. (Se Mødet den 18de Decbr).

^{111/79} Fra Skoleudvalget forelaa Indstilling med 2 Bilag om Oprettelse af 2 ny Fjerdeklasser i Friskolen saalydende:

„Til

Aarhus Byraad.

J Henhold til medfølgende Skrivelse af 21de d. M. fra Skolekommissionen, hvori denne varmt anbefaler et vedlagt Andragende af 17de j. M. fra Overlærer Olsen om Oprettelsen af 2 nye Fjerdeklasser i Friskolen, skulle vi næst at udtale, at Trangen til de to nævnte Klasser ogjaa efter vor Overbevisning er uimodsigelig og overhængende, og at fornødent Lokale dertil aldeles faanes — tillade os at foreslaa det meget ærede Byraad, at Udvalget bemyndiges til at forhandle med Kuratorerne i Gartner Bannovs Bo om Overlæbelse af 1ste Sal af det samme tilhørende Hus i Valdemarsgade til Brug i dette Djemed, samt til, i Medfør af den gjældende Ordning, at antage en ældre, helst examineret Lærerinde som Timelærerinde med Hel dagsundervisning, begge Dele fra Midten af August d. A. at regne, før hvilken Tid Sagen ikke vil kunne bringes i Orden. Det nærmere med Overslag over fornødent Inventarium o. desl. skal da senere fremkomme.

Aarhus den 25de Maj 1879.

Cl. Funch.

Es mann.

Skovby.“

Bilagene lyde saaledes:

„Til

Aarhus Byraad.

Ved at fremsende et vel begrundet Andragende fra Friskolens Overlærer om Oprettelse af 2 ny Fjerdeklasser, skal Skolekommissionen gjøre opmærksom paa det ved den stykkevisse Oprettelse af nye Klasser opstaaende Misforhold, at der kun er 2 Fjerde- og 2 Andenklasser ved Skolen, mens der er 8 Tredie- og 6 Førsteklasser. Det er rigtignok en Følge af, at mange Børn ikke kunne eller ville følge med, at der maa blive og bør være flest Tredieklasser; men nu er Forholdet dog saaledes, at Tredieklasserne blive oversfyldte (se Overlærerens Skr.), at Opflytning

gen ikke kan se faa tidligt, som Børnene kunde behøve det, og at hele Skolens Fremgang derved lider Standsning ovenfra. Det er derfor Skolekommissionens Mening, at der bør oprettes 2 ny Fjerdeklasser ved Friskolen, og at de bør træde i Virksomhed saasnart som muligt. Der vil da tillige behøves en Lærer i disse 2 Klasser; men, naar der kan erholdes en ældre og erfaren Lærerinde til at bestyre Forberedelsesafdelingen i Valdemarsgade, vil Timelærer B. Jensen kunne overgaa til Skolen i Paradisgade; og paa denne Ordning vil Skolekommissionen for Sparksomheds Skyld kunne gaa ind. Og hermed fremsendes Sagen med Skolekommissionens fulde Anbefaling og med det Haab, at de nødvendige Pengemidler ville blive bevilgede til Sagens Fremme.

Aarhus, 21. Maj 1879.

F. E. Seidelin.

A. Baumann.

El. Jungh.

H. Sørensen.

Esmann.

„Til

Skolekommissionen.

Efter afholdt Examen i Slutningen af f. M. og Indskrivning fra 1ste Maj til Dato ser jeg mig atter nødsaget til at fremkomme med Andragende om nye Klassers Oprettelse.

Før Examen var Elevantallet:

626 Drenge og 600 Piger, ialt 1226 Elever.

Deraf udskreves	10	—	17	—	27	—
Tilbage	616	—	583	—	1199	—
Indskrevne	60	—	61	—	121	—
Nyt Antal	676	—	644	—	1320	—

der ere fordelte paa følgende Maade:

Drenge		Piger.
4 B	55	45
4 A	50	44
3 B	46	46
3 A	46	45
3 D	42	45
3 C	34	40
2 B	46	46
2 A	45	45
1 B	40	44
1 A	40	45
1 C	40	40

Forbfl.	B	31	23
—	A	33	40
—	C	33	18 (Frederiksbjerg)
—	b	30	27
—	a	34	29
—	c	31	22 (Frederiksbjerg)

Er = 676 Dreng og 644 Piger.

Heraf fremgaar, at Klasserne ere meget overfyldte, og inden Sommerferien vil Antallet blive betydeligt forøget; sidste Aar bleve 40 Børn indskrevne fra 14de Maj til Sommerferien, og i samme Tidrum kan Skolen ikke vente nogen Afgang. Men især ere de øverste Drengeskasser for store, og dog burde endog flere opflyttes fra 3die Klasserne til 4de Klasserne.

Naar Børnene skulle have fornøden Plads til skriftlige Arbejder, kan der ikke godt rummes flere end 40 større Børn i en Klasse, hvilket bliver 8 ved hvert Bord; er Klassen paa 45, som nu er Tilfældet med de fleste Formiddagsklasser, da er Siddepladsen meget knæben; men naar Klasserne bestaa af 50 til 55 Elever, da maa en Del af Børnene helst staa paa Gulvet under skriftlige Arbejder, for at dog Størsteparten kan faa Plads til at udføre Arbejdet tilfredsstillende.

I de senere Aar har Skolen haft en stor Tilgang, og mange nye Klasser ere blevne oprettede (siden 1ste Januar 1873 ialt 16 Klasser); men de nye Klasser bleve Forberedelsesklasser (10) og 3die Klasser (4) samt 2 første Klasser, medens 4de Klasserne have samme Antal som for 13 Aar tilbage.

I Aaret 1866 havde Skolen saaledes 4 Fjerdeklasser, 4 Tredeklasser, 4 Andeklasser, 4 Førsteklasser og 2 Forberedelsesklasser. Nu har Skolen 4 Fjerdeklasser, 8 Tredeklasser, 4 Andeklasser, 6 Førsteklasser, men 12 Forberedelsesklasser.

I Februar Maaned 1866 var Elevantallet c. 730, fordelte i 18 Klasser, hvilket bliver gennemsnitlig 41 Børn pr. Klasse; nu har Skolen 1320 Børn, fordelte i 34 Klasser, der giver 42 pr. Klasse; disse Tal vise, at Skolen har fuldt faa mange Elever nu pr. Klasse som for 13 Aar siden, og naar ses hen til det mindre Antal i de mange Forberedelsesklasser, da viser det sig, at de øverste Klasser ere ikke faa lidt ugunstigere stillede nu end for en Del Aar tilbage.

Hertil kommer, at paa Grund af den nuværende Klasseord-

ning udgaa de fleste Børn ved Confirmationen af Mellemklasserne, og de Børn, der opnaa at faa Plads i Fjerdeklasserne, blive der i Reglen kun et halvt Aar indtil 1 Aar, hvilket er meget uheldigt for Fremgangen i Skolen, da disse Børn enten helt unddrages eller i heldigt Tilfælde kun en kort Tid gives den fylldigere og mere afsluttede Undervisning, som meddeles i Fjerdeklasserne.

Jeg tillader mig derfor ærbødigst at andrage om, at der oprettes 2 ny Fjerdeklasser, 1 for Drengene og 1 for Piger; men Drengeklasse er mest paatrængende nødvendig i Øjeblikket, hvorfor jeg beder om, at der strax, eller dog saa snart ske kan, oprettes en 4de Drengeklasse ved Skolen, at det ikke opfattes saa længe, indtil det atter vil være nødvendigt at andrage om nye Klassers Oprettelse, at Skolen, om endog for en kort Tid, maa komme i normal Tilstand igjen.

Aarhus Friskole, den 14de Maj 1879.

Ærbødigst

Olsen.

Idet Sagen endnu vil være at undergive en 2den Behandling, vedtog Byraadet at lade de 2 foreslaede Klasser oprette, at antage 1 à 2 Timelærerinder og i den Anledning at forøge Skolevæsenets Budget for i Aar med 1500 Kr.

(Se Mødet den 12te Juni).

¹¹²/₇₉. Efter Forslag af Skoleudvalget besluttede Byraadet at indstille Seminarist S. Petersen, der for Tiden er konstitueret som Lærer ved Byens Skolevæsen, til at erholde fast Ansættelse i denne Egenstabs.

(Se Mødet den 28de August).

¹¹³/₇₉. I Anledning af et fra Arbejdernes Byggeforening modtaget Andragende om, at der maatte blive nedlagt en Hovedvandleiing i Nørreallé, hvorfra 5 af Foreningen paatænkte ny Guse, der agtes opførte paa en Parcel af Matr.-Nr. 524 ved Vesterport, kunde blive forsynede med Vand, havde Vandværksudvalget med Henvisning til, at det allerede i forrige Aar har været paatænkt at lægge en 6" Hovedvandleiing i Nørreallé fra Vesterport til Munkegade, der vil kunne træde i Forbindelse med en i Alléen tidligere nedlagt 6" Leiing, der gaar fra Munkegade til Nørregade og som nu kun forsynes fra den 4" Leiing i Munkegade, under 27de dennes indstillet, at den ommeldte Hovedvandleiing strax anlægges med 6" Rør,

at Udgiften afholdes med 800 Kr. af Konto XI f. for i Aar, medens Næsten paaføres næste Aars Budget, samt endelig at Byggeforeningen — i Lighed med Byens andre Skattemændere — tilsværer Halvdelen af hvad Nedlægningen af en 3" Hørledning vil koste.

Byraadet vedtog Udvalgets Indstilling.

¹¹⁴/₇₉. Fra det borgerlige Skydeselskab forelaa Andragende om at maatte blive overladt en paa et fremsendt Situationsriids nærmere betegnet Plads i Nis Skov til Skydebane med Tilladelse til sammenteds at opføre et Skyttehus.

Man vedtog at indhente Skooudvalgets Erklæring.

(Se Mødet den 26de Juni).

¹¹⁵ og ¹¹⁶/₇₉. Paa Andragende tilstodes Smedemestrene A. P. Ekstrøm og E. C. Mikkelsen Autorisation som Vandmestre.

¹¹⁸/₇₉. Ved Skrivelse af 27de dennes havde Inspektionen for Frue Kirke meddelt, at efter at Kirken i forrige Aar havde gjort et Laan paa 2000 Kr. til at dække sin Andel i Udgifterne ved den ny Kirkegaards Anlæggelse, har Inspektionen paa ny maattet søge et Laan paa 6500 Kr. for at kunne udbetale et ældre Laan af Aarhus Sparekasse og anskaffe et nyt Kirkesøj. Kirke- og Undervisningsministeriet har imidlertid gjort sin Tilladelse til, at sidstnævnte Laan optages, afhængig af, at Kommunen overtager Garantien for Forretningen og Afbetalingen — med tilsammen 6% aarlig — ikke alene af dette, men ogsaa af det tidligere Laan paa 2000 Kr. Med Henviisning til Kirkens hele økonomiske Stilling samt under Paaraabelse af, at Laanet paa de 6500 Kr., der forventes at kunne faas af Aarhus Hospitals Midler, er Kirken uundværligt, androg Inspektionen derfor om, at Kommunen vilde overtage den indbemeldte Garanti for et samlet Beløb af 8500 Kroner.

Dette vedtog Byraadet.

¹¹⁹/₇₉. Fra Brandkommissionen forelaa Indstilling om, at Byraadet paa det forestaaende Møde af Rjøbstadsforeningen vilde søge Forhandling indledet om det hensigtsmæssige i Tilvejebringelsen af en Lov, hvorved Assuranceelskaberne tilpligtes at udrede Bidrag til Brandvæsenet i de Byer, hvor der er eller bliver oprettet et stationært Brandkorps.

Man vedtog at udsætte Sagen til Mødet den 12te Juni.

¹²⁰/₇₉. Paa Andragende tilstodes Billedhugger Rasmus

Rasmussen en Understøttelse af 200 Kroner til Hjælp ved hans videre kunstneriske Uddannelse i Kjøbenhavn.

— Paa Foranledning af Skovby vedtog man at mindes Universitetets forestaaende 400 aarige Jubelfest ved paa Festsdagen den 4de Juni at lade musicere om Morgenens i Gaderne og ved Afsendelse af en telegrafisk Hilsen til Universitetet.

Extraordinært Møde den 6te Juni.

^{261/77.} Af Udvalget for Gasfagen blev mundtlig forebragt Meddelelse om de Forhandlinger, der senest have været førte om Fornyelsen af Kommunens Kontrakt med det danske Gaskompagni navnlig om dets sidste — gennem Hr. G. P. Bidder — fremsatte Tilbud.

Med 11 imod 6 Stemmer — Borgmesteren, D. Langballe, A. Langballe, Meulengracht, J. Rjer og Stampe — blev dette Tilbud forkastet. E. Rjer stemte ikke.

Borgmesteren motiverede sin Afstemning saaledes:

J Betragtning af, at man ikke har kunnet formaa det danske Gaskompagni til at sælge Kommunen dets herværende Gasværk, til en Pris, som Kommunen kan indgaa paa; at Kommunen, naar den ved Siden af Kompagniets bygger sit eget Gasværk, ikke vil kunne forlange højere Pris for Gasen af de private Konsumenter end den af Kompagniet fordrer — 4 Kr. pr. 1000 eng. Kubikfod — samt for kortere eller længere Tid maa underkaste sig en Konkurrence, der aabenbart vil lede til, at den til Bygningen af et nyt Gasværk laante Kapital ikke vil kunne bære den Forrentning, Amortisation og Genlæggelse til et Fornyelsesfond, som tidligere forudsat, saa altsaa et Deficit maa indtræde, der vil falde Byens almindelige Statterbære til Last; at Byens nuværende betydelige Gjæld ikke gjør en Forøgelse af samme tilraadelig i et ikke fuldt ud produktivt Djemed; og endelig i Betragtning af, at der nu foreligger et Tilbud gennem en af Gaskompagniets Direktører, hvorved Kommunen ikke blot opnaar alt, hvad den ved Forhandlingerne med det danske Gaskompagni i det sidste Aar har tilstræbt, men endog har udvirket en yderligere Nedsættelse af Gasprisen med 1 Krone for de private Forbrugere og 50 Ore pr. 1000 engl. Kubikfod af Kommunens private Konsum, medens den fulde forlangte Betaling for Gasværkspladsen erholdes og Kommunen desuden er sat i Stand til at udøve al fornøden Kontrol med, at

Gassen leveres af samme Lyssstyrke og Godhed som i Kjøbenhavn — kan Borgmesteren ikke give sit Minde til, at Kommunen bygger sit eget Gasværk, men stemmer for, at Gascompagniets foreliggende Tilbud antages.

Man nedsatte dernæst et Byggeudvalg, bestaaende af Borgmesteren, Mørk, D. Langballe, E. Rjer og Hald med Opfordring til efter bedste Evne at fremstynde Bygningen af det ny Gasværk.

Endelig anmodedes Borgmesteren om i næste Møde at fremlægge en Skrivelse angaaende Effektueringen af Laanet hos „Bikuben“ paa 400,000 Kroner.

(Se Mødet den 12te dennes).

Mødet den 12te Juni.

²⁶¹/₇₇. Efter det i det extraord. Møde den 6te dennes udtalte Ønske fremlagde Borgmesteren en Skrivelse til „Bikuben“ angaaende Gasværkslaanet paa 400,000 Kroner, men efter at Sagen var forhandlet, vedtoges det at udsætte Underskrivelsen til næste ordinære Møde. (Se det extraordinære Møde den 13de dennes).

⁵⁸/₇₈. Fra Rjer forelaa Meddelelse om, at Viborg Lands-overret den 9de dennes har affagt Dom i den af Mølleer Weis appellerede Udpantningsag betræffende Landdistriktets Skattebidrag for Aaret 1877, (se Byraadsforhandl. for 1878 Side 24, 25 og 40), ved hvilken Dom saaledes var kjendt for Ret:

„Den paaankede Udpantningsforretning saavel som de ovenommeldte Kjendelser bør ved Magt at stande.

I Procesomkostninger for Overretten betaler Citanten Mølleer Weis til de indstævnte, Aarhus Byraad, 60 Kroner, der udrædes inden 8 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.“

Meddelelsen toges til Efterretning.

(Se Mødet den 26de dennes).

¹⁸⁸/₇₈. Ved skriftlig Afstemning valgtes Borgmesteren, Esmann og Mørk til som Delegerede paa Kommunens Begne at deltage i Kjøbstadsforeningens Møde i Odense d. 25de og 26de August d. A. (Se Møderne d. 15de f. M. og den 7de August).

⁶⁷/₇₉. Med Hensyn til Oberst Thorkelins senest i Mødet den 3die April behandlede Andragende om hans Skatteforhold til Kjøbenhavn og Aarhus Kommuner var fra Amtet modtaget Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 28de f. M. saalydende:

„I det med Amtets behagelige Skrivelse af 22 f. M. tilbagefulgte Andragende har Chefen for 14de Bataillon Oberst Thorkelin næst at meddele, at han i Maj f. A. ved sin Udnævnelse til Oberst blev forflyttet fra Kjøbenhavn til Aarhus, men at hans Familie fremdeles blev boende her i Staden, besværet sig over, at der er afkrævet ham fuld Indkomstskat til Kjøbenhavns Kommune for Aaret 1878, uagtet han har maattet betale Kommuneskat til Aarhus Kjøbstad, samt anholdt om, at der maa blive truffet Bestemmelse om Fordelingen af hans Skattebidrag mellem Kjøbenhavns og Aarhus Kommuner. I denne Anledning skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjærelse tjensiligt melde, at man for 2det Halvaar 1878 maa anse Andragereu for skattepligtig saavel til Kjøbenhavns Kommune som til Aarhus Kommune samt at man finder, at han for bemeldte Halvaar vil have at udrede Halvdelen af den ham paa hvert Sted især paalignede Skat. Saafernt Forholdene i 1879 forblive usforandrede, vil Skatten for bemeldte Aar derhos være at fordele paa samme Maade.“

⁶⁹/₇₉. Da Amtsraadet i Følge foreliggende Oplysning havde taget Meddelelsen om de af Fællesbestyrelsen for Raadhuset førte Forhandlinger om Benyttelsen af de militære Vagt- og Arrestlokaler til Politistation (se Mødet den 17de April) til Efterretning og Lokalerne den 8de dennes vare fraflyttede af Militæretaten, vedtog man at henholde sig til den i Mødet den 27de Marts d. A. fattede Beslutning. (Se Mødet den 10de Juli).

⁹³/₇₉. Da Udvalget for Fattigvæsenet havde indberettet, at de af det i Følge Anmodning i Mødet den 24de April med Velgjørenhedsselskabet førte Forhandlinger om en ensartet Inddeling af dettes og Kommunens Undersøggelsesdistrikter ikke havde ført til noget Resultat, vedtog Byraadet det af Udvalget i samme Møde fremlagte Forslag til en forandret Inddeling af Fattigdistrikterne og meddelte Beskikkelse til de for 9de og 12te Distrikt foreslaaede Forstandere.

¹¹¹/₇₉. Ved 2den Behandling af det i Mødet 29de f. M. fremlagte Forslag til Oprettelse af to nye Fjerdeklasser i Frisfolen m. m., blev den tidligere tagne Beslutning usforandret fastholdt.

¹¹⁹/₇₉. Den i Mødet den 19de f. M. forelagte Indstilling fra Brandkommissionen om at bringe Spørgsmaalet om Assurance-selskabernes Bidragspligt til Brandvæsenet i de Byer, hvor der er eller bliver oprettet et stationært Brandkorps, paa Bane paa det forestaaende Kjøbstadsforenings Møde i Odense, vedtoges det at overgive til de Medlemmer, der ooenfor under Sag Nr. 188—78 ere valgte til at repræsentere Kommunen ved denne Lejlighed.

¹²¹/₇₉. Fra Byggeudvalget for Domkirken ydre Restauration var fremkommet en Plan til ved Udgravning langs Kirken Facade at tilvejebringe en Afgang for Kjøretøjer i Niveau med Kirken Hovedindgang. Denne Plan indstillede Udvalget til Byraadets Godkendelse.

Man anmodede Brolægningsudvalget om at afgive Erklæring.
(Se Mødet den 7de August).

¹²²/₇₉. Formanden meddelte, at der ved Byens Stævningsmænd var blevet forkyndt en Indkaldelse for ham til paa Byraadets Vegne at møde i Forligskommissionen sammen med Møllejer A. Weis en Sag, som denne agter at anlægge mod Kommunen betræffende den hos ham foretagne Udpantning for 2det Halvaars Kommuneskat for 1878.

Byraadet besluttede ikke at indgaa Forlig i Sagen med Opofrelse af Kommunens Ret.

¹²⁴/₇₉. Fra dansk Husflidselskab forelaa Andragende om ogsaa for Aaret 1878 at blive tilstaaet det tidligere sædvanlige Aarsbidrag, men da Husflidsagen ikke har haft den Fremgang her i Byen, som man i sin Tid forudsatte, kunde Byraadet ikke opfylde den stillede Anmodning.

Extraordinært Møde den 13. Juni Kl. 9 Form.

²⁶¹/₇₇. Fra Grosserer Broge, der for Tiden opholder sig i Kjøbenhavn, var modtaget et Telegram om, at der efter Udsalget af nogle Underhandlinger, han havde ført med Gascompagniets Direktør, Generalkonsul Westenholz, kunde være Udsigt for Kommunen til, at det herværende Gasværk kunde kjøbes, naar han fik Fuldmagt til at afslutte Handelen.

Ved Afstemning vedtoges at telegrafere saalydende Svar:

„I Følge Byraadets Beslutning maa enhver videre For-

handling om Forlængelse af Kontrakten 1853 være frugtesløs. Byraadet vil give 300,000 kontant for Værket med Maalere og alt andet Tilbehør, og da vore Laanebetingelser ere 5% Rente og 4% Provision, ville vi gaa til højere Nominalsum, naar Afbetaling og Rente sættes henholdsvis lempeligere. Dertil har De Fuldmagt. I Dag skulle Tilbud angaaende det ny Værk approberes, derfor maa vi have Svar i Eftermiddag."

Man anmodede derhos Byggeudvalget om at stille Arbejderne ved det nye Gasværk i Bero, indtil de foreliggende Forhandlinger ere afsluttede.

Extraordinært Møde fjerde Dag Kl. 7 Efterm.

²⁶¹/₇₇. Fra Grosserer Broge forelaa følgende Telegram:

"Har nu kjøbt Gasværket med Tilbehør i Eridlands Overværelse for 350,000 Kroner at overtage ved Kontraktens Udløb den 1ste Januar 1880 og at betale med Aarhus Kommunes Obligationer til pari $4\frac{1}{2}$ rentebærende at amortisere 25 Aar. Venter dermed Byraadets Tilfredshed".

Byraadet godkjendte foreløbig det af Grosserer Broge afsluttede Kjøb paa det i foranstaaende Telegram indeholdte Betingelser, men forbeholdt sig dog definitiv Afgjørelse af Sagen, naar Kjøbekontrakt med Sælgeren, som vedkommende Udvalg anmodedes om at forberede, foreligger det til Antagelse.

I. Kjøer stemte imod, Borgmesteren og Speyer stemte ikke.

Borgmesteren lod Protokollen tilføre følgende Erklæring:

"Da en Kjøbesum af 350,000 Kr. for Gaskompagniets henværende Gasværk ikke, efter at Drifts- og Reparationsudgifter ere fradragne, vil levne det fornødne Beløb til Redlægning af Rør til Frederiksbjerg og til Gasværkets Udvidelse efter en forøget Konsum; da en Salgspris for Gasfen af 4 Kr. pr. 1000 eng. Kubikfod næppe vil kunne afgive det fornødne til Forretning og Amortiation af den Kapital paa 400,000 Kroner, man har søgt Bemyndigelse til at laane, idet allerede det 1ste Aar efter Laanets Stiftelse vil kræve en Rentepåkrav af 18000 Kr. og et Afdrag af 16000 Kr. eller i alt 34000 Kroner; da det altsaa vil være nødvendigt enten at forøge Laanets Sum eller

at fastsætte en højere Gaspris end 4 Kroner, maa Borgmesteren finde den af Broge afforderede Kjøbesum for høj og kan kun af Hensyn til, at Konkurrence undgaas og at Kompagniets Laanbetingelser ere fordelagtigere for Kommunen end Vikubens, afholde sig fra at stemme imod Kjøbet af Gaskompagniets herværende Værk.

(Se Mødet den 26de dennes).

Mødet den 26. Juni.

^{261/77.} Udvalget for Gassagen forelagde:

- a) den endelige med Generalkonsul Westenholz paa det danske Gas-kompagnis Vegne under 21de dennes afsluttede Kontrakt om Kjøbet af Kompagniets herværende Gasværk.
- b) følgende Skrivelse til Indenrigsministeriet:

„Idet vi tillade os for Ministeriet at udtale vor Tak for sammes Medvirken til, at Loven af 13de dennes om Stempelafgiften af de af Aarhus Kommune for et Laan paa indtil 400,000 Kroner udstedte Obligationer er fremkommen saa hurtig, skulle vi i Fortsættelse af vor Skrivelse af 12. s. M. ikke undlade at meddele, at de Forhandlinger, der senere have været førte med det danske Gaskompagni, have ledet til, at Kommunen under Forbehold af Ministeriets Approbation har kjøbt Kompagniets herværende Gasværk for en Pris af 350,000 Kr. Om denne Pris end er høj i Forhold til den Pris, hvortil et nyt Gasværk kunde bygges, have vi troet det rigtigst at indgaa paa den, dels for at undgaa en almindelig Opbryden af samtlige Byens Gader og den Konkurrence med det bestaaende Gasværk, som usejlbart vilde være indtraadt for kortere eller længere Tid, dels fordi de Betalingsvilkaar, der gives os, ere lempeligere end det bedste Laan, der kunde opdrives i Kjøbenhavn.

Vi tillade os derfor hoslagt at tilstille Ministeriet det ene Exemplar af den afsluttede Kjøbekontrakt, der, som behageligt vil ses, tillige indeholder Betalingsbetingelser, hvorved Loven af 13. ds. vil blive bragt til Anvendelse, idet vi udbede os Ministeriets Samtykke saavel til Kjøbet af Gasværket, som til Udstedelsen af de i Kontrakten omhandlede Obligationer. Tillige bede vi Ministeriet at lade Kontrakten stemple for Byens Regning, og skulle vi i saa Henseende

ansføre, at vi ikke have troet, at Kørledninger, Gasmaalere m. v. kunne betragtes anderledes end som rørlige Ejendele (cfr. Kontractens § 6), saa at, da Pladsen, hvorpaa Gasværket er opført, tilhører Kommunen, ikkun Bygninger med Maskiner, der ere asfurerede for 32,480 Kr. (cfr. § 2 sidste Stk.), blive at betragte som fast Eiendom."

- c) en Skrivelse til Forsørgelsesforeningen „Bifuben“, hvori man underretter Foreningen om, at Kommunen paa Grund af den med Gas-kompagniet nu afsluttede Kontrakt ikke vil faa Brug for det af den tilbudte Laan paa 400,000 Kroner; men da man gjennem de førte Forhandlinger er kommen til Rundskaab om, at Foreningen vilde sætte Pris paa at faa Partialobligationer udstedte i Genhold til Lov af 10. April 1874 for 600,000 Kroner af det under 22. Oktober 1874 kontraherede Laan paa 1,000,000 Kr., tilbyder man derimod at indgaa til Indenrigsministeriet med Andragende om, at den i faa Henseende fornødne Forandring i den oprindelige Kontrakt maa blive approberet, naar Foreningen maatte ønske saadant.

Saa vel Kontrakten som begge de forelagte Skrivelser oedtoges, hvorefter de forsynedes med Byraadets Underskrift.

(Se de ekstraordinære Møder den 13de dennes samt Mødet den 3die Juli).

^{58/78}. Af Rjer fremlagdes Domsunderskrift i Appellagen Møllejer Weis imod Aarhus Kommune. (Se Mødet den 12te ds.)

Man anmodede Rjer om at foranstalte Dommen forkyndt for Weis med Hensyn til, at denne er tilpligtet at godtgjøre Kommunen et Beløb for Sagsomkostninger.

^{129/78} Kfr. ^{172/77}. Fra Bandlebsudvalget forelaa en Skrivelse af 24de dennes, hvori samme i Genhold til den det i Mødet den 15. f. M. meddelte Bemyndigelse indberetter at haave skriftligt anmodet Bispeembedet om dets Samtykke til at føre den paatænkte Kloakledning fra Frederiksbjerg igjennem Embedets Loft, hvorpaa Udvalget haade erholdt følgende Svar:

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har under 3die d. M. tilskrevet mig saaledes:

„J Anledning af det med Deres Højærværdigheds behagelige Ytringer af 21. f. M. hertil indkomne Andragende, hvori et af Aarhus Byraad nedsat Udvalg for Bandleb ansøger om Tilla-

delse til at nedlægge en Kloakledning paa en i Andragendet nærmere betegnet Strækning i Skjættet af Bispeembedets Tøst, Matr.-Nr. 1291, saaledes at en Del af Ledningen bliver underjordisk Murhøvling, en Del aaben stensat Grøft, skulde Ministeriet tjenstligst melde til behagelig Efterretning og videre Besjendtgjørelse, at det intet mod det ansøgte „vil have at erindre paa Vilkaar af, dels at hele Kloakledningen bliver underjordisk Murhøvling, dels at Byen godtgjør den Skade, som Ledningens Nedlægning og eventuelle Reparationer af samme maatte forarsage“.

Ved at meddele Udvalget ovenstaaende unblader jeg ikke at tilføje, at saafremt Byraadet indgaar paa de af Ministeriet stillede Betingelser for Kloakledningens Nedlæggelse paa Bispetøsten, er der fra Bispeembedets Side Intet til Hinder for, at denne kan finde Sted tillige paa den af Udvalget tilbudte Betingelse, at nuværende og fremtidige Ejere eller Beneficiariere af Bispetøsten have Ret til uden Godtgjørelse at stifte Afløbsledninger fra Bispetøsten til Byens Ledning, hvorhos bemærkes, at vedkommende Del af Bispetøsten er udejet til d'Hrr. Kjøbmænd H. Kolding og J. D. Rasmussen paa Frederiksgade, med hvem Byen derfor maa træffe Doerenskomst om den dem tilkommende Erstatning.

Aarhus Bispeembede, den 12 Juni 1879.

J Biskoppens Fraværelse

H. Sørensen.

Til

Aarhus Byraads Udvalg for Vandløb.“

Idet Udvalget oplyser, at den af Ministeriet forlangte Forbedring i Henseende til Kloakens Konstruktion (64 Alen underjordisk Murhøvling) vil fordyre Anlægget med 700 Kroner, som dog paa Grund af de yderlig balede Priser vil kunne afholdes af det allerede bevilgede Beløb, samt reserverer sig imod, at det skulde have tilbudt Embedet, at nuværende og fremtidige Ejere eller Beneficiariere af Bispetøsten skulde have Ret til uden Godtgjørelse at føre Stikledninger fra Tøsten til Kloaken — hoad Udvalget tror paa ingen Maade indeholdes i de af det til Bispeembedet afgivne Erklæringer —, henstiller det ganske Sagen til Byraadets Afgjørelse. Udvalget gjør særlig ingen Indtilling med Hensyn til det berørte Punkt — om Bispeembedets Ret til at føre Stikledninger til Kloaken —:

thi vel formener det, at baade principielle og faktiske Grunde tale for, at Embedet bør deltage i Beføstningen, naar det i Genhold til Loven af 17de Januar 1859 § 12 2det Punkt vil gjøre Forbring paa at benytte Ledningen, men da Sagens Afgjørelse derved muligen kunde blive forhalet saa meget, at de gunstige Konjunkturer imidlertid bortfaldt og Anlæggets Paabegyndelse endog maaske maatte opfattes til næste Aar, finder Udvalget Betænkelighed ved at gjøre Anlæggets Skjæbne afhængig af Underhandlingerne om dette underordnede Punkt.

Byraadet indgif paa de i Vispeembedets ovenstaaende Skrivelse indeholdte Billaar og bevilgede som Følge deraf 700 Kroner til den forlangte underjordiske Murhøvling paa Kloakens sidste Stykke.

⁶³/₇₉. Fra Amtet fremlagdes en Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 13de dennes, hvorefter Ministeriet ikke kan foretage noget i Anledning af den af Beboerne i Landdistriktet indgivne Klage over Størrelsen af det Distriktet paalagte Bidrag til Kjøbstadens Fattig- og Skolevesen og Maaden, hvorpaa dette er lignet.

(Se Mødet den 1ste Maj).

⁹⁵/₇₉. Byraadet bemyndigede Forskjønnelsesudvalget til at anvende et passende Beløb til yderligere Beplantning af den gamle Ridebane.

¹¹⁴/₇₉. Fra Skovudvalget forelaa Erklæring over det i Mødet den 29de f. M. fremlagte Andragende fra det borgerlige Skydeselskab om en Skydebane i Nis Skov m. v.; men forinden Byraadet tager endelig Beslutning, vedtog man at udbede sig en Erklæring fra Politimesteren om, hvorvidt Benyttelsen af den udpegede Plads kan anses farsfri for Publikum.

(Se Mødet den 10. Juli).

¹²⁸/₇₉. Fra Bognmandsforeningen forelaa Andragende om, at Tarten for Droskefjorjelen (se Byraadsforhandl. for 1872 Tillægget Side 121) maatte blive forandret saaledes, at der for en Tur, hvad enten Bognen tages ved Dampskib, Jernbane eller bestilles fra Hjemmet, erlægges 1 Krone uden Hensyn til, om Rejssegods medfølger eller ikke, i Stedet for at der nu betales 66 Ore for Turen foruden særlig Tare for hvert Stykke Rejssegods. Desuden anholde Andragerne om, at det maa tillades dem at søge Holdeplads med Kapervogne under Skolehæften og ved Mejlgaards Port.

Byraadet vedtog at udbede sig Politimesterens Erklæring meddeelt.

(Se Mødet den 10de Juli).

¹³³/₇₉. Under 28. f. M. havde Indenrigsministeriet fremsendt Revisionsantegnelser til Indkvarteringsregnskabet for 2. Halvaar 1878,

hvilke umiddelbart efter Modtagelsen vare blevne tilstillede Indføringskommissionen til Besvarelse.

Denne var nu modtaget, og da man intet fandt at erindre mod samme, besluttedes det at tilbagefende Ministeriet Sagen.

^{138/79}. Amtet havde forlangt Byraadets Erklæring over Højens Kommunes Beregning af dens Delinkvent- m. fl. Repartitionsudgifter i Aaret 1878.

Man vedtog at overgive Sagen til Revision af vedkommende Udvalg.

^{139/79}. Af Amtet var fremsendt Fordelingen imellem Amtets Kjøbstæder af disses Delinkvent- og andre Repartitionsudgifter i Aaret 1877, hvilken toges til Efterretning.

Mødet den 3. Juli.

^{261/77}. Da Kommunen nu har kjøbt det herværende Gasværk, fandt Byraadet ikke længere Aulebning til at lade det hidtil bestaaende Udvalg for Forhandlinger med det danske Gaskompagni m. v. vedblive at fungere, men besluttede i Stedet for at anmode Kasse- og Regnskabsudvalget om indtil videre at varetage Kommunens finansielle Interesser overfor det nævnte Selskab med Hensyn til Kjøbet af Gasværket.

I Forbindelse hermed nedsatte man et Udvalg, bestaaende af C. Rjer, Speyer og D. Langballe, til at forberede Overtagelsen af og i sin Tid at modtage Gasværket af Kompagniet. (Se Mødet den 26de Juni og herefter den 7de August.)

^{303/77}. Rjer meddelte, at der den 23de f. M. var falden Dom i den af Etatsraad M. P. Bruun mod Kommunen anlagte og i Følge Byraadets Beslutning i Mødet den 20de Decbr. 1877, (se Byraadsforhandlingerne for samme Aar Side 92) for Landsoverretten i Viborg indankede Sag angaaende Afløbsforholdene paa Frederiksbjerg. Han fremlagde derhos en Udskrift af Dommen, hvis Konklusion lyder saaledes:

„Aarhus Kjøbstads Kommune bør være pligtig at modtage det Vand fra Indstævnte, Etatsraad M. P. Bruuns i Aarhus By indlemmede, Syd for Jernbanen beliggende Jordlodder, som samler sig ved den ovennævnte ny Bro ud for den saakaldte M. P. Brumsgade, samt uberettiget til af den Aarsag, at Indstævnte ikke skulde have sørget for behørigt Afløb af Vandet

udenfor sin Grund, at nægte ham Byggetilladelse for de Lødders Vedkommende, fra hvilke Vandafløbet er behørig ledet til den nævnte Bro, men iøvrigt bør Citanterne, Aarhus Byraad, for Jndstævntes Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves⁷.

Da Byraadet ikke fandt den foreliggende Afgjørelse ugunstig for Kommunen, besluttede man foreløbig at lade det bero ved den afslagne Dom.

(Se Sagen Nr. ²⁴²/₇₉ i Mødet den 6te Novbr.)

⁷⁴/₇₈. Fra Udvalget for Omdannelsen af Byens Borger- og Almueskolevæsen forelaa Meddelelse om, at Detailtegninger m. v. til den ny Bysskole paa Frederiksbjerg ikke havde kunnet udarbejdes saa hurtigt som paatænkt, eftersom de til Indenrigsministeriet fremsendte Tegninger og Overslag ikke vare modtagne tilbage med sammes Skrivelse af 7de Maj d. A. — Udvalget havde derfor først den 30te j. M. kunnet tilstille Byraadet den af Arkitekten fuldførte Grundtegning til den nye Skolebygning, medens Udarbejdelsen af Beskrivelser og Detailtegninger endnu yderligere vilde udkræve en Tid af 10 til 12 Dage. Da der paa Grund heraf nu kun er knap Tid til at bringe de projekterede Bygninger betimelig under Tag, indstillede Udvalget, at Byraadet bemyndigede det til, for saa vidt yderligere Udsættelse af Sagen derved kan undgaas, i Forening med Borgmesteren at vedtage Licitationsbetingelserne for Arbejdets Udbydelse i Entreprise samt derefter at foranstalte Licitationen afholdt.

Udvalgets Indstilling toges til Følge, hvorhos det anmodes om selv at afgjøre, af hvilke Materialier Bygningerne skulle opføres.

¹¹⁰/₇₈. Fra Udvalget for den paatænkte Skt. Clemensbro forelaa Meddelelse om, at der havde været afholdt en Sammenkomst med Underskriverne af det i Mødet den 13de Marts d. A. fremlagte Andragende, uden at Sagen derved var skreden videre frem, idet Andragerne vel havde udtalt Formening om, at et Beløb af mindst 40000 Kroner — at yde suffesive i Løbet af 10 Aar, men da mulig med Forrentning — kunde tilvejebringes ad privat Vej, men dog betvivlet, at nogen Bestræbelse for at saa private Bidrag tegnede vilde lykkes, forinden det var fastslaaet, hvor stort Tilskud Kommunen forandrede. — Udvalget henstillede derfor Sagen, idet sammes Formand dog tilføje, at en af Andragerne efter Mødets Afholdelse har meddelt ham som sin Formening, at der foruden det nævnte rene Tilskud paa 40000 Kroner mulig yderligere vilde kunne tilvejebringes en

Subvention til Planens Gjenrejselse, som dog sammen med Tilskuddet ikke maatte overstige 75000 Kroner, og som Kommunen skulde forrente med $4\frac{1}{2}\%$ aarlig og afbetale i et vist Antal Aar.

Man vedtog at overgive Sagen til Erklæring af Kasseudvalget.

^{278/78.} Efter at der var blevet udvejlet forskellige skriftlige Udtalelser imellem Inspektionen for Domkirken, Brandkommissionen og Borgmesteren paa Grundlag af den den førstnævnte Autoritet i Byraadets Møde den 2den Januar d. A. afsæfede Erklæring om Ophængningen af Stormkloffen i Domkirketaarnet, havde Byraadet modtaget en, den 31te Mai d. A. dateret Skrivelse fra Inspektionen, hvori Sagens nærmere Ordning i det hele henstilles til Raadets egen Afgjørelse, idet Inspektionen alene forbeholder sig, at mulige Udgifter i denne Anledning forblive Kirken uvedkommende. Med Hensyn til denne Skrivelse havde Brandkommissionen, paa dertil givet Anledning, under 25de f. M. foreslaaet, at Kloffen ophænges paa en noget lignende Maade, som er anvendt i Viborg Domkirke, hvilken Foranstaltning, der formentes at ville vise sig hensigtsvarende, antoges at kunne udsæres for imellem 150 og 200 Kroner.

Byraadet vedtog Brandkommissionens Forslag, saaledes at Kommunen afholder de med sammes Udsørelse forbundne Udgifter. Man vedtog derhos at anmode Politimesteren om at opsigte Taarnvægteren til Fratrædelse af Bestillingen, saa snart den ny Ordning er traadt i Kraft. (Se Mødet den 7de August.)

^{22/79.} I Anledning af den i Byraadets Møde den 20de Marts vedtagne Henvendelse til de respektive Kirkeinspektioner angaaende Kirkebidraget var fra Inspektionen for Domkirken modtaget en Skrivelse af 22de f. M., hvori samme, næst at minde om, at Kommunen i Følge Byraadets Skrivelse af 29de Juni 1876 littra d (se Byraadsforhandlingerne f. f. Aar Side 100) hvert Aar tilstjyder, hvad der mangler i det Beløb af 8850 Kr., som aarlig skal tilvejebringes til Kirkens Byggefond, meddeler en Oversigt over hvad der paa denne Maade er udredet af Ræmmerkassen i de sidste Aar.

Byraadet vedtog at overgive Sagen til Erklæring af Kasseudvalget.

^{79/79.} Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa Erklæring om Rjæbmand L. Larsens, i Mødet den 3die April fremlagte Andragende om Fastsættelse af en Byggelinie udfor den ham tilhørende Grund i Knudriggade; men Sagen blev udsat til Mødet den 10de ds.

¹⁴¹/₇₉. Fra Bestyrelsen for Prins Frederik Ferdinands henværende Tegnefole var fremkommet Forspørgsel, om Byraadet vilde være villigt til at vælge et Medlem af den Bestyrelse, som Skolen, der agter at omorganisere sig igjennem nye Love, i den Anledning paatænker at indsatte.

Byraadet besøarede det fremsatte Spørgsmaal bekræftende og indoilgede efter derom fremsat Anmodning ligeledes i, at Haoneingeniør Hornemann overtager Posten som Skolens Forstander.

Modet den 10. Juli.

I Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse indtoges Forsædet af Kammeraad Esmann.

²⁶/₇₈. Der fremlagdes Decisioner til Havneregnsskabet for 1877, som tillige med Kvittering for Regnskabet var fremsendt af Indenrigsministeriet ved Skrivelse til Amtet af 28de f. M.

Loges til Esterretning.

²¹⁴/₇₈. Fra Kjøbmand S. M. Høst fremlagdes en Skrivelse af 23de f. M., hvori han, der ikke vil erkjende Kommunen berettiget til, som sket er, (se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 110) at opfige de af ham lejede Kaserne-lokaliteter til Fraskyttelse den 1ste Januar d. A., andrager om, at Lejeafgiften for afvigte Januar Fjerdinger maa blive ham udbetalt med 600 Kroner.

Byraadet vedtog at indhente Indkvarteringskommissionens Erklæring.

(Se Mødet den 14de August.)

⁶⁹/₇₉. Efter Anmodning af Udvalget for Bygninger og Inventar tillod Byraadet, at de i et af Udvalget fremlagt Forslag nævnte Inoentariegenstande anskaffes til Brug for Politistationen paa Raadhuset. (Se Mødet den 12te f. M.)

⁷⁹/₇₉. Med Hensyn til Kjøbmand L. Larsens, af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse i forrige Møde tilbagesendte Andragende, om at faa en Byggelinie fastsat for Grundstykket Matr. Nr. 941 a i Rindrigsgade, vedtog Byraadet at følge Linien A. B. paa den med Andragendet fulgte Situationsplan, saaledes at deroed fremkommer et Magelæg af omtrent 58 og 62¹/₄ □ M., som Andrageren og Kommunen gjenfædig erholde af hinandens Arealer, hvorfor der

ikke erlægges Pengevederlag fra nogen af Siderne; iøvrigt foreskrives det som Betingelse, at der ikke anbringes Binduer i Stueetagen ud mod Gangstierne, Østen og Syden for Pladsen, uden efter Bygningskommissionens Bestemmelse, at Udtjørsel til disse Stier er Ejeren aldeles forment, og at Grundens Ejer lader tinglæse en Deklaration om, at den ham indrømmede Udsigts- og Udgangsret ikke nogenfinde skal være Kommunen til Hinder for dens frie Disposition over begge Stierne, eller skal kunne paadrage den Erstatningspligt mod den nuværende eller senere Ejere af Grundens Matr. Nr. 941 a, samt om at de Laager, der mulig maatte anbringes ud mod Stien fra Studsgades Port til Knudrisbakke, skulle blive fjærne, naar Kommunen forlanger det.

¹¹⁴/₇₉. Fra Politimesteren var modtaget Erklæring over det borgerlige Skydeselskabs Andragende om at maatte blive overladt Plads til en Skydebane i Ris Skov m. v. (Se Mødet den 26. f. M.)

J. Hønholt hertil og overensstemmende med Skovudvalgets tidligere forelagte Indstilling vedtog Byraadet, indtil videre og saaledes, at Tilladelsen til enhver Tid kan tages tilbage, at indrømme Selskabet Brugen af en Plads i Skoven til Skydebane, langs den gamle Skovgrænse imod Syd i en Længde af omtrent 160 Alen; dog med at Selskabet paa egen Bekostning, men under Skovudvalgets Tilsyn opfører en betryggende Hegnsmur for Ende af Banen, der ikke maa benyttes uden efter foregaaende Anmeldelse til Udvalget, der vil have at vaage over, at behørig Afspærring finder Sted, saa længe Skydningen varer.

Derimod kunde Byraadet ikke, som ogsaa ansøgt, tilstede, at der oprejstes nogen fast Bygning i Skoven til Brug for Selskabet.

(Se Mødet den 17de ds.)

¹²⁵/₇₉. J. Hønholt til et af Fattigudvalget anbefalet Andragende tilstodes der den konstituerede Fattigvæsenstestfører, exam. juris Hübner, et Gratiale af 200 Kr. for den første Halvdel af indeværende Aar.

¹²⁶/₇₉. Paa samme Maade bevilgedes der ogsaa Inspektøren paa Fattiggaarden, C. Mogensén, et Lønningstillæg af 200 Kr. for indeværende Aar.

¹²⁸/₇₉. Fra Politimesteren var modtaget Erklæring af 3die ds. over Vognmandsforeningens i Mødet den 26de f. M. fremlagte Andragende om Forhøjelse af de nuværende Drofketarter.

Da Erklæringen gaar ud paa, at Politimesteren ikke finder Grund til at ophæve den ved Drofketarten fastsatte særlige Betaling for medbragt Rejssegods (Kufferter og Vadsække), ligesom han heller

ikke finder nogen egentlig Forhøjelse af Tarten tilstrækkelig motiveret, hvorimod han dog ikke har noget at erindre imod, at Tartens Satser paa 66, 16 og 8 Øre afrundes opad til henholdsvis 70, 20 og 10 Øre, og at Betaling for Kjørsel timevis forhøjes fra 1 Kr. 33 Øre til 1 Kr. 50 Øre for Timen, kunde Byraadet ikke finde Anledning til at tage Andragendet til Følge.

For saa vidt Foreningen endvidere havde andraget om at saa Tilladelse til at tage Holdeplads under Skolebaffen og ved Mejlgaades Port, henvises den, i Overensstemmelse med Politimesterens ligeledes foreliggende Ytringer, til derom at henvende sig til ham, under hvis Embedsvirksomhed Meddelelsen af en sliig Tilladelse hører.

¹⁴³/₇₉. Ved Cirkulære af 16de Juni d. A. har Indenrigsministeriet forlangt sig forskellige statistiske Oplysninger meddelt om Folketingsvalgernes Livsstilling.

I Anledning heraf vedtog Byraadet at anmode Udvalget for Valglisteres Affattelse om at fremskaffe det forlangte Materiale.

¹⁴⁵/₇₉. I Henhold til derom fremsat Begjæring fritoges Brændevinsbrænder L. Kaaber, der fra indværende Aars Begyndelse har havt Sæde i Byraadet, for det ham tidligere overdragne Hverv, som Medlem af Ligningskommissionen.

Modet den 17. Juli.

I Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse indtoges Forsædet af Kammerraad Esmann.

Fra Brolægningsudvalget forelaa Meddelelse om, at de af det indlebede Forhandlinger om en Forlængelse af Chausseringen i Valdemarsgade ere strandede, da fornøden Overensstemmelse ikke har kunnet tilveiebringes imellem de respektive Grundejere. Herved er det paa Konto VIII. 3. b. i indværende Aars Budget opførte Beløb af 7700 Kr. blevet disponibelt, om hvis paatænkte Anvendelse se nedenfor under Sagen Nr. ⁵⁴/₇₉.

Paa dertil givne Anledning nedsattes et Udvalg bestaaende af Skovby, J. Rjør og A. Langballe, til at indlede Underhandlinger med Nyomgaardbanens Bestyrelse og Kaptajn Vache som Ejere af Trøjborg, om Tilveiebringelsen af en Vej fra Skovvejen Øst om Lissbergs tidligere Have til Nis Skov.

³⁸/₇₉. Den fung. Formand fremlagde den fra vedf. Testaments-eksekutorer modtagne fgl. Stadfæstelse paa Fundatsen for Kjøbmand

Christen Møller Schmidts Legat, hvilken toges til Efterretning. (Se Mødet den 6te Marts under Sag Nr. ³²/79.)

(Saavel Fundatsen som Stadsæftelsen ere optagne i Tillægget.)

⁵⁴/70. Da Brolægningssubdalget i Følge den ovenfor nævnte Meddelelse om, at Valdemarsgades paatænkte Chausering ikke kommer til Udsørelse, har et Beløb af 7700 Kr. disponibelt paa Konto VIII. 3 b, havde det i Indstilling af 14de ds. foreslaaet, at denne Sum anvendes til det i Mødet den 13de Marts omhandlede Kloak-anlæg paa Store Torv og i Borgporten, der som Følge heraf strax skulde bringes til Udsørelse. Udalget oplyser i saa Henseende, at Grundejerne i Bispegade, paa Bolden indtil Rosensgade og paa et Stykke af Domkirkepladsen have sluttet sig til Anlægget for deres Ejendommers Bedkommende, og at Kloaken, ved hvis Nedlæggelse den i Maren Smedsøgyde værende Rendeften vil forsvinde, kan tilvejebringes for et omtrentligt Beløb af 6300 Kroner, hvoraf 1000 Kroner ville medgaa til Ombrolægning af Fortove, samt at alle de tilstødende Grundejere ere villige til, inden Aarets Udgang at refundere Halvdelen af Bekostningen, hvilket for Store Torv og Borgportens Bedkommende vil beløbe sig til c. 2 Kr. 23 Øre og for de andre Strækninger til c. 1 Kr. 65 Øre pr. løbende Fod Façadelinie.

Byraadet bifaldt Udvalgets Indstilling og vedtog at lade Arbejdet snarest udføre.

¹¹⁴/79. Der fremlagdes en Skrivelse af 13de dennes, hvori Driftsbestyreren for de østjydske Jernbaner henleder Byraadets Opmærksomhed paa, at der efter hans Formening vil kunne opstaa Fare for Færdselen paa Jernbanens Territorium ved den af Byraadet i forrige Møde givne Tilladelse til at holde Julestydning i Ris Skov.

Man vedtog at fremsende den modtagne Skrivelse til Politimesterens Erklæring.

(Se Mødet den 7de August.)

¹⁴⁶/79. Efter Indstilling af Indkvarteringskommissionen godkjendte Byraadet Militæretatens foreliggende Udgiftsbudget for Fodfolksetablissementet for Tidsrummet fra den 25de April til den 31te Decbr. d. A.

¹⁴⁷/79. Efter derom fremsat Begjæring bemyndigedes Skoleudvalget til, paa samme Vilkaar som hidtil, at forny den med Overlærer Olsen sluttede Doerenskomst om Benyttelse af hans Embedsbolig til Klasseværelser for Fristolen til fremdeles at gjælde til Oktober Flyttedag 1880. (Se Byraadsforhandl. for 1878 Side 76 under Sag Nr. ¹¹⁸/78.)

Mødet den 7. August.

²⁶¹/₇₇. Fra Amtet var modtaget en Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 30te f. M., hvorved Ministeriet approberer Kjøbet af det herværende Gasværk; ligeledes forelaa der en Meddelelse fra det danske Gaskompagnis Hovedkontor om, at sammes Direktion i London for sit Vedkommende har godkjendt Kontrakten om Gasværkets Salg til Byen.

Toges til Efterretning.

(Se Møderne den 3die f. M. og herefter den 11te Septbr.)

⁷⁴/₇₈. Efter Indstilling af Udvalget for Omdannelsen af Byens Borger- og Almueskolevæsen antog Byraadet det af Murmestrene J. Jensen i Knudrigsgade og P. Røddrup af Brabrand gjorde Bud, stort 60646 Kr., paa Opkjøbet af den nye Byfskole paa Frederiksberg, som det ved den derom afholdte skriftlige Licitation fremkomne laveste Tilbud.

(Se Mødet den 3die f. M.)

¹⁵¹/₇₈. Fra det i Mødet den 29de Maj nedsatte Udvalg forelaa Indstilling, hvori det tilraades Byraadet paa ny at søge en mindelig Overenskomst tilvejebragt med Hospitalet om Hospitalsguldens Udvidelse.

Da Byraadet vedtog at følge Udvalgets Forslag, blev Hospitalsinspektionen under 9de ds. tilskrevet saaledes:

„Efterat Byraadet, som Inspektionen bekiendt, havde ladet afholde en Taxation den 14 Mai d. A. over den Deel af Hospitalets Grund, som ønskes afstaaet i Henhold til § 2 af Byguingsloven af 30. Decbr. 1858 til Udvidelse af de tilstødende Gader, — hvilken Forretning medfølger, men bedes tilbageendt, — fremkom der under 25. f. M. fra Inspektionen en Meddelelse om, at Justitsministeriet havde afgivet en Resolution om, at Hospitalsmurens indtil videre skulde blive staaende. Byraadet kunde vel ikke erkjende, at dette Moment efter Byguingslovens § 2 kunde hindre den forlangte Expropriation, men ansaa Justitsministeriets Tilkiendegivelse som en Opfordring til paany at søge Enighed om det Terræn, der burde afstaaes, og nedsatte derfor et Udvalg til yderligere at forhandle med vedkommende derom. Fra dette Udvalg er nu under 28de f. M. modtaget den vedlagte Indstilling, hvilken Byraadet i sit Møde den 7de ds. fuldstændig har tiltraadt, navnlig ogsaa saaledes, at der ifkun bliver et 2 Alen bredt Fortov og 8 Alen Kjørebane langs Hospitalets østlige Mur. I det Haab, at derved fra alle Sider kan opnaas Enighed om Ordningen

af HOSPITALET'S Omgivelser, tillader man sig at bede indstillet til Justitsministeriet, at Hegnsmuren mod Kirkestien eller HOSPITALSgyden opføres efter den paa det hermed følgende Rids dragne Linie a. b. c. og henstiller isvrigt de i Indstillingen yderligere berørte Punkter saavel som Betalingen for Afstaaelsen til nærmere Afgjørelse. Ridset bedes tilbagesendt."

¹⁸⁸/₇₈. Fra Kjøbstadsforeningens Bestyrelse var modtaget Planen for Kommunal mødet i Odense den 25de og 26de ds., hvilken toges til Esterretning. (Se Mødet den 12te Juni.)

²⁷⁸/₇₈. Fra Politimesteren forelaa Meddelelse om, at Taarnvægter N. Rasmussen var opagt til at fratræde sin Bestilling den 1ste Noobr. d. A., hvilken toges til Esterretning.

(Se Mødet den 3die Juli.)

¹¹⁴/₇₉. I Anledning af den i forrige Møde fremlagte Skrivelse fra Driftsbestyreren for de østjydske Jernbaner var modtaget en den 29de j. M. dateret Erklæring fra Politimesteren, hvori han, næst at henvise til, hvad han tidligere har ytret i denne Sag, meddeler, at der ved eventuel Julestydning i Nis Skov fra Politiets Side vil blive paabudt enhver Foranstaltning, som anses fornøden til at betrygge Færdselen paa Jernbanen.

Man vedtog at kommunikere Driftsbestyreren denne Meddelelse.

¹²¹/₇₉. I Genhold til den i Mødet den 12. Juni fremsatte Opfordring var fra Brolægningsudvalget fremkommet en fra Byggeudvalgets Projekt noget afvigende Plan til Afgravning foran Domkirken, idet Brolægningsudvalgets Forslag gaar ud paa, at Torvets Overflade fra en Linie, der omtrent vil falde imellem Hotel Royal og Kjøbmand W. Røses Gaard, gives en sraanende Hældning nedad imod Domkirken, hvorved Kirkens Facade for største Delen vil komme til at ligge frit. Udvalget oplyser derhos, at denne Plan er bleven approberet af Domkirkens særlige Syn i dets Møde den 26de j. M. som heldigere. baade for Afdgangen til Kirken og for dens Udseende.

¹⁴⁸/₇₉. Fra Frue Kirkes Inspektion oar fremkommen Andragende om, at Kommissionen vilde staa i Forssub for det Beløb, som Menigheden for sit Vedkommende vil have at udrede til Opførelse af et paatænkt Liggakapel paa den nye Kirkegaard.

Byraadet vedtog at indgaa paa den forlangte Foranstaltning, saastremt Planen og Overslagene til Kapellet, der forventes forelagt i næste Møde, vandt Bifald her i Salen.

(Se Mødet den 14de dennes).

¹⁴⁹/₇₉. Fra Stiftsprovst Sørensen, Præsterne Bohn, Seidelin og Zahrtmann, Alterdegnene Madsen og Kloster samt Organist Jung ved Domkirken var modtaget et, den 21. f. M. dateret Andragende, hvori Underftriverne anholde om, at det dem, som Præster og Kirkebetjente, tilkommende Højtidsoffer af Menighederne, der hidtil dels er blevet dem tilsendt og dels er opkrævet efter Paaligning af Byraadet, maa blive afløst af en aarlig Sum, der udbetales af Kæmnerkassen; Andragerne foreslaa derhos, at Sagen foreløbig overvejes af et af Byraadet nedfat Udvalg i Forening med begge Sognepræsterne og Alterdegn Madsen.

Byraadet nedsatte et Udvalg, bestaaende af Borgmesteren, J. Rjør og A. Langballe, til at forhandle med Andragerne om Sagen.

Sagens videre Behandling blev udsat til næste Møde.

¹⁵⁰/₇₉. Fra Inspektionerne for Domkirken og Frue Kirke forelaa tvende Skrivelser, henholdsvis af 19de og 21de f. M., hvori der andrages om, at Menighederne aarlig maa blive paalignet hver et Beløb, der for Domsognet anslaaes til 2 à 300 Kr. og for Frue Sogn til 200 Kr., til Tilvejebringelsen af forbedrede Sangkor i Kirkerne.

Byraadet besluttede at nedjætte et Udvalg, bestaaende af Mørk, Skovby og Speyer, til at forhandle med alle vedkommende om Sagen.

¹⁵¹/₇₉. Paa Begjæring af Fattigudvalget og efter Indstilling af Markudvalget bemyndigedes dette til at overlade det førstnævnte Udvalg et passende Areal i Raffertosten til Fattighaver, saa snart de nuværende Lejeforhold med Hensyn til de paagældende Jorder ere ophørte.

¹⁵²/₇₉. Fra Markudvalget forelaa Konditioner for Bortleje ved Auktion af Græsningen paa den store Exercerplads, hvilke approberedes.

¹⁵⁴/₇₉. I Henshold til derom foreliggende Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar bifaldt Byraadet, at det paa Budgettet for indværende Aar under Indtægtskonto II. E. 4. bevilgede Beløb af 60 Kr. til Fiskebodernes Istandsættelse forhøjes til 190 Kr., som Arbejdet efter Stadsingeniørens foreliggende Overslag vil koste.

¹⁵⁷/₇₉. Fra d'Herrer Marcus G. Bechs Sønner forelaa tvende Skrivelser, henholdsvis af 15de og 19de f. M., hvori Underftriverne meddele, at de efter nøjere Overvejelse af samtlige Omstændigheder finde ikke længere at kunne vedstaa deres paa Deklarationen af 11te Juli d. A. tegnede Medunderskrift, hvisaarsag de maa tilbagekalde det af dem derved givne Løfte om, sammen med de andre vedkommende Grundejere at deltage i Udgifterne ved Kloaanslægget paa Volden.

(Se forrige Møde under Sag Nr. ⁵⁴/₇₉.)

Sagens videre Behandling blev udsat til næste Møde.

¹⁵⁸/₇₉. Ved at meddele, at Politibetjent Supli vil afgaa fra Politiets Tjeneste den 1ste Oktober d. A., havde Politimesteren indstillet, at den saaledes ledig blivende Post opslaaes vakant fra det anførte Tidspunkt at regne.

Idet Byraadet tog den foreliggende Indstilling til Følge, besluttedes det herom at underrette Krigsministeriet.

(Se Mødet den 25de Septbr.)

¹⁶¹/₇₉. Da Militæretaten maatte sætte Pris paa, at Fodfolkestablisementets frie Veliggenhed bliver bevaret derved, at Bebyggelse af sammes umiddelbare Omgivelser forhindres, og Staten tillige kunde ønske at skaffe de paa Etablisementet indkvarterede Underbefalingsmænd nogen Plads til Haver, havde 2den Generalkommandointendantur i Skrivelse af 25de f. M., under Paaberaabelse af de anførte Omstændigheder, forespurgt, om Byraadet kunde være villigt til at overlade Krigsbestyrelsen nogle af de Etablisementet nærmest tilgrænsende og paa et fremsendt Situationskort afmærkede Arealer i Leje og da paa hvilke Vilkaar.

I Anledning heraf besluttede Byraadet at anmode Markudvalget om at oplyse, naar de nugældende Lejemaal af de omhandlede Arealer udløbe, samt hvor stor Lejeafgift der vil kunne forlanges af samme.

(Se Mødet den 21de denes.)

¹⁶²/₇₉. Under Angivende af, at der formentlig var Trang til en saadan Foranstaltning, havde Forvalter Anton Frandsen i Skrivelse af 23de f. M. andraget om at maatte blive overladt en Plads paa Markedspladsen ved Besterbro til Etablering af en Rjærvægt til Hør, Halm m. v.

Byraadet vedtog at udbede sig Erklæring meddelt af den autoriserede Vejer og Maaler.

(Se næste Møde.)

¹⁶⁵/₇₉. Efter Indstilling af Udvalget for Bygninger og Inventar approberede Byraadet det af Grosserer, Konsul Wulff ved den i saa Henseende den 24de f. M. afholdte Licitation gjorte laveste Bud af 2 Kr. 8 Ør. pr. Tønde à 290 K paa Leveringen af 5245 Tønder bedste store Charlestown Wellwood Kul til Kommunens Forbrug i Vinteren ¹⁸⁷⁹/₈₀.

¹⁶⁶/₇₉. Fra Amtet var modtaget Kommunikation af en Skrivelse af 24de f. M., hvori Indenrigsministeriet fastsætter den Kommunen tilkommende Lejeafgift af Garnisonsfygehuset til 6257 Kr. 54 Øre aarlig i Tidsrummet fra den 1ste August 1878, da Sygehuset

toges i Brug, til den 1ste Oktober 1880, samt meddeler, at Godtgjørelsen for Tiden efter den sidstnævnte Dag vil blive fastsat efter nærmere Indstilling, der forventes afgiven, naar hele det Areal, der skal høre til Sygehuset, er henlagt til samme, og nogle endnn tilbagestaaende Arbejder ere fuldførte.

(Se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 90.)

Mødet den 14. August.

⁹³/₇₈. Fra Dampskibsexpeditør Edo. Bergmann forelaa tvende Andragender:

a) om at maatte blive meddelt behørige Adkomstdokumenter:

- 1) paa de Arealer, han i sin Tid har afstaaet til Kommunen til Anlægget af den nye Kirkegaardsvej Nord for Byen; (se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 65.)
- 2) paa Jordblokken, Hjortelund kaldet, daværende Matr. Nr. 20 af Markjorden, som han i Maret 1875 har afkjøbt Kommunen; (se Byraadsforhdl. for 1875 Side 60 og 115 under Sag ²⁰/₇₃.)

b) om at Kommunen vilde lade Vandafløbet fra den nye Kirkegaardsvej ordne langs hans daværende Grundstykke, for at han kan faa dette reguleret og planeret. I denne Henseende foreslaar Andrageren, der i sin Tid kun vil have afsluttet Mageskiftekontrakten med Byen under Forudsætning af, at hans Byggegrunde langs den nævnte Vej bleve 50 Alen dybe, hvilket vil forhindre naaer der skal anlægges en Grøft, idet denne ogsaa vil optage noget af hans Grund — at Afløbet ordnes ved en lukket Kloafledning, til hvis Anlæg han vil udrede $\frac{1}{4}$ Del af Udgiften.

Med Hensyn til det førstnævnte Andragende havde Ræmmeren, paa dertil givne Anledning, fremsendt Udkast til tvende Mageskifteskjøder, henholdsvis til Andrageren og Kommunen, paa de til hver især overgaaede Arealer, med Bemærkning om, at samme havde været tilstillede Hr. Bergmann, der imidlertid havde tilbagesendt dem med Forlangende om:

- 1 at Kommunen paa egen Bekostning foretager Regulering af Vandafløbet fra det til ham afstaaede Grundstykke, saaledes at det kan anvendes til Byggegrunde, og
- 2 at Kommunen selv afholder alle Omkostningerne ved Skjødernes Stempling og Tinglæsning m. v.

Over Andragendet b forelaa Erklæring fra Bandlebsudvalget, der indstiller, at samme tages til Følge, dog kun mod, at Andrageren, i Overensstemmelse med den her hidtil fulgte Fremgangsmaade, forpligter sig til at udrede Halvdelen af de med Anlægget forbundne Omkostninger.

I det Byraadet foreløbig forbigik Spørgsmaalet om Adkomstberigtigelsen og udtalte, at det ikke, efter hvad der forelaa, kunde finde Grund til at fravige den af Bandlebsudvalget urgerede, hidtil fulgte Praxis, anmodeedes Udvalget om paa ny at træde i Underhandling med Andrageren om Størrelsen af det Bidrag, han skal give til den omhandlede Kloakledning. (Se Mødet den 21de ds.)

²¹⁴/₇₈. Fra Indkvarteringskommissionen var fremkommet Erklæring over Kjøbmand S. M. Holsts, i Mødet den 10de f. M. forelagte Andragende om Lejegdøtgjørelse for hans Kaserne lokaler. I denne Erklæring benægter Kommissionen vel, at Andrageren har nogen juridisk Ret, som Sagen nu foreligger, men erkjender paa den anden Side dog, at Spørgsmaalet var tvivlsomt, den Gang Kommunen lod de paagjældende Lokaler opfige. Væsentlig af dette Hensyn foreslaar derfor Kommissionen, at der tilbydes Andrageren et Beløb af 200 Kr. som en Affindelssum for ethvert Krav, han maatte for-
mene at have mod Kommunen i denne Sag.

Indkvarteringskommissionens Indstilling toges til Følge.

(Se Mødet den 21de ds.)

¹²¹/₇₉. Paa Begjæring af Mørk, Hald, J. Kjær, Stampe og Skovby blev den endelige Behandling af Brolægningssudvalgets, i forrige Møde fremsatte Forslag til en Afgravning af Store Torv foran Domkirken udjat til næste Møde.

¹⁴⁸/₇₉ I Anledning af det i forrige Møde udtalte Ønske forelaa fra Inspektionen for Frue Kirke Plan med Overslag til det paa-tænkte Vigkapel paa den nye Kirkegaard.

Efter at have gjort sig bekendt med det forelagte, sandt Byraadet vel ikke Anledning til at fravige sin tidligere Beslutning om at staa i Forskud for Frue Sogns Menighed for sammes Andel i Udgiften ved Kapellets Opførelse, men maatte dog henstille til Inspektionen, om der ikke kunde foretages saadanne Forandringer i den projekterede Midterjal i Kapellet, at denne derved kom til at frembyde bedre Forhold og mere Rum.

¹⁵⁷/₇₉. Fra Brolægningssudvalget forelaa Erklæring over dhrr. M. G. Bechs Sønners, i forrige Møde fremlagte Strivelser angaaende deres Medunderskrift paa Deklarationen af 11te f. M. om

en Kloafledning paa Volden. I Overensstemmelse med hvad Udvalget ytrer kunde Byraadet ikke anse nogen enkelt af de i den trufne Ordning interesserede berettiget til at sige sig løs fra den ved bemeldte Deklaration skabte Overenskomst, der maa være retlig forbindende for alle vedkommende, hvorom man besluttede at underrette Andragerne. (Se Mødet den 21de ds.)

¹⁶²/₇₉. Fra den avt. Vejer og Maaler oar, med Hensyn til Forvalter Frandsens i forrige Møde fremlagte Andragende om Etablering af en Rjorevægt til Hø og Halm m. v., modtaget en Skrivelse af 11te ds., hvori han, under Henvisning til hvad der i Aaret 1876 passerede i en lignende Sag (se Byraadsforhandlingerne for 1876 Side 85, 97, 158 og 160), ogsaa udtaler sig for Unskeligheden af Tilvebringelsen af en saadan Vægt, men tillige erklærer selv at være villig til at overtage sammes Anbringelse, som han foreslaar finder Sted paa den nordre Havneplads, hvor der formentlig er stærkere Trang til den end ved Vesterport, blandt andet af Hensyn til Pladsens mere centrale Beliggenhed.

Da Byraadet overfor de oøennævnte, tidligere førte Forhandlinger ikke fandt at kunne forbigaa den avt. Vejer og Maaler i denne Sag, kunde det ikke tage Hr. Frandsens Andragende til Følge, hvorimod det blev vedtaget, under Henvisning til atter nævnte Forhandlinger, at anmode Havneudvalget om at anwise den avt. Vejer og Maaler den fornødne Plads til Oprettelsen af en Rjorevægt paa Havnepladsen.

¹⁶⁶/₇₉. Efter Forlangende af Indenrigsministeriet i Skrivelse af 18de f. M. vedtog Byraadet at lade affatte og derefter tilstille bemeldte Ministerium et Indkøbsbudget for Rjorbustaden for Aaret 1880.

¹⁶⁸/₇₉. Paa Anbefaling af Bygningskommissionen vedtoges det at godtgjøre Murmester S. A. Sinding 5 Kr. pr. □-Alen af det Areal, som han afgiver af sin Grund, Matr.-Nr. 498 b, til Udvidelse af Vestergade ved, som af Kommissionen forlangt, at opføre en af ham paatænkt Bygning i Flugt med Husrækken paa denne Gade. Derimod fandt Byraadet ikke Anledning til, som ogsaa af Hr. Sinding begjært, at tilstaa Erstatning for den Indrykning af Bygningen, der paa samme Maade vil finde Sted mod Nørreallé. Det bemærkes derhos, at den ydede Godtgjørelse er fastsat i Forhold til den Pris, Andrageren har givet for det samlede Grundstykke.

Mødet den 21. August.

⁹³/₇₈. Fra Vandløbsudvalget forelaa Indberetning af 19de ds. om, at det, i Henshold til den i forrige Møde fremsatte Opfordring, paany havde forhandlet med Dampskibsexpeditør E. Bergmann om den paatænkte Kloak langs den ny Kirkegaardsvej, og at der var opnaaet Enighed om følgende Punkter:

- 1) at Hr. Bergmann udreder Halvdelen af Beføstningen ved Ledningens Nedlægning, der i det hele er anslaaet til 450 Kr.;
- 2) at Hr. Bergmann faar Ret til at anbringe Stikledninger til den fra sin Ejendom; og
- 3) at den Jordstrimmel af c. 3 Alens Bredde, hvori Grøften ellers skulde have været, for Fremtiden betragtes som Hr. Bergmann tilhørende, dog uden at Ejeren paa Grund heraf nogenfinde skal kunne gøre Erstatningskrav gjældende mod Kommunen i Anledning af muligt Forlangende om Indrykning ved en eventuel Bebyggelse af Vejen.

Idet Byraadet sluttede sig til denne Indstilling, anmodede det N. Langballe om fremdeles at forhandle med Andrageren for at faa de tilstedeværende Forskjelligheder udjævnede med Hensyn til Adkomst-dokumenterne. (Se Mødet den 2den Oktober.)

²¹⁴/₇₈. Fra Kjøbmand S. M. Holst var modtaget Meddelelse om, at han antager det af Byraadet i forrige Møde fremsatte Tilbud om Betaling af 200 Kr. som Affindelse for hans mulige Krav paa Kaserneleje.

Toges til Efterretning.

¹²¹/₇₉. Under Behandlingen af den fra forrige Møde udfatte Sag om Afgravning af Store Torv foran Domkirken fremsatte Mærken, fra begge de tidligere noget forskjellig Plan til Tilvejebringelse af en Tilfjærjel til Domkirkeus Hovedindgang; men efter at denne Plan var forkastet, vedtoges Brolegningsudvalgets, i Mødet den 7de ds. indbragte Forslag med 9 Stemmer imod 6; Kraiberg stemte ikke.

Med Hensyn til det dernæst foreliggende Spørgsmaal om, af hvilken Kasse Pengene til Planens Iværksættelse skulde tages, udtalte Byraadet Forventning om, at Domkirkeus Byggesfond vilde afholde de dermed forbundne Omkostninger.

¹⁵⁷/₇₉. Fra Hrr. Marcus G. Bechs Sønner forelaa en Skrivelse af 16de ds., hvori meddeles, at de, uanset Byraadets Be-

slutning i forrige Møde, fremdeles maa vedblive deres Protest mod at paalægges nogen Andel af Omkostningerne ved den paatænkte Kloak paa Bølben.

Byraadet fandt dog ikke Anledning til at fravige sin tidligere tagne Beslutning i denne Sag.

^{161/79.} Efter at Markudvalget, i Genhold til den i Mødet den 7de ds. fremsatte Opfordring, havde forelagt de forønskede Oplysninger og anbefalet Sagen, vedtog Byraadet at tilbyde Krigsbestyrelsen de af den udpegede Arealer omkring Fodfolkets Kaserne-etablissement til Leje, som tidligere ommeldt.

Som Følge heraf tilskrives 2den Generalkommandointendantur under 23de ds. saaledes:

„Bed at fremsende en Skitse over de nærmeste Omgivelser af Fodfolkets Kaserneetablissement paa Galgebakken har Generalkommandointendanturen i Skrivelse af 25de s. M. forebragt Krigsbestyrelsens Ønske om, eventuelt at faae til Leje de Arealer, som paa Skitsen ere betegnede med a, b, c og a, d, e, f, der grænse umiddelbart til Etablissementet imod Øst og Nord. — Byraadet har derover hørt sit Markudvalg, og dette har anbefalet at indgaa paa Intendanturens Forslag om at faa til Leje de omhandlede Jordstykker af Lodden Nr. 16 paa Galgebakken, dog at det sidstnævnte Stykke gives en noget anden Form, hvilket Kasernekommandanten, med hvem Udvalget har konfereret om Sagen, har troet at kunne bifaldes.

Byraadet har derefter i sit Møde den 21de ds. bifaldt Udvalgets Forslag, saaledes at Ublejen kan ske paa 10 Aar fra 1ste Oktober 1880, til hvilken Tid den nuværende Lejer har Jorden i Forpagtning. Kan Militæretaten imidlertid forinden træffe en Overenskomst med Lejeren om at overtage de betegnede Arealer til 1ste Oktober d. A., finder Byraadet intet derimod at erindre.

Lejeafgiften bør efter Udvalgets Forslag ansættes til det samme, som betales for Nabolobberne, nemlig 125 Kr. aarlig pr. Td. Land.

Hvilket herved meddeles. Skitsen følger tilbage, men bedes remitteret.“

^{173/79.} I Genhold til Politimesterens foreliggende Indstilling bestiftede Byraadet Patrouillebetjentene Jens Christian Sørensen og Christian Hansen til Betjente i Aarhus Politistyrke, 2den Lønningsklasse, fra den 1ste ds. at regne, i de ved Betjentene Jøns's og

B. Rasmussens Afgang i forrige Aar opstaaede ledige Pladser. (Se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 90 og 94 under Sag ¹⁷⁰/₇₈ og Side 94 under Sag ¹⁷⁸/₇₈.)

¹⁷⁴/₇₉. Da den militære Vagt i indeværende Sommer blev forlagt fra Raadhuset til Fodfolkets Kaserne, opstod der hos Indkvarteringskommissionen Spørgsmaal, om Kommunen havde modtaget Betaling for det Inventarium, henhørende dels til Garnisonsfygehuset og dels til Vagt- og Arrestlokalerne, som i Aarene 1861 og 1866 var blevet overleveret til Militæretaten.

For at hidføre en Afgjørelse i denne Sag havde Kommissionen forelagt Udkast til en Henvendelse til Krigsbestyrelsen, som, da det bifaldtes af Byraadet, usorandret blev lagt til Grund for eftersølgende Skrivelse til Krigsministeriet af 23de ds., saalydende:

„Som det vil være det høje Ministerium bekendt, ere de Kommunen tilhørende Inventariesager, dels ved det militære Sygehus og dels ved Vagt- og Arrestlokalerne, overleverede 3die Dragonregiment paa Militæretatens Vegne ved Taxationsforretninger af 15de Decbr. 1861 og 19de Septbr. 1866 for en Sum af henholdsvis 600 $\text{R} 2 \text{ L} 4 \text{ S}$ og 65 $\text{R} 8 \text{ S}$, eller nu ialt 1330 Kr. 81 Dre. Da dette Beløb imidlertid ikke blev udbetalt, har Militæretaten formentligt ikke optaget disse Sager i sit Inventarium, før Spørgsmaalet derom rejstes af 2den Generalkommandointendantur. Denne forespurgte nemlig under 26de April 1869, hvorvidt Aarhus Kommune maatte have Ejendomsret til en hel Del Inventariesager, som havde i Behold ved Garnisonsfygehuset uden at føres i Fortegnelsen over det egentlige Sygehusinventarium, og herpaa svarede Byraadet under 9de Juni s. A., „at det ikke havde Ejendomsret til de nævnte Sager“, idet det efter anstillet Undersøgelse havde vist sig, at de nævnte Sager vare Nesterne af det Sygehusinventarium, som i 1861 overdroges Militæretaten til Ejendom. Herefter maa i alt Fald disse Nester være blevne optagne i Sygehusinventariet, uden at der dog er præsteret Betaling for dem, og Spørgsmaalet herom har saa atter hvilet, indtil Byraadet ved Vagtens og dennes Inventariums Flytning er bleven opmærksom paa, at Kommunen aldrig har saaet det ovennævnte Beløb betalt.

Forinden man vilde bringe denne Sag i det høje Ministeriums Grindring, har man søgt Dplysning om det samme Forhold i

Odense, og derfra har man erholdt den Underretning, at Militæretaten har betalt Renter af det Beløb, hvorfor Sygehus-, Arrest- og Vagtinventariet i 1862 overdroges 5te Bataillon, indtil 1867, da Sygehusinventariet atter overtoges af Kommunen, medens Taxationssummen for Arrest- og Vagtinventariet stadig føres i Kommunens Regnskaber som et Tilgodehavende hos Militæretaten, der formentlig forrentes.

Da det herefter maa anses for utvivlsomt, at Kommunen har et berettiget Krav paa at erholde de nævnte Gjenstande betalte med Taxationssummerne med Renter fra Overleveringsdatoerne, tillader Byraadet sig herved at indstille til det høje Ministerium, at der maatte blive truffet Foranstaltninger til, at dette Krav endeligt kunde blive afgjort."

Mødet den 28. August.

⁷⁹/₇₉. Fra Kjøbmand L. Larsen forelaa en Skrivelse af 25de ds., hvori han antager den af Byraadet i Mødet den 20de s. M. godkjendte Byggelinie for Grunden Matr.-Nr. 941 a i Knudrisgade, men dog vægrer sig ved at afgive den af Byraadet forlangte Deklaration, samt andrager om, at Kommunen vil frasælbe Brolægningsbidrag for den Del af Grundens Facade, som efter det flete Magelæg skal udlægges til Gangsti.

Byraadet vedtog at indhente Erklæring fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. (Se Mødet den 2den Oktober.)

¹¹²/₇₉. Fra Skoledirektionen var modtaget en Skrivelse af 20de ds., hvorefter Seminarist S. Petersen er meddelt fast Ansættelse ved Byens Skolevæsen fra den 1ste Juni d. A. at regne.

(Se Mødet den 29de Maj.)

¹⁷⁶/₇₉. Fra Politimesteren var modtaget følgende Skrivelse om Forøgelse af Byens Politistyrke, jaalydende:

„Som det vil være det ærede Byraad bekendt, foregik der i 1869 en Omordning af Politiet her i Aarhus, hvorved Styrken bestemtes til 7 Politibetjente og 12 Patrouillebetjente. Denne Styrke er siden det nævnte Aar i Realiteten bibeholdt usorandret, idet den Forøgelse af Betjentenes Antal til 9 Politibetjente og 15 Patrouillebetjente, som sandt Sted fra 1ste Januar 1874 paa

Grund af Districtet Frederiksbjergs Indlemmelse, næppe nok svarede til den ved Indlemmelsen bevirkede Forøgelse af Territorium og Folkemængde.

I samme Tidrum er imidlertid ikke blot Byens Befolkning tiltagen med henimod Halvdelen, men tillige har Aarhus mere og mere faaet Karakter af en Hovedstad, et Centrum for Handel og Trafik, hvilket Forhold blandt andet ogsaa har medført en stærk Tilstrømning af de Samfundsselementer, der særlig nødvendiggjøre en kraftig Politimyndighed.

Det er en Selvsølge, at den Politistyrke, som haves til Maadighed, under disse Forhold umuligt længere kan være tilstrækkelig, og har jeg ogsaa i min Embedsvirksomhed haft Lejlighed til at erfare, at dette langtsfra er Tilfældet.

Gvad først Dagbetjentene angaar, ere deres i Forvejen talrige og byrdefulde Forretninger tiltagne saa betydeligt — eksempelvis kan ansøres, at Antallet af Anmeldelser paa Politistationen om begaaede Forbrydelser, der i 1874 (efter at Frederiksbjerg var indlemmet) udgjorde 140, er steget til 366 i 1878 —, at store Omraader for Politiets Virksomhed have maattet forsømmes i en meget betænkelig Grad. En blot nogenlunde regelmæssig Patrouilletjeneste om Dagen har det saaledes forlængst været uoverkommeligt at saa udsørt.

Det overvældende Arbejde medfører derhos ofte Sygdomstilfælde blandt Betjentene eller forhindrer, at begyndende Sygdomstilfælde i rette Tid underkastes den fornødne Behandling, og derved blive Forholdene endnu uheldigere.

Gvad angaaer Polititjenesten om Natten og navnlig Patrouilleringen i de 10 Distrikter, hvori Byen i denne Henseende er inddelt, er ogsaa her Manglen paa den fornødne Styrke høist følelig, idet de fleste af Distrikterne ere saa udstrakte, at Tilsynet er yderst mangelfuldt. Eksempelvis skal ansøres, at Distrikt 3 omfatter Volden, Rosensgade, Graven, Mejlgade, Rystvejen, St. Dlusfgade, Smedegyden, Havgynen, Snevringen, Tværgade, Studsgade fra Paradisgade til Nørrebrogade, Nørrebrogade, Guldbergsgade, Knudrisgade, Sandgraven og Skovvejen.

Under Henviisning til det ansørte skal jeg tillade mig at foreslaa, at Politistyrken her i Aarhus fra 1ste Januar 1880 forøges med 4 Politibetjente og 6 Patrouillebetjente, en Forøgelse, som jeg under de forhaandenværende Forhold maa anse for paa-

trængende nødvendig, men som jeg tillige antager foreløbig, navnlig saalænge man tror at kunne undvære en Bipolitistation Syd for Aaen, vil være tilstrækkelig.

Af de saaledes foreslaaede Politibetjente bør formentlig de 2 ansættes som Overbetjente med det særlige Hverv i paakommende Tilhæbe at fungere i Politiasistentens Sted, navnlig forestaa Politistationen, naar han ikke kan være tilstede, at staa ham bi med Politi- og Patrouillebetjentenes Uddannelse og Vejledning, at inspicere Polititjenestens Udsørelse og at foretage vanskelige Forundersøgelser i kriminelle Sager.

Bed at ansætte 6 nye Patrouillebetjente vil det blive muligt at oprette 4 nye Natdistrikter.

Betjentene foreslaaes lønne med følgende aarlige Lønninger:

2 Overbetjente à 1600 Kr.	3200 Kr.
1 Politibetjent med	900 —
1 do. —	800 —
2 Patrouillebetjente à 600 Kr.	1200 —
2 do. à 550 —	1100 —
2 do. à 500 —	1000 —

Dog bemærkes herved, at samtlige ny antagne Politi- og Patrouillebetjente forudsættes ansatte i yngste Lønningsklasse, medens de tilkommende Pladser i de højere Lønningsklasser skulde besættes med de nu ansatte Betjente efter deres Kvalifikation.

Naar Lønnen til Overbetjentene er foreslaaet fastsat til 1600 Kr., er jeg herved gaaet ud fra, at bemeldte Funktionærer ikke skulle have Del i Betjentenes Sportelindtægter, baade fordi de i Følge deres Stilling til Betjentene og Vestsassenheden af den dem tiltænkte Tjeneste ikke ville komme til at deltage i de Forretninger, hvormed Sportlerne ere forbundne, og fordi det særlig under de Omstændigheder vilde være meget misligt at berøve de alt ansatte Betjente en større Del af deres Indtægter.

I Forbindelse med foranstaaende og i Genhold til medfølgende Andragende fra Politiasistenten samt hvad deri er anført skal jeg endvidere foreslaa, at hans Lønning, der nu med Dyrctidstillæg og Huslejegodtgjørelse udgjør 1800 Kr., forhøjes ligeledes fra 1ste Januar 1880 at regne til ialt 2400 Kr. fast Gage.

Jeg skal herefter indstille, at Vedtægten for Politiets Ordning i Aarhus af 6te Marts 1869 ændres i Overensstemmelse med mine foransjorte Forslag.

Aarhus, den 26de August 1879.

Thrupp.

Til Aarhus Byraad."

Byraadet nedsatte et Udvalg, bestaaende af Skovby, Spener og Esmann, til at forhandle med Politimesteren om Sagen.

(Se Mødet den 6te Novbr.)

^{178/79}. Fra Foreningen af Haandværkere og Fabrikarbejdere til gjenfærdig Understøttelse var modtaget en Skrivelse af 7de ds., hvori der andrages om, at Foreningen maa faa Nedsættelse i den daglige Betaling for de Patienter blandt Medlemmerne, der indlægges til Kur paa Byens Sygehus. Foreningen støtter Andragendet paa sin økonomiske Stilling, som navnlig gjøres vanskelig ved den i Forhold til Foreningens Midler betydelige Sum, der maa erlægges for Sygehusplejen, og paaberaaber sig, at en lignende Moderation skal finde Sted i andre Byer i tilsvarende Tilfælde.

I Overensstemmelse med Sygehusudvalgets foreliggende Indstilling af 25de ds. indrømmede Byraadet, at den daglige Betaling for Sygehuspatienter af den nævnte Forening indtil videre maa nedsættes til 1 Kroue for hver Person.

^{179/79}. Fra Haandværkerforeningen forelaa følgende Skrivelse: „Haandværkerforeningen. Aarhus, d. 22. August 1879.

I Koncessionen for Jyllands Varelatteri er det bestemt, at det ved Lotteriet fremkomne Overskud kun maa anvendes i veldædig Djebed og med vedkommende Byraads Samtykke. I Genhold hertil undlader jeg ikke ærbødigst at meddele det højtærede Byraad, at Haandværkerforeningen her den 9de Juli d. A. har modtaget den jamne tilkommende Andel i Overskuddet for den forløbne Koncessionstid ndbetalt med 1503 Kr., som den 10de Juli derefter er indsat i Haandværker- og Industribivendes Spare- og Laanekasse her i Byen og kun vil blive anvendt med Byraadets Samtykke.

For Bestyrelsen
ærbødigst

S. Drum.

Til

Byraadet i Aarhus."

Loges til Efterretning.

^{185/79.} Ved Valg af et Medlem af Bestyrelsen for Prinds Frederik Ferdinands Tegneskole kaldt Stemmerne paa Borgmesteren, der saaledes tiltræder bemeldte Bestyrelse som Byraadets Delegerede.

Medet den 11. September.

^{261/77.} Kasse- og Regnskabsudvalget meddelte, at da det i flere Retninger kunde være ønskeligt, at Terminerne for Erlæggelsen af Renter og Afdrag af Kjøbesummen for Gasværket bleve henlagte til hvert Aars 1ste Juli og 1ste Januar, i Stedet for som nu til henholdsvis 11te Juni og 11te December, havde det henvendt sig til Landmandsbanken med Forespørgsel, om der fra sammes og Gas-kompagniets Side, hvis Samtykke Banken var anmodet om at indhente, fandtes noget at erindre imod denne Ordning, da man, i bekræftende Fald, agtede at indgaa til Indenrigsministeriet med Andragende om Approbation paa en saadan Forandring i den tidligere afsluttede Overenskomst om Betalingsvilkårene for Kjøbet af Gasværket.

Byraadet tog denne Meddelelse til Efterretning. (Se Mødet den 7de August og herefter den 9de Oktober.)

^{186/79.} Fra Amtet forelaa Kommunikation af en Skrivelse af 22de f. M., hvori Justitsministeriet forlanger Byraadets Erklæring meddelt over en fra Aarhus Sundhedskommission fremkommen Forespørgsel om den rette Forstaaelse af Sundhedsvedtægtes § 58, navnlig om Kommissionen, saa længe den skjønner, at en ny opført Bygning ikke er behørig ndtørret, eller i alt Fald i 6 Maaneder, efter at Bygningen er kommet under Tag, i Genhold til denne Bestemmelse kan forbyde, at Bygningen tages i Brug til Menuesters daglige Ophold om Dagen, selv om den ikke benyttes til egentlig Bopæl eller Natteophold for nogen. — Som Bilag til denne Sag forelaa dernæst en af Bygningskommissionen, paa Foranledning af Byraadets Formand, under G. D. afgiven skriftlig Udtalelse, hvorefter denne Autoritet finder, at der ikke er Grund til at fortolke den nævnte § strengere end fornødent, og derfor formener, at der ikke bør være noget til Hinder for, at Lokaler i en nyopført Bygning anvendes til Kontor, Værksted, Butik, Beværtning eller lignende stadigt Ophold om Dagen, naar Sundhedskommissionen og Bygningskommissionen i Forening finde, at Bygningen er behørig ndtørret til

at tages i Brug, selv om der ikke er medgaaet et halvt Aar, siden den bragtes under Tag.

Sagens videre Behandling blev udsat til næste Møde.

^{187/79.} Et af Bestyrelsen for Prinds Frederik Ferdinands Tegnekole forelagt Andragende om, at Skolen maatte blive tilstaaet Understøttelse af Statskassen vedtoges det at forsyne med en anbefalende Paategning.

^{188/79.} I Følge Indberetning af Markudvalget har der den 1ste ds. været afholdt offentlig Auktion til Bortleje af Græsningen paa den Kommune tilhørende Exerccerplads ved Skejby, stor c. 52 Tdr. Land, i 5 Aar fra den 1ste Oktober d. A. at regne, ved hvilken Lejlighed Proprietær Aubert til Bestereng blev højstbydende med en aarlig Afgift af 2200 Kr.

I Genhold til Udvalgets Indstilling approberede Byraadet dette Bud.

^{190/79.} Et af en herboende Værtshusholder indgivet Andragende om at maatte blive estergivet Kommunens Andel af en ham paahvilende Restance af Brændevinsafgift blev, i Betragtning af de foreliggende Omstændigheder, bevilget paa Betingelse af, at Andrageren opgiver sin Værtshusholdernæring.

^{194/79.} Paa dertil given Anledning henstillede Formanden til Byraadet, om samme vilde tage Initiativet til at sammenkalde et Møde af Delegerede fra Garnisonsbyerne i Provinserne, for at Statens Forhold til disse, navnlig med Hensyn til Opførelsen af Kaserner og andre blivende Indretninger til Brug for Garnisonen, kunde blive drøftet.

Sagen blev udsat til næste Møde.

^{197/79.} Paa Andragende af Enken efter den nysafdøde Arbejderformand ved Havnen, Rasmus Nielsen, vedtog Byraadet at indgaa til Indenrigsministeriet med Forestilling om, at der ydes hende en Understøttelse af Havnekassen af 300 Kr. en Gang for alle.

(Ved Skrivelse af 29de Septbr. til Amtet bifaldt Ministeriet Byraadets Indstilling.)

Modet den 18. September.

^{217/78.} Af Brødrene Bachhausens lithografiske Etablissement var afleveret 100 Exemplarer af hvert af de nye Kort over Bygrunden og Markjorden. (Se Mødet den 17de April.)

J. Hønholt til et foreliggende Tilbud overdroges det Landinspektør Bonum mod en Godtgjørelse af 40 Øre pr. Plade (Bykortet bestaar af 4, Markkortet af 1 Plade) at kolorere samme med Hønsyn til Gader, Grænser, Vandløb m. v., hvorhos det vedtoges senere at træffe Bestemmelse om Kortenes Distribution.

^{186/79.} Under den videre Forhandling angaaende en Udtalelse til Ministeriet om Forstaaelsen af Sundhedsvedtægtens § 58 vedtog Byraadet, med 13 Stemmer imod 5, at slutte sig til Bygningskommissionens, i forrige Møde ommeldte læmpeligere Opsættelse. Den fornødne Skrivelse til Ministeriet vil være at forelægge i næste Møde.

^{194/79.} Da det i forrige Møde fremsatte Spørgsmaal om en Drøftelse af Statens Forhold til Garnisonsbyerne ikke har nogen øjeblikkelig Interesse for Aarhus Kommune, kunde Byraadet ikke finde Anledning til for Tiden at foretage noget i denne Sag.

^{198/79.} Fra Udvalget for Fattigvæsenet forelaa Indstilling om, at Lønningen til sammes Sekretær og Regnskabsfører forhøjes til 1600 Kr. med Alderstilling, dog saaledes, at Lønningen ikke kan overstige 2000 Kr.

Sagen overgik til 2den Behandling.

(Se Mødet den 25de dennes.)

^{200/79.} Fra Brandkommissionen forelaa Indstilling af 21de f. M. om, at der anbringes Brandhænder paa følgende Steder: 1) paa Hjørnet af Jægergaardsvej og Bülowsgade, 2) paa Hjørnet af Jægergaardsvej og Dybbølgade, 3) i Frederiksalé, Syd for Jægergaardsvej, 4) paa Hallvej imellem Dybbøl- og Fjtedgade, 5) paa Hjørnet af Nørreallé og Nørsgade, 6) paa Skovvejen udfor Nr. 43, og 7) sammesteds udfor Nr. 115.

Byraadet vedtog at indhente Vandværksudvalgets Erklæring.

(Se Mødet den 16de Oktober)

^{201/79.} Fra Organist C. Jung forelaa et Andragende af 11te ds. om, at de ham tilkommende Kordegnepenge maatte blive opkrævede ved Kommunens Foranstaltning og ham udbetalte af Kæmnerkassen.

Byraadet besluttede at henvise Sagen til Erklæring af Udvalget for Højtidsofferets Afsløsning. (Se Mødet den 7de August.)

^{202/79.} Fra hvo. Laarnvægter N. Rasmussen var fremkommet Andragende om enten, ved foresaldende Lejlighed, at blive tildelt en eller anden Plads i Kommunens Tjeneste, som han efter sin Alder

og sine Kræfter kan bestride, eller tilstaaet en aarlig Pension, alt under Hensyn til hans lange Virksomhed i Kommunens Tjeneste og i Betragtning af, at hans tidligere Post er inddraget ved den ny Ordning af Brandallarmningsmaaden.

Byraadet besluttede at forespørge Stadsingeniøren, om Al-
drageren kan anvendes i hans Tjeneste.

(Se Mødet den 18de December.)

Mødet den 25. September.

— Paa dertil given Anledning udvalgte Byraadet Esmann til for Kommunen at møde og afgive Stemme ved en til den 29de ds. berammet Generalforsamling af Aktionærer i Aarhus—Nyomgaard-Fernbanen.

— Til Sknemestre ved frivillige Svendeprøver valgte By-
raadet:

i Kurvmagerhaandværket:

Kurvmagerne Lihmann og Reimers,

i Hattemagerhaandværket:

Hattemagerne Sengebusch og Meyer,

og i Barykmagerhaandværket:

Frisørerne og Barykmagerne Klintrup og Petersen.

²⁶¹/₇₇. Formanden meddelte at have modtaget Kommunikation af Stempelresolutionen med Hensyn til Kontrakten om Kjøbet af Gasværket.

Toges til Efterretning. (Se Møderne den 7de August og den 9de Oktober. Kontrakten er optagen i Tillægget.)

¹⁵⁸/₇₉. I Henhold til Politimesterens foreliggende Indstilling beskikkede Byraadet Portør ved Statsbanerne Niels Peter Jensen til Betjent i den ved Politibetjent Suplis Afgang den 1ste Oktober d. A. ledighblivende Plads i Aarhus Politistyrke.

(Se Mødet den 7de August.)

¹⁸⁶/₇₉. Med Hensyn til den i forrige Møde satte Beslutning om Forstaaelsen af Sundhedsvedtægtens § 58 fremlagde Formanden Udkast til en Skrivelse desangaaende til Justitsministeriet, som, da der intet mod samme fandtes at erindre, blev vedtagen; men paa Begjæring af Mørk og de 4 andre Medlemmer, der i forrige Møde havde stemt imod Flertallet, blev Sagens endelige Expedi-

tion udsat til næste Møde, for at give Mindretallet Lejlighed til at fremkomme med et Separatvotum.

^{198/79.} Ved 2den Behandling vedtog Byraadet det i forrige Møde fremsatte Forslag om Forhøjelse af Fattigsekretærens aarlige Løn, i hvis Følge Indenrigsministeriet under 26de Septbr. blev tilskrevet saalydende:

„I den af Indenrigsministeriet under 30te Decbr. 1868 stadfæstede Vedtægt for Styrelsen af de kommunale Anliggender i Aarhus Kjøbstad er det i § 34 Nr. 5 fastsat, at der skal ansættes en Sekretær ved Fattigvæsenet, hvem det tillige kan overdrages at besørge Sekretærsforretningerne for Udvalget for Skolevæsenet, og i § 35 er under Nr. 5 for Posten reglementeret en Gage af 400 Rdr., nu 800 Kr. Den daværende Sekretær var tillige Procurator her i Byen, og efter at han for flere Aar siden var død, blev i Posten ansat en Proprietær, der tillige ejede en Gaard paa Landet, som han havde bortforpagtet. Ogfaa han er død, og da Forretningerne imidlertid havde taget et saadant Omfang, at de vanskelig lode sig forene med andet Erhverv, har der i de sidste 1½ Aar i Posten været konstitueret en Examinatus juris uden andre Forretninger. Fattigudvalget har imidlertid ikke fundet sig tilfreds med denne Ordning, men har foreslaaet Posten opslaaet som ledig fra 1ste Januar 1880. Det mistoivler imidlertid om at faa Posten ordentlig besat med den nu fastsatte Gage og har derfor foreslaaet, at der fra den nævnte Tid reglementeres for Posten en Gage paa 1600 Kr. aarlig, stigende med 200 Kr. efter 2 Aars Tjeneste og med andre 200 Kr. efter yderligere 3 Aars Tjeneste, dog saaledes at Lønnen ikke kan overstige 2000 Kr.

Byraadet, som oftere har maattet hjælpe paa den knappe Gage med Gratialer, samstemmer i, at det vil være nødvendigt, paa Grund af Arbejdets nuværende Omfang og Vigtigheden af de Sekretæren underlagte Forretninger, at ansætte en forretningsdygtig og paalidelig Mand i Posten, som ikke har andre Forretninger at besørge, og at Gagen under denne Forudsætning er for ringe, hvorfor man tillader sig at indstille, at den omhandlede Lønningsbestemmelse i Vedtægtens § 35 Nr. 5 maa blive forandret efter Fattigudvalgets foranstaaende Forslag.”

(Se Mødet den 30te Oktober.)

²⁰⁶/₇₉. I Genhold til derom foreliggende Indstilling af 22de ds. fra Udvalget for Aaens Regulering mod Fistergades Siden indvilgede Byraadet i, at Ræmnerkassen maa staa i Forskud for de Udgifter, der foranlediges ved Opfyldningen af de ved Hjælp af det ny Stenbølværk fra Aaen inddæmmede Arealer. Den forstrakte Sum bliver ved Udvalgets Foranstaltning i sin Tid at refundere Ræmnerkassen af de vedkommende Grundejere, der ere pligtige til at bære denne Udgift. (Se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 101 og 120 under Sag ¹⁹⁷/₇₈.)

²⁰⁹/₇₉. Fra det fgl. Døfstummeinstitut i Kjøbenhavn forelaa en Skrivelse af 24de f. M., hvori samme forespørger, om Byraadet kunde være villigt til at overlade Staten et passende og ikke for dyrt Grundstykke til Anlægget af et nyt Statsinstitut for døfstumme, som det paa vedkommende Steder er paatænkt at skulle oprettes i Sjælland.

Man besluttede at indhente Markudvalgets Erklæring. (Se Mødet den 2den Oktober.)

Mødet den 2. Oktober.

⁹³/₇₈. Da der var opnaaet Enighed imellem Dampfilds-
expeditør Bergmann og Kommunen om Vilkaarene for Skjødningen af de gjensidigt overdragne Arealer, havde Ræmneren forelagt Byraadet tvende dertil figtende Magelæggsbreve til Underkrift.

Byraadet underskrev de foreliggende Adkomstdokumenter, der begge ere optagne i Tillægget. (Se Mødet den 21de August.)

⁷⁹/₇₉. I Genhold til vedkommende Udvalgs Indstilling besluttede Byraadet at opgive Forlangendet om, at Kjøbmand L. Larsen skal forpligte sig til, naar paafordres, at fjerne eventuelle Laager, der fra hans Grundstykke, Matr.-Nr. 941 a, føre ud til Stien, som gaar fra Studsgades Port til Knudrisbakke, ligesom man ogsaa erklærede sig tilfreds med at erholde Brolægningssbidrag for den Del af Larsens Grund, der efter den med Kommunen trufne Overenskomst forbliver i hans Besiddelse, saa at den Del af samme, der er overtaget af Kommunen, i denne Henseende alene falder Ræmnerkassen til Last. (Se Mødet den 28de August.)

¹⁸⁶/₇₉. Det i forrige Møde behudede Separatvotum fra et Mindretal angaaende Forstaaelsen af Sundhedsvedtægtens § 58 fremlagdes og bliver at optage i Skrivelsen til Ministeriet.

(Denne forelægges og underskrevet i Mødet den 9de ds.; se Mødet den 11te Decbr.)

²⁰⁹/₇₉. Med Hensyn til den i forrige Møde fremsatte Forspørgsel om Overladelser af et Grundstykke til Anlægget af et nyt Døvsstummeinstitut forelaa Indstilling fra Markudvalget af 29de f. M., hvori oplyses, at Kommunen i Terrænet ovenfor Knudrisbakke er i Besiddelse af flere Arealer, som maa anses velkaffede til det nævnte Djemed, da de opfylder de af Institutet opstillede Fordringer i Henseende til Beliggenhed, Nærhed ved Byen m. v. Disse Arealer foreslaar Udvalget at tilbyde Staten til en Pris, som, i Betragtning af Formaalet, ikke bør være over 50 Rr pr. □=Alen, endstjøndt Udvalget dog samtidig gjør opmærksom paa, at de utvivlsomt have en langt højere Værdi, idet der for Parceller af Rabolodderne er betalt 4 Rr. pr. □=Alen og for Parceller, der ligge i de samme Omgivelser, men dog længere borte fra Byen, endog 2 Rr. pr. □=Alen.

Byraadet vedtog at slutte sig til Udvalgets Indstilling, dog jaaledes at Grunden tilbydes til en Pris af 5000 Rr. pr. Td. Land.

(Se Mødet den 4de Decbr.)

²¹¹/₇₉. Formanden meddelte, at Forslag til Kommunens Budget for 1880 i trykt Tilstand vilde kunne foreligge i næste Møde.

²¹²/_{a/79}. I Genhold til derom foreliggende Andragende fra Kjøbmand Bruno Preisler besluttede Byraadet at lade en offentlig Lygte anbringe paa Andragerens Ejendom paa Store Torv paa Betingelse af, at Andrageren paa egen Bekostning lader opsætte, paa den anden Side af hans Gadedør, en tilsvarende Lygte, hvis Gasforbrug betales af ham efter de samme Regler, som ere fulgte i tidligere lignende Tilfælde.

Mødet den 9. Oktober.

²⁶¹/₇₇. Fra Landmandsbanken var i Skrivelse af 7de ds. modtaget Underretning om, at der intet havde at erindre imod, at Terminerne for Erlæggelsen af Rente og Afdrag af Kjøbesummen for Gasværket bestemmes til hvert Aars 1ste Januar og 1ste Juli. (Se Mødet den 11te f. M.)

Toges til Efterretning.

²¹³/₇₈. Fra Sundhedskommisjonen var modtaget en Skrivelse af 20de f. M., hvorved den bringer sin, i forrige Aar afgivne Indstilling om Tilvejebringelsen af et forbedret Afløb fra en Del Ejend-

domme i Dyrkarken og Ridderstræde i Grindring. (Se Byraadsforhandlingerne for 1878 Side 105.)

Byraadet vedtog at indhente Erklæring fra Sygehusudvalget.
(Se Mødet den 13de Novbr.)

¹⁸⁶/₇₉. Under Behandlingen af den bl. a. ogsaa i forrige Møde foreliggende Sag om Forstaaelsen af Sundhedsvedtægtens § 58 var modtaget et Andragende af 22. f. M., hvori en Del Husejere her i Byen anholde om, at det ved en Omredaktion af bemeldte § maa blive vedtaget, at de Bygninger, der opføres om Sommeren, skulde kunne tages i Brug 4½ à 5 Maaneder efter, at de ere bragte under Tag, for saa vidt de befindes at være tilstrækkelig tørre.

Byraadet fandt ikke Anledning til at foretage noget med Hensyn til dette Andragende.

²¹¹/₇₉. Forslaget til Kommunens Budget for 1880 foretoges til 1ste Behandling, som tilendebragtes.

(Se Mødet den 16de ds.)

^{212b}/₇₉. I den ovenfor under Sagen ²¹³/₇₈ ommeldte Skrivelse af 20de f. M. havde Sundhedskommissionen tillige henledet Opmærksomheden paa de uheldige Afløbsforhold langs Guldbergsgades østlige Side, idet Spildevandet fra Fodfolksetablisementet, der ovenfor Bennelyst føres i en lukket Ledning, her løber ud i en aaben Grøft. Kommissionen henstiller derfor, at Forholdene i saa Henseende søges forbedrede derved, at den allerede tilfedeværende lukkede Ledning forlænges til den aabne Afløbsrende i Nørrebrogade. Fra Vrolægningsudvalget forelaa i denne Anledning Erklæring af 4de ds., bilagt med et af Stadsingeniøren forfattet Overslag, hvorefter Udgifterne til dette Anlæg, af Længde c. 480 Alen, antages at ville beløbe sig til 2000 Kr.

Byraadet havde intet at erindre imod, at Anlægget udføres, men, da det udelukkende er foranlediget ved det ovenfor Vaffen liggende militære Etablisement, maatte man tillige finde det rettest, at Udgiften til samme bæres af dette Etablisement, hvorfor man overdrog til Kasernebygningsudvalget at indlede de i saa Henseende fornødne Forhandlinger med Krigsbestyrelsen.

(Se Mødet den 27de Novbr.)

²¹³/₇₉. Endvidere forelaa en Skrivelse af 20de f. M. fra Sundhedskommissionen, hvori denne henstiller til Byraadet at lade Afløbet ordne paa Terrænet Syd for den vestlige Ende af Guldbergsgade, navnlig omkring Dampvaskeriet.

Paa Grund af den nære Forbindelse, der er imellem den foregaaende Sag ^{212b}/79 og nærværende, fandt Byraadet det rigtigst at Behandlingen udsættes, indtil den nævnte Sag er afgjort.

²¹⁴/79. Fra Grundejerne paa Rosensgade forelaa en Skrivelse af 22de f. M., hvori andrages om, at Gaden maa blive forsynet med en Kloak, som gennem Ledningerne i Bispegade og Volden kan træde i Forbindelse med det for Tiden under Arbejde værende Kloak-anlæg paa Store Torv m. fl. Steder.

I Anledning heraf havde Brolægningsudvalget oplyst, at den foreslaaede Kloak, 360 Fod lang, efter Stadsingeniørens Overflag vil medføre en Udgift af 560 Kr., hvilket udgjør 78 Øre for hver løbende Fod Sagadelinie, samt foreslaaet, at Andragerne, i Betragtning af Anlæggets Villighed — i Bispegade og paa Volden tilskyde Grundejerne nemlig 1 Kr. 65 Ø. pr. Fod Sagadelinie — paalægges den hele Udgift, saafremt de ønske Anlægget udført strax, men i andet Fald, nemlig naar Arbejdets Udsførelse udsættes indtil videre, kun den halve Udgift.

Byraadet sluttede sig til Udvalgets Indstilling, hvorom Underretning vil være at meddele Andragerne.

Det bemærkes, at kun to af disse ere indgaaede paa Byraadets Tilbud, saa at dette Anlæg ikke endnu i sin Helhed er kommet til Udsførelse.

²¹⁷/79. Fra Fattigudvalget forelaa Begjæring om Efterbevillig af nedennævnte Summer, hvormed dets Budget for indeværende Aar antages at ville blive overstredet, nemlig:

paa Konto III. 2. k. 2. til Huslejhjælp.....	6000 Kr.
" " " " 3. til forskjellige Pengeunderstøttelser.	5000 —
" " " " 1. til Refusioner til fremmede Kom-	
muner	2000 —
" " " 3. a. til Sindssygeanstalterne	1000 —

Byraadet vedtog at oprette Beslutningen om denne Sag, til Budgetbehandlingen er sluttet. (Se Mødet den 6te Novbr.)

Mødet den 16. Oktober.

²⁰⁰/79. I Genhold til Vandværksudvalgets foreliggende Erklæring vedtog Byraadet at lade Brandhaner anbringe paa de i Brandkommissionens, i Mødet den 18de f. M. forelagte Indstilling nævnte Steder, dog med Undtagelse af Nr. 3, Frederikshallé Syd

for Jægergaardsvej, hvor ingen Hovedledning findes. Udgiften ved denne Foranstaltning, der efter Stadsingeniørens Overflag vil beløbe sig til 550 Kr., kan uden Overfribelse paaføres Udvalgets Budget for i Aar.

²¹¹/₇₉. Forslaget til Kommunens Budget for 1880 forelaa til 2den Behandling. Under Forhandlingen, der begyndte med Udgifts- siden, vedtog Byraadet:

at forhøje Kontierne II. 1. d. og e. med respektive 225 Kr. og 150 Kr., idet saavel Stadsingeniøren som Bygnings- og Brandinspektøren er berettiget til at erholde Lønningstillæg fra den 1ste April 1880 at regne.

Forhandlingen standfede ved Hovedkonto III.

(Se Mødet den 23de ds.)

²¹⁹/₇₉. Fra Vandværksudvalget forelaa Beretning om Udfaldet af de sidst anstillede Vandprøver fra Aarhus Vandværk.

Toges til Efterretning.

(Beretningen er optagen i Tillægget.)

²²²/₇₉. I Overensstemmelse med Sygehusudvalgets foreliggende Indstilling bevilgede Byraadet et af Filialforeningen for Syge og Saaredes Pleje under 11te ds. indgivet Andragende om, at 2 Sygeplejerskeelever endnu i 2 Aar, fra den 1ste Novbr. d. A. at regne, maatte modtages til Dplærelse paa Sygehuset og der gives fri Station.

Mødet den 23. Oktober.

²¹¹/₇₉. Under Fortsættelsen af 2den Behandling af Kommunens Budget for 1880 vedtog Byraadet:

at forhøje Konto III. 1. a. med 200 Kr. som midlertidigt Tillæg til Inspektøren for 1880;

at forhøje Konto III. 2. k. 2. med 2000 Kr. til 14,000 Kr.;

at forhøje Konto III. 2. k. 3. med 2000 Kr. til 7000 Kr.

Et af Møret stillet Forslag, saa lydende:

„De under Konto III. 2. k. 2. og 3. givne Udgiftsbevillinger maa i første Halvaar ikke overskride $\frac{7}{12}$ af det bevilgede Beløb. Gjøre de det, bliver en Tillægsbevilling at erhverve inden den 1ste Juli 1880“

blev taget tilbage af Forslagsstilleren, da Fattigudvalget lovede event. at ville træffe en saadan Foranstaltning efter eget Initiativ.

Under Behandlingen af Hovedkonto III forlangte Kraiberg optaget paa Dagsordenen for et senere Møde Spørgsmaalet om at nedsætte et Udvalg til at overveje, hvad der kan gøres for at formindske Fattigbyrden her i Byen.

(Se Mødet den 6te November.)

- at forhøje Konto V. 1. e. med 2000 Kr. til 5000 Kr.;
- at lade Konto VIII. 1. o., Snekastning paa samtlige Gangstier, 200 Kr., udgaa;
- at lade Materialbeholdningen, 6000 Kr., føre fra Konto VIII. 2. til Indtægtskonto IX, „Optagne Laan“;
- at lade 13000 Kr. udgaa, som under samme Konto vare opførte til Ombrøslægning af Søndergade;
- samt under samme Konto at bevilge 9000 Kr. til Fuldførelse af Frederiksbjergfloaen.

Forhandlingen standsede ved Hovedkonto IX.

(Se Ekstramødet den 27de Oktober.)

²²⁴/₇₉. Fra Amtet forelaa Skrioelse angaaende Udstedelsen af Partialobligationer for et Beløb af 600,000 Kr. af Laanet af 1874, saalydende:

„Finantzministeriet har under 13de d. M. tilskrevet Amtet saaledes:

„I den med Amtets Paategning af 2den f. M. til Indenrigsministeriet indkomne og af bemeldte Ministerium til Finantzministeriets Afgjørelse fremsendte Skrioelse af 18de August d. A. har Aarhus Byraad forespurgt, om der for 600,000 Kr. af de Laan paa tilfammen 1,600,000 Kr., som Byraadet i Genhold til Indenrigsministeriets Samtykke af 10de Januar 1874 og 29de Maj 1877 har optaget hos Forsørgelsesforeningen „Bikuben“, nu kan udstedes Partialobligationer i Genhold til den ved Lov af 10de April 1874 Aarhus Kommune givne Bemyndigelse. Saaledes foranlediget skal man ikke unblade tjenstligt at meddele til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekendtgjørelse, at det fremsatte Spørgsmaal, da den for Bemyndigelses Benyttelse i sin fulde Udstrækning stillede Betingelse er opfyldt ved det fornævnte fra Indenrigsministeriet under 29de Mai 1877 erhvervede Samtykke til at sørge Laanet af 22de Oktober 1874 hos „Bikuben“ med 400,000 Kr., maa besvares bekræftende.

Hoilket jeg ikke undlader tjenstlig at meddele.

Skanderborg, den 17de Oktober 1879.

A. Regenburg.

Til

Aarhus Byraad."

Byraadet anmodede Kasseudoalget om at træffe de videre fornødne Foranstaltninger til Obligationernes Udfærdigelse.

^{229/79.} Fra Skoleudvalget forelaa en Meddelelse, i Følge hvilken Udvalget har bragt i Erfaring, at Lærer F. Launy paa Grund af Alder og svækket Helbred har ansøgt om Afsked fra Skolevæsenets Tjeneste fra førstkommande 1ste Januar at regne. Da Udvalget anser det for rigtigt, at den saaledes ledig blivende Plads strax paa ny besættes, indstiller det til Byraadet allerede nu at indgaa til Skoledirektionen med Forestilling om, at en Lærerpost ved Byens Skolevæsen bekjendtgøres ledig til Besættelse ved Konstitution paa sædvanlig Maade fra den nævnte Dag at regne.

Byraadet vedtog at følge Udvalgets Indstilling.

Ekstramøde den 27de Oktober.

^{211/79.} Under Fortsættelsen af 2den Behandling af Kommunens Budget for 1880 vedtoges det med Hensyn til Udgiftskonto IX. 2. med 14 St. imod 3 at fastsætte Gasprisen til 4 Kr. pr. 1000 Kubikfod.

Forhandlingen standsede ved Slutningen af den anførte Hovedkonto.
(Se Mødet den 30te Oktober.)

Mødet den 30te Oktober.

^{198/79.} I Anledning af den i Mødet den 23de Septbr. d. A. vedtagne Indstilling om Forhøjelse af Lønningsvilkårene for Fattigsekretæren, var under 24de d. M. fra Amtet modtaget Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 16de ds., saalydende:

„I Anledning af det med Amtets paategnede Erklæring af 3die j. M. derom indkomne Andragende fra Aarhus Byraad samtykker Ministeriet herved i, at der foretages følgende Forandring i § 35 i den under 30te Decbr. 1868 stadfæstede Vedtægt for Styrelsen af de kommunale Anliggender i Aarhus Rådhus: I Stedet for 5 „Sekretæren ved Fattigvæsenet 400 Akr.

aarlig" sættes „Sekretæren ved Fattigvæsenet 1600 Kr. aarlig, stigende efter 2 Aars Tjeneste med 200 Kr. og efter yderligere 3 Aars Tjeneste med 200 Kr. til 2000 Kr., hvilken Lønning ikke kan overstiges“.

Hvilket herved tjenstligst meldes til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgørelse.“

Toges til Efterretning.

(Se Mødet den 4de Decbr.)

²¹¹/₇₉. Under Fortsættelsen af 2den Behandling af Kommunens Budget for 1880 vedtoges det at gjenoptage den i Mødet den 23de ds. forfaste Ronto VIII. 1. o. med 200 Kr.

Til Oprensning af Aaen fra Slusebroen til Frederiksbro besluttedes det, efter Havnudvalgets Indstilling, at bevilge 200 Kr. paa Ronto X. 3.

Bed Udgiftskonto XVIII. 8. blev et Forslag fra Markudvalget om at anvende 11,000 Kr. til Markjordernes Dræning henvisst til særlig Behandling efter Modtagelsen af nærmere Indstilling; dog indrømmedes det allerede nu Udvalget at maatte anvende indtil 300 Kr. til Forarbejder ved Dræningen.

Samtlige øvrige Udgiftsposter, som ikke ere særlig nævnte i det foregaaende, vedtoges uforandrede efter Forslaget.

Til Indtægtsfiden.

5000 Kr. af det paa Udgiftskonto VIII. 2. d. opførte Beløb til Frederiksbjergfloaken vedtoges det at opføre paa Ronto IX. „Optagne Laan“.

Ellers vedtoges samtlige Indtægtsposter som foreslaaet.

Mødet den 6. November.

¹⁷⁶/₇₉. Fra det i Mødet den 28de August nedsatte Udvalg angaaende Politistyrkens Forøgelse forelaa Indstilling med Bilag.

Indstillingen lyder saaledes:

„Til Byraadet.

Følge Byraadets Beslutning i Mødet den 28de August have vi forhandlet med Politimesteren i Anledning af hans Begjæring om en Forøgelse af Politistyrken og tillade os at foreslaa, at Korpset fra 1ste Januar 1880 forstærkes med:

- 1 Overbetjent,
- 1 Politibetjent,

2 Reserve-Politibetjente og
1 Patrouillebetjent.

Med denne Forøgelse af Styrken mener Politimesteren f. T. at kunne lade sig nøje, og han har accepteret omstaaende Forslag til Korpsets Lønning.

Politimesterens Skrivelse af 26de August til Byraadet og Assistentens Ansøgning om højere Gage vedlægge vi.

Aarhus, den 17de Oktober 1879.

Skovby.

Speyer.

Gsmann.

Forslag til Politikorpsets Lønning fra 1ste Januar 1880:

V. i. a. Politiasassistenten.....	2000 Kr.
1 Overbetjent	1000 —
3 Politibetjente à 900 Kr.	2700 —
5 do. à 800. —	4000 —
2 do. à 600 —	1200 —
2 Reserve-Politibetjente, uden Andel i Sportler	1200 —
4 Patrouillebetjente à 600 Kr.	2400 —
5 do. à 550 —	2750 —
Til Reserve Patrouille- og Polititjeneste anslaaes	750 —
Arrestforvareren	800 Kr.
til Medhjælp	400 —
	1200 —
7 Patrouillebetjente à 500 Kr.	3500 —
	22,700 Kr.
§ 1879 var Udgiften	18,700 —

Forøget Udgift... 4000 Kr. aarlig.

foruden en Forhøjelse af Beklædningskontoen for 1880 i Genhold til Politimesterens hoslagte Forslag.

Vi tillade os at foreslaa, at Byraadet begjærer af Havnen, at dens Bidrag forhøjes til 2000 Kr. aarlig.

Aarhus, den 17de Oktober 1879.

Skovby.

Speyer.

Gsmann."

Da Byraadet kunde ønske enkelte, forøvrigt mindre betydende Punkter nærmere drøftede, forinden endelig Beslutning toges, navnlig for saa vidt angaar Havnens Bidrag til Politiets Budget, anmodes Udvalget om paany at forhandle om Sagen med Byfogden. Et Forslag om at indbyde denne til at overvære Sagens næste Behandling her i Salen blev forkastet. (Se næste Møde.)

²¹⁷/₇₉. Den af Fattigudvalget i Mødet den 9de Oktober forlangte Tillægsbevilling paa forskellige Konti i indværende Aars Budget blev meddelt.

²³⁰/₇₉. Fra Overlærer Kraiberg forelaa, i Genhold til hvad der i saa Henseende blev bebudet under Budgetforhandlingen i Mødet den 23de f. M., Forslag til Nedsættelse af et Udvalg for at drøfte Spørgsmaalet om Byens Fattigvæsen.

Byraadet besluttede at nedsætte et Udvalg, som foreslaaet, bestaaende af 7 Medlemmer, med Ret for samme til at lade udenforstaaende Personer deltage i Forhandlingerne.

(Se Mødet den 23de Novbr.)

²³²/₇₉. Da i Følge Indenrigsministeriets Cirkulære af 22de Septbr. d. A. (Ministerialtidenden A Side 137) Brændevinsafgiften skal fastsættes for Treaaret 1880—82, besluttede Byraadet at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Borgmesteren, Mørk og J. Kjær, til at drøfte de herhenhørende Forhold og navnlig overveje, om der skulde være Anledning til at lade Forandring indtræde i de nuværende Satser for Afgiften. (Se Mødet den 27de Novbr.)

²³³/₇₉. Fra Amtet forelaa en Skrivelse af 22de f. M., hvori samme, foranlediget ved et Forlangende fra det statistiske Bureau, udbeder sig Byraadets Erklæring meddelt om Landdistriktets økonomiske Forhold.

Byraadet besluttede at svare, at Landdistriktet aarlig udreder et ved Budgettet og efter Overenskomst med Amtsrådet fastsat Bidrag til Skole-, Fattig- og Brandvæsenet, men at Distriktets økonomiske Forhold iøvrigt ikke ere underlagte Købstadens Bestyrelse.

²³⁴/₇₉. Fra Kommunebogholderen forelaa Indberetning om de i den forløbne Tid af Aaret stedfundne Budgetoverskriftelser.

Byraadet vedtog at henlægge Overfigten til Eftersyn for Medlemmerne i 8 Dage.

(Da efter Udløbet af dette Tidrum ingen havde stillet Forslag til særlig Beslutning i Anledning af de stedfundne Overskriftelser, blev Bogholderens Indberetning i næste Møde taget til Efterretning.)

²³⁶/₇₉. Fra fhv. Slagter J. B. Henriksen, der indtil For-
aaret 1880 har Lejemaal paa den Kommuneu tilhørende Jordlod,
„Raffertosten“ kaldet, hvoraf en Del paatænkes anvendt som Fattig-
haver, se Sag ¹⁵¹/₇₉ i Mødet den 7de August, forelaa, med Mark-
udvalgets Erklæring, et Andragende om, at hans Lejemaal maa blive
fornyet, for saa vidt angaar den Del af Pladsen, Kommunen ikke
selv har Brug for.

Byraadet oedtog at indhente Erklæring fra Fattigudvalget om
Størrelsen af det Areal, som Udvalget har Brug for til Fattighaver.
(Se Mødet den 27de Novbr.)

²³⁷/₇₉. Fra Havneudvalget forelaa Forslag til Havnens Bud-
get for 1880.

Man vedtog at henlægge Forslaget til Medlemmernes Efter-
syn indtil næste Møde.

²⁴²/₇₉. Der fremlagdes en Skrivelse af 31te Oktober d. A.,
hvori Statsraad M. P. Bruun, for om muligt at blive sparet for
den Nødvendighed at appellere Landsoverretten, i Mødet den 3die
Juli ommeldte Dom i Sagen mellem ham og Kommunen, forespørger,
om Byraadet kunde være villigt til at træde i Forhandling med ham
om Ordningen af Vandløbene i de endnu ubebyggede Dele af
Frederiksbjerg.

Byraadet fandt ingen Anledning til at nægte at imødekomme
det fremsatte Ønske og udvalgte C. Rjer og Baumann til paa sine
Begne at deltage i den forlangte Forhandling.

Mødet den 13. November.

²¹³/₇₈. Fra Brolægningsudvalget og Udvalget for Sygehuset
i Forening forelaa Forslag til Anlægget af en Kloak fra Sygehusets
nordre Ende til Kloakløbet i Dyrkarken med en Sideledning til
Ridderstræde og en Ledning, som kan optage Gadeafløbet fra Told-
bodgade.

(Se Mødet den 9de Oktober.)

Byraadet bifaldt Udvalgenes Forslag, saaledes at 280 Kr. af
den samlede Udgift paa 520 Kr. betragtes som Overskridelse af
Konto VIII. 3. b., medens Resten 240 Kr. føres til Udgift paa
Sygehusets Konto.

⁵¹/₇₉. Efter Forslag af Forskønnelsesudvalget, der havde
ønsket nærværende Forhandling foretaget, forinden det afgiver Er-
klæring over det i Mødet den 6te Marts indbragte Andragende fra

Restavratør Haagen sen om Forlængelse af hans Lejemaal paa „Venne-lyst“, drøftede Byraadet Forholdene i dette Etablissement, men Sagens endelige Behandling udsattes til Mødet den 11te December.

¹⁷⁶/₇₉. I Genhold til vedkommende Udvalgs mundtlig meddelte Oplysninger angaaende de seneste Forhandlinger med Byfogden, vedtoges det i forrige Møde forelagte Forslag til en Forøgelse af Aarhus Politistyrke, tillige med de proponerede Lønningsafsatser, deriblandt ogsaa, at 750 Kr. stilles til Byfogdens Raadighed til midlertidig esørgelse af Politi- og Patrouilletjenesten i Sygdoms- og lignende Tilfælde. Desuden bevilgedes det til Uniformering af de tilkommende Betjente foreslaaede Beløb, samt vedtoges at Havnecassen for Fremtiden skal bidrage 1500 Kroner aarlig til Udgifterne ved Politivæsenet.

I Henseende til de ved disse Vedtagelser nødvendiggjorte Forandringer i Politivedtægten besluttedes det at følge Byfogdens Indstilling, navnlig ogsaa for saa vidt den gaar ud paa, at Reserverpolitibetjentene antages og affædiges af ham, idet et Forslag af Mørk om, at de, i Lighed med de øvrige Betjente, skulle beskikkes af Byraadet, blev forkastet.

Sagen vil nu være at forelægge til Godkjendelse af vedkommende Ministerium.

²³⁰/₇₉. Til Medlemmer af det i forrige Møde nedsatte Udvalg angaaende Omorganisationen af Fattigvæsenet valgtes ved skriftlig Afstemning Borgmesteren, Speyer, Mørk, D. Langballe, Nellesmaun, Kraiberg og A. Langballe.

²³⁷/₇₉. Havnendvalgets Forslag til Haonebudgettet for 1880 blev vedtaget med Undtagelse af, at Konto 5. e., Udgifter til Politiet, i Anledning af den forestaaende Forøgelse af Politistyrken blev forhøjet med 500 Kr.

²⁴⁸/₇₉. Efter Indstilling af Fattigvæsenet beskikkedes Kjøbmand A. Thybo til Forstander for 11te Fattigdistrikt i Stedet for Maskinmester Nielsen, der paa Grund af Afrejse fra Byen afsaar fra denne Bestilling.

²⁵¹/₇₉. Et fra en Del Grundejere i Teglgårdsgade indkommet Andragende om, at Byraadet vilde foranledige, at Gaden blev renset for offentlige Fruentimmer, vedtoges det at henvise til Udvalget for Prostitutionsvæsenets Ordning.

²⁵²/₇₉. Samme Beslutning toges med Hensyn til et Andragende om Tilladelse for Andrageren til at oprette et Bordel her i Byen.

Mødet den 20. November.

²⁴⁷/₇₉. Fra „Vaabenbrødreforeningen for Aarhus og Omegn“ forelaa et Andragende af 3die ds. om, at der maatte blive tilstaaet de af Foreningens Medlemmer, eller disses Hustruere, som indlægges til Kur paa Byens Sygehus, Moderation i den daglige Patientbetaling. Foranlediget heraf havde Sygehusudvalget i Erklæring af 12te ds. under Henviisning til, at den daglige Betaling for en Patient paa Byens Sygehus nylig er nedsat fra 1 Kr. 60 Øre til 1 Kr. for Medlemmerne af Foreningen af Haandværkere og Fabrikarbejdere, henstillet til Byraadets Afgjørelse, hvorvidt der maatte være Anledning til at tilstaa Andragerne en lignende Nedsættelse.

Forinden endelig Beslutning toges, besluttede man at indhente Oplysning om Medlemmernes Antal m. v. og hvormange Sygedage Foreningen gennemsnitlig har havt. (Se Mødet d. 27. ds.)

²⁵⁰/₇₉. I Genhold til den i Mødet den 14de Februar 1878 udtalte Opfordring (se Byraadsforhandlingerne for f. A. Side 27 under Sag ³⁴/₇₈) var fra Bygningskommissionen fremkommet Forslag til en ny Bygningsvedtægt og en ny Instrux for Bygningsinspektøren.

Byraadet besluttede foreløbig at lade Forslaget trykke.

(Se Mødet den 11te Decbr.)

Begge Forslag ere indrykkede i Tillægget.

²⁵³/₇₉. Et af en herboende Værtshusholder indgivet Andragende om at maatte blive estergivet en Brændevinsafgiftsrestance, kunde ikke bevilges, med mindre Andrageren opgiver sin Næringsadkomst som Værtshusholder.

²⁵⁴/₇₉. Fra tvende Grundejere i Sønderallé forelaa Klage over et dem, med Hensyn til Latrinerne i deres respektive Ejendomme af Sundhedskommissionen meddelt Paalæg.

Da Anker over Sundhedskommissionens Afgjørelser paakjendes af Justitsministeriet, jfr. Vedtægtens § 61, vedtog Byraadet at tilbagesende Andragerne Sagen.

²⁵⁵/₇₉. Da Gyldigheden af de nuværende Havne- og Brotagter udløber d. 1. April 1880 havde Indenrigsministeriet ved Cirkulære af 4de f. M. paalagt alle vedkommende at indsende nye Forslag i saa Henseende inden Udgangen af Decbr. Maaned. I Anledning heraf havde Havneudvalget fremsendt Forslag til en ny Havne- og Brotagt her for Kjøbstaden.

Forslaget blev uforandret vedtaget af Byraadet med Und-

tagelse af Satten, Larter for Korn, hvormed der vil være at tage Bestemmelse i et senere Møde. (Se Mødet d. 4. Decbr.)

²⁵⁶/₇₉. Fra Udvalget for Gasværket forelaa Forslag til et Regulativ for Gasværket og Udkast til de som Følge af Erhvervelsen af Gasværket nødvendig bleve Forandringer i Byvedtægten.

Byraadet besluttede at udsætte Sagen til næste Møde.

Mødet den 27. November.

^{212b}/₇₉. Fra den Højstbefalende forelaa en Skrivelse af 19. ds., hvorefter Krigsbestyrelsen tilbyder at lade Halvdelen af Udgiften til den i Mødet den 9. f. M. omhandlede Kloak langs „Bennelyst“ paaføre Fodfolksetablissementets Anlægskonto under Forudsætning af, at den af Krigsministeriet approberede Maximalsum ikke derved overskrides.

Da Byraadet i Genhold til sine tidligere anførte Grunde ikke kunde erklære sig tilfreds med dette Tilbud, anmodede man Kasernebygningsudvalget om paany at træde i Forhandling med Krigsbestyrelsen om dennes Bidrag til den her omhandlede Kloak.

²³²/₇₉. Fra det i Mødet d. 6. ds. nedsatte Udvalg angaaende Fasthættelsen af Brændevinsafgiften for ¹⁸⁸⁰/₈₂ forelaa Betænkning, men efter at denne var forhandlet, blev Sagens Afgjørelse udsat til Mødet den 11te Decbr.

²³⁶/₇₉. I Genhold til Fattigudvalgets foreliggende Erklæring bifuldt Byraadet, overensstemmende med Indstillingen fra Markudvalget, at der gives fhv. Slagter Henriksen Lejemaal for Kvistid paa den Del af „Raffertosten“, som bliver tilbage, efter at et Areal af c. 8100 □-Alens Størrelse med Vej dertil er frataget til Fattighaver, mod at han udreder en aarlig Leje af 60 Kr. og forpligter sig til uden Godtgjørelse den 1ste Oktober 1881 at afgive et Stykke Jord paa c. 4000 □-Alen med Vej, saafremt Byraadet til den Tid forlanger det. Henriksen har derhos Tilladelse til at forblive boende i det af ham paa Loftet opførte Hus. (Se Mødet d. 6. ds.)

²⁴⁷/₇₉. Fra „Baabenbrødreforeningen for Aarhus og Omegn“ forelaa de i forrige Møde forlangte Oplysninger med Hensyn til sammes Andragende om Moderation i den daglige Patientbetaling til Sygehuset for Foreningens Medlemmer og disses Hustru.

Byraadet kunde dog ikke finde Anledning til at tage Foreningens Andragende til Følge.

²⁵⁶/₇₉. Det af Gasværkudvalget i forrige Møde forelagte

Forflag til et Regulativ for Gasværket m. v. blev forhandlet, men udsattes med Hensyn til den endelige Bestemmelse til næste Møde.

²⁵⁷/₇₉. Fra Kasernebygningsudvalget forelaa Forflag til Beregning af Afgifterne af Rytterietablisementet. (Er optaget i Tillægget.)

Sagen blev udsat til næste Møde.

²⁵⁸/₇₉. Ved en af uvillige Mænd i Genhold til Udmeldelse af vedkommende Ret den 22de ds. foretagen Burderingsforretning er den Kommune tilkommende Erstatning for Militæretatens Benyttelse i Aaret 1879 af de Kommune tilhørende Exercerpladser bleven bestemt saaledes:

1) for Pladsen ved Skejby Ved, ca. 52 Tr. Land,	
à 60 Kr	3120 Kr.
og 2) for Pladsen paa Galgebakken, ca. 8 Tdr. Land,	
à 100 Kr	800 "

i alt 3920 Kr.

dog med Fradrag af, hvad der indkommer som Græsleje.

Byraadet erklærede sig for sit Vedkommende tilfreds med den afholdte Forretning, og vedtog at indstille samme til Indenrigsministeriets Godkendelse.

Mødet den 4. Decender.

¹⁹⁸/₇₉. Fra Fattigudvalget forelaa Indstilling om Besættelsen af Sekretærposten ved Fattigvæsenet.

Blandt de anmeldte Ansøgere vedtog Byraadet at beskikke exam. juris., Fuldmægtig paa Aarhus Byfogedkontor N. Dyrland Jensen i den ledige Post. (Se Mødet den 30te Oktober.)

²⁰⁹/₇₉. Fra Meulengracht forelaa Meddelelse om, at han er bemyndiget til for en ubenævnt, der interesserer sig for, at Anlægget af det paatænkte ny Døbstummeinstitut sker her i Byen, at tilbyde Kommunen en Pris af 2000 Kr. pr. Td. Land af de Arealer, Byraadet i Mødet den 2den Oktober har tilbudt Staten til Anlægget af en saadan Anstalt, naar Grunden saa kan overlades gratis.

Byraadet antog det foreliggende Tilbud, og besluttede strax derom at underrette Ministeriet.

²⁵⁵/₇₉. Under den videre Behandling af Forflaget til den ny Havne- og Broart blev det vedtaget at fastsætte Tarten for Positionen „alle andre Kornsorter“ til 1 Øre pr 100 K.

(Se Mødet den 20de f. M.)

²⁵⁶/₇₉. Under den fortsatte Behandling af den fra forrige Møde udsatte Sag om et Regulativ for Gasværket vedtoges Udvalgets Forslag paa nogle af Byraadet til §§ 2, 7, 8, 11 og 12 søjede Ændringer nær. Som den væsentligste af disse skal det blot her bemærkes, at medens Udvalget i § 2 havde foreslaaet, at Gasværket skulde bestaa af Halvdelen af Ledningen fra Hovedrøret til Ejendommens Forside, eller, hvis denne ikke stöder umiddelbart ud til Gaden, til Gadelinien, vedtog Byraadet — mod at Ledningen bliver Kommunens Eiendom — at lade Gasværket udrede den halve Udgift for Ledningen fra Hovedrøret til Gasmaaleren, hvis Ejendommen ligger i Bygdelinien, og ellers et større Beløb, som i hvert enkelt Tilfælde fastsættes ved nærmere Overenskomst med Udvalget.

Endvidere vedtog Byraadet Udvalgets Forslag til Ændringer i Byoedtægten, dog saaledes at Gasværksudvalget fremtidig bliver at benævne „Udvalget for Gasværket og den offentlige Belysning“, hvornæst man besluttede inden 31te d.s. at foranstalte eventuelle Ansøgninger tillagt Autorisation som Gasbestyrer.

(Regulativet for Gasværket er optaget i Tillægget; om de vedtagne Forandringer i den kommunale Vedtægt vil nærmere Oplysning forefindes i Byraadsforhandlingerne for Aaret 1880, der i Mødet den 15de Januar indeholde Indenrigsministeriets Approbation i saa Henseende.)

²⁵⁷/₇₉. Byraadet approberede den i forrige Møde fremlagte Beregning over Afgifterne af Rytteretablisement, hoorefter Sagen vil være at forelægge henholdsvis Indenrigs- og Krigsministeriet til Godkendelse.

Mødet den 11. December.

²⁷⁸/₇₉. Fra Fattigudvalget forelaa Genstilling om, at en samme tilfattet Regning, stor 300 Kr. for den aandsfuge Dreng Carl Grouleffs Ophold i Aaret 1879 paa Idiotanstalten gl. Vassegaard ved København maatte betales af Kommunens Kasse.

Idet Byraadet besluttede at betale den foreliggende Regning, vedtog man tillige, for at blive sat i Stand til at bedømme, hvor vidt man ogsaa fremtidig kan yde Understøttelse til denne Dreng, at indgaa til Kirke- og Undervisningsministeriet med Forespørgsel, om der fra Statskassens Side kan ventes nogen Hjælp til bemeldte aandsfuge Barns Ophold paa Idiotanstalten, saaledes som forudsat i Byraadmødet den 23de Januar. (Se Mødet d. 13. Febr.)

⁵¹/₇₉. Efter at den i Mødet den 13de f. M. paaabegyndte Forhandling om Forholdene i „Bennelyst“ paa ny var fortsat, besluttede man at udsætte Sagen indtil videre.

¹⁸⁶/₇₉ Fra Amtet var modtaget Kommunikation af en Skrivelse af 24de f. M., hvori Justitsministeriet udtaler, at Sundhedsvedtægten § 58 efter Ministeriets Formening maa forstaaes saaledes, at Udtrykket „Behoelse“ omfatter ethvert stadigt Ophold i Bygningen, altsaa ogsaa dens Benyttelse til Værksted, Kontor o. s. v., og at der saaledes, for saa vidt Sundhedskommissionen skal kunne tilstede Indflytning til saadant Brug inden 6 Maaneder efter at Bygningen er opført, eller efter denne Tid uagtet Bygningen ikke er fuldstændig udtørret, udfordres en Forandring i Sundhedsvedtægten.

(Se Mødet d. 2. Oktober.)

²³²/₇₉. Paa Begjæring af det tidligere nedsatte Udvalg blev Fastsættelsen af Brændevinsafgiften for 1880—82 end yderligere udsat til næste Møde.

(Se Mødet den 27de f. M.)

²⁵⁰/₇₉. Efterat Forslagene til en ny Bygningvedtægt og en ny Instrux for Bygningsinspektøren vare blevne forelagte i trykt Tilstand, vedtoges det at udsætte Sagens Behandling til efter Nyaar.

(Se Mødet den 20de f. M.)

²⁶²/₇₉. I Anledning af Indenrigsministeriets Cirkulære af 7de Oktober d. A., angaaende Foretagelsen af en almindelig Folketælling d. 1. Febr. 1880, vedtog Byraadet at anmode Udvalget for Valglisters Affattelse om at foranstalte det i saa Henseende videre fornødne, til hvilken Ende Udvalget forstærkedes med Kraiberg og Baumann.

²⁶⁵/₇₉. Efter Indstilling af Skolendvalget tilstod Byraadet Lærer F. Launy i Anledning af hans forestaaende Afgang fra Byens Tjeneste den 1ste Januar 1880 et Beløb af 300 Kr., dels som Honorar for den Tid af indeværende Aar, han under Overlærer Kraibergs Sygdom maatte overtage dennes Funktioner som Overlærer ved den højere Borgerdrengeskole, og dels som Anerkjendelse af hans lange og tro Tjeneste i Byens Skolevæsen.

²⁶⁸/₇₉. I Genhold til den i Mødet den 2den Januar under Sag ²⁰¹/₇₇ tagne Beslutning forelaa til Behandling Spørgsmaalet om Gjennemsyn af Instruxen for Sygehus- og Politilægen.

Man besluttede at indhente Erklæringer fra Udvalgene for Sygehuset og Fattigvæsenet samt fra Bysogden.

²⁶⁹/₇₉. Fra Bysogden forelaa Indstilling af 9de ds. om fast Ansættelse af 7 Patrouillebetjente.

Byraadet vedtog at lade det Udvalg, der tidligere har forhandlet om en Forøgelse af Politistyrken, konferere med Bysfogden ogfaa om denne Sag. (Se næste Møde.)

Mødet den 18. December.

⁵⁵/₇₉. Foranlediget af en fra Politiet fremkommen Klage over, at Slankisten ved Enden af Orla Lehmanns Allé var i Vorden, havde Udvalget for Brøvlægning m. v. i Erkjendelse af, at det væsentligt er Byens Beboere, der komme til at lide under de tilstedeværende Ulemper, indstillet, at den i Møderne den 13de Marts og 29de Maj omhandlede Kloak langs Banegaardsvejens søndre Side nu anlægges ved Kommunens Foranstaltning dog paa Betingelse af, at de vedkommende Grundejere erklære sig villige til at bære Halvdelen af den med Arbejdet forbundne Udgift, der er anslaaet til 700 Kr.

Byraadet vedtog Udvalgets Indstilling.

²⁰²/₇₉. Da Stadsingeniøren, efter en foreliggende Indberetning, ikke paa sit Omraade havde kunnet finde Anvendelse for 10 p. Taarnvægter N. Rasmussens Tjeneste (se Mødet 18de September), besluttede Byraadet at tilstaa Rasmussen en Understøttelse af 50 Kr. samt senere, ved foresaldende Lejlighed, paa ny at optage Spørgsmaalet om hans Anbringelse i Kommunens Tjeneste

²³²/₇₉. Med Hensyn til Brændevinsafgiften for Treaaret 1880—82 blev det vedtaget, at samme i det nævnte Tidrum aarlig skulde svares saaledes:

- 1) af Gæstgivere med 300 Kr.
- 2) „ Brændevinshandlende med Ret til Udfjænkning til siddende Gæster 3: Værtshusholdere, Restavratører, Konditore, Vinhandlere og andre, som erhverve Ret til at have siddende Gæster, med 100 „
- 3) „ Brændevinshandlende, som ikke have Ret til Udfjænkning til siddende Gæster med 50 „
- og 4) „ de Høfere, som før Næringsloven af 29. Decbr. 1857 have erhvervet Ret til at sælge Brændevin ud af Huset med 10 „

Om den trufne Ordning vil der være at gøre Indberetning til Indenrigsministeriet.

²⁶⁹/₇₉. Overensstemmende med Bysfogdens Indstilling og i Genhold til mundtlig modtagne Meddelelser fra det i forrige Møde

nedfat Udvalg bestfittede Byraadet følgende Personer som Patrouillebetjente her i Byen fra den 1ste ds. at regne, nemlig:

- 1) Anders Mortensen i 2den Lønningsklasse.
- 2) Niels Nielsen, ligl.
- 3) Hans Peter Laurentius Chr. Neuhans, i 3die Lønningsklasse.
- 4) Esben Thomsen, ligl.
- 5) Niels Henrik Christensen Ryed, ligl.
- 6) Niels J. Jørgensen, ligl.
- og 7) Martin Hansen, ligl.

hvorhos det blev approberet, at Patrouillebetjent R. Larsen fra samme Tidspunkt oprykker i 1ste Lønningsklasse.

^{271/79}. Fra Byfogden forelaa Indstilling om Besættelsen af forskellige Poster i Politiets Tjeneste.

Byraadet nedsatte et Udvalg, bestaaende af Skovby og Speyer, til at konferere med Byfogden om Sagen.

(Se Extramødet den 22de ds.)

^{272/79}. Efter Indstilling af Brolægningsudvalget af 13de ds., der oplyser, at Møllestien ikke er bleven brolagt i Aar, saaledes som det blev bestemt i Mødet den 13de Februar under Sag ^{25/79}, tillod Byraadet, at det dertil bevilgede Beløb, 2600 Kr., vedblivende maa staa til Raadighed i saa Henseende i Aaret 1880. Det føres da til Udgift paa Indtægtskonto IX.

^{273/79}. Efter Indstilling af Brolægningsudvalget i Skrivelse af 12te ds. vedtog Byraadet i Genhold til Byvedtægtens § 39 at fordele Udgifterne til Brolægningen af den i forrige Aar istandsatte Del af Sønderalle, nemlig Strækningen fra Ryesgade til Fredensgade, med Halvdelen paa Byen og den anden Halvdel, 6715 Kr. 94 Ore, paa de vedkommende Grundejere, efter nærmere Repartition imellem disse, saaledes som det fremgaar af en af Stadsingeniøren fremsendt Liste af 9de ds.

Saafermt Grundejerne ønske det, skulde de være berettigede til at erlægge Betalingen i 5 Aar med en lige stor Kvota hvert Aar, mod at de tilsvare en aarlig Rente af 4% af det til enhver Tid tilbagestaaende Beløb.

^{274/79}. Fra Gasværksudvalget forelaa Forslag til Regulativ for den offentlige Belysning her i Byen.

Udvalgets Forslag blev taget til Følge. (Regulativet er optaget i Tilægget.)

^{275/79}. Efter Indstilling af Gasværksudvalget autoriserede

Byraadet Gjørtler N. D. Larsen, Gjørtler J. P. Lund, Smedemester J. C. Petersen, Mechanikus Chr. Nielsen, Smedemester L. C. Mikkelsen, Robbersmed Chr. Hjernø, Smedemester A. P. Ekstrøm, Klejnsmed J. H. Barlach, Blikkenslager M. C. Meyer, Blikkenslager W. Meyer, Klejnsmed J. C. Ibsen, Gjørtler N. Hald, Robbersmed A. Wilson og Mechanikus M. Chr. Ludoigsen, som Gasmestre fra den 1. Januar 1880 at regne, hvorhos der tillige bleo meddelst Mechanikus Chr. Nielsen og Blikkenslager J. W. Meyer, efter Indstilling af Vandværksudvalget, Autorisation som Vandmestre fra det samme Tidspunkt at regne.

²⁷⁶/₇₉. Fra Aarhus Landbosforening forelaa en Skrivelse af 13de ds., hvori det henstilles til Byraadet at udvalge Delegerede til i Forening med Delegerede fra den og Handelsforeningen at forhandle om en Indstilling til Indenrigsministeriet angaaende en Forandring i Fartplanen for Statsbanerne, saaledes at man kunde opnaa, at lokale Formiddagstog kunde blive satte i Gang her til Byen.

Byraadet anmodede J. Kjer, Meden og Speyer om paa sine Begne at deltage i de nævnte Forhandlinger.

²⁷⁷/₇₉. Efter Andragende af 16de ds. fra Bestyrelsen for Aften-skolen for Arbejdere bevilgede Byraadet et Beløb af 195 Kr. til Dækning af Skolens Underbalance for indeværende Vinter. Beløbet afholdes af Konto XVIII. 27, for i Aar, uanset at den budgetterede Sum deroed overskrides.

²⁷⁸/₇₉. Efter Forslag af Formanden overdroges det til Mørk og Meden at forelægge Byraadet Udkast til Decisionerne til Regnskabet for 1878.

²⁷⁹/₇₉. Fra det i Sagen ²³²/₇₉, se ovenfor, nedsatte Udvalg forelaa Forslag til Forandring i Vedtægten for Antallet af Beværtningsdrivende her i Byen m. v.

Efter at Sagen var bleven forhandlet, vedtoges det at afvente nærmere Indstilling fra Udvalget.

²⁸⁰/₇₉. Paa Forslag af Skoleudvalget besluttede Byraadet at indstille Seminarist Anton Krogh, Lærelærer ved Aarhus Friskole, som den første af 3, blandt de vedkommende Suplikanter udvalgte Ansøgere til at erholde Konstitution i den ved Lærer Launys Afgang den 1ste Januar 1880 ledig blivende Post ved Byens Skolevæsen.

Ekstramøde den 22de December.

²⁷¹/₇₉. I Genhold til mundtlig aflagt Beretning af det i

forrige Møde nedsatte Udvalg besluttede Byraadet, efter Byfogdens Forlangende, foreløbig at udsætte Ansættelsen af en Overpolitibetjent.

Derimod bifaldt Byraadet, efter Indstilling af Byfogden, følgende Ansættelser:

Konst. Patrouillebetjent Chr. Bertelsen som Politibetjent, Revierjæger paa Frijsenborg B. Rømhild, som Politibetjent, skv. Sergeant P. Gregersen som Reservepolitibetjent, Lømmersøend M. C. L. Dyrberg som Reservepolitibetjent og Sadelmager L. Andersen som Patrouillebetjent.

Disse Ansættelser gjælde fra den 1ste Januar 1880 og gjøres under Forudsætning af, at Justitsministeriets Approbation indløber paa den under 14de November d. A. gjorde Indstilling om Udvidelse af Politistyrken.

1. The first step in the process of the investigation is the identification of the problem. This is done by the investigator who is assigned to the case. The investigator must first determine the nature of the problem and the scope of the investigation. This is done by interviewing the witnesses and the parties involved in the case. The investigator must also determine the time and place of the incident and the persons involved. This information is then used to develop a plan of investigation.